

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 2. OŽUJKA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 210

Informativno-politički tjednik. Izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

9 771451 425001 >

Program na hrvatskom jeziku Radio Subotice:

DVA ILI TRI SATA?

INTERVJU

Obrazovanje se
svugdje cijeni

MIRO MARGIKIĆ

HRVATSKARIJEČ

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNE UREDNICE:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.

List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.

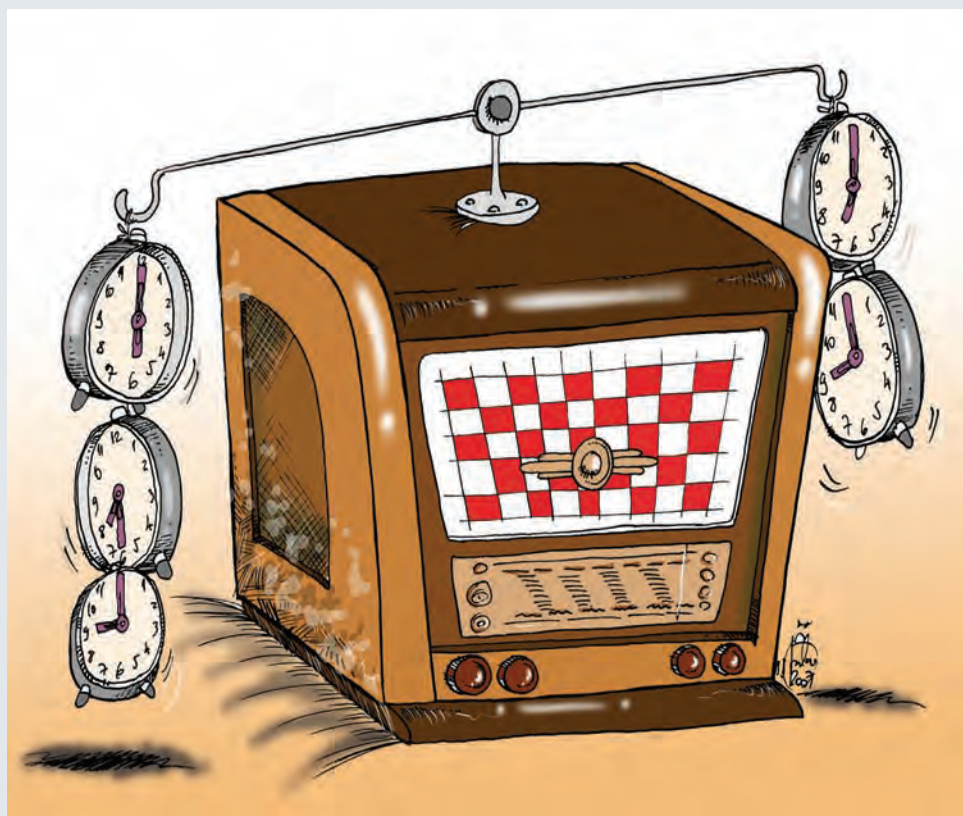
Turbulencije i pomaci

Neslaganja i sukobi koji su u proteklom periodu obilježili rad Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine, prelili su se i u jedinu parlamentarnu stranku Hrvata u Srbiji, čini se po principu spojenih sudova. Upravo u vrijeme kada se »krovna institucija« pokušava stabilizirati i ustrojiti na novim osnovama i s novim čelnicima, pet članova Predsjedništva stranke na čelu s donedavnim predsjednikom HNV-a šalju priopćenje o prekinutoj sjednici i traženju smjene jednog od dopredsjednika te stranke. Predsjednik stranke je ocijenio da je ova inicijativa osuđena na propast, budući su inicijatori u manjini, te je najavio skoriju sjednicu Vijeća stranke, koja će po svemu sudeći biti vrlo uzbudljiva.

Dok je političko polje, unutar hrvatske nacionalne zajednice, i dalje vrlo turbulentno, na polju kulture događaju se i lijepi pomaci. Poznato je da, od dugo najavljivanog osnivanja drame na hrvatskom jeziku u Subotici, za sada postoji tek naziv na hrvatskom jeziku »Narodno kazalište u Subotici« a da se predstave na hrvatskom jeziku događaju »od slučaja do slučaja«. Upravo je zbog toga dogovoreno gostovanje Hrvatskog kazališta iz Pečuha u Subotici ove godine na VI. Danima Balinta Vujkova, lijepa vijest.

Na polju informiranja, pak, također se bilježe pomaci i upravo je danas (srijeda), kad »zatvara-mo« naš tjednik, stigla vijest kako je potpisan protokol o suradnji na produkciji radio programa na hrvatskom jeziku između Radio Novog Sada i Radio Subotice, uredništva programa na hrvatskom jeziku. Suradnja će se ostvarivati uvođenjem emisije na hrvatskom jeziku i na ovome elektroničkom mediju a za očekivati je i da će se nesporazum oko realiziranja proširenja programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice vrlo brzo razriješiti.

J. D.

Predstavljen Hrvatski iseljenički zbornik 2007.

Kulturno integriranje Hrvata

Hrvatska nacionalna manjina u Srbiji zastupljena je u Zborniku kroz tematske cjeline Mostovi, Dijaspورا te u zadnjoj cjelini Nove knjige

U Zagrebu je, u Hrvatskoj matiči iseljenika, 27. veljače ove godine svečano predstavljen trojezični godišnjak »Hrvatski iseljenički zbornik 2007.«, koji donosi obilje zanimljivosti iz 20 zemalja svijeta u 39 autorskih priloga, raspoređenih na 366 stranica u tiskanoj verziji i elektronskoj inačici (www.matis.hr/zbornik).

Priloge za ovaj, 52. po redu, iseljenički zbornik (prvi broj je izašao 1955. godine), pisali su mahom mlađi stručnjaci te renomirani znanstvenici s područja hrvatskih migracija, čija su promišljanja na tragu oblikovanja modernog hrvat-

skog identiteta koji će sve dijelove hrvatskog nacionalnog korpusa, iseljene, autohtone i Hrvate u matičnoj zemlji, kulturno integrirati kako bi se očuvale i promicale njegove posebnosti u europskom i svjetskom kontekstu.

Zbornik sa sažecima na engleskom i španjolskom jeziku nudi osam tematskih cjelina (Znaci vremena, Baština, Mostovi, Kroatistički obzori, Dijaspора, Znanost i Nove knjige) i uvid u fenomenologiju i bogatstvo hrvatskog iseljeničtva od Aljaske do Urugvaja, Perua, Argentine i čileanske Ognjene zemlje, naših iseljeničkih zajednica iz Australije i

Vesna Kukavica,
urednica »Hrvatskog iseljeničkog zbornika 2007.«

Prof. Đuro Vidmarović, prof. Katarina Fuček,
Miro Gavran, dr. Danijel Labaš i Vesna Kukavica

Novog Zelanda, europskih zemalja te pripadnika autohtonih hrvatskih manjina koje su, odvojeni od matičnog prostora.

MOSTOVI: Hrvatska nacionalna manjina u Srbiji zastupljena je u Zborniku kroz tematske cjeline »Mostovi«, u kojoj dr. *Sanja Vulić* piše o djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« sa sjedištem u Subotici, »Dijaspора«, u kojoj urednica *Vesna Kukavica* piše o hrvatskim časopisima izvan Hrvatske te u zadnjoj cjelini »Nove knjige« u kojoj dr. *Srećko Lipovčan* predstavlja knjigu *Tomislava Žigmanova* »Hrvati u Vojvodini danas, tražanje za identitetom«, dok prof. *Jasna Ivančić* piše o »Leksikonu podunavskih Hrvata - Bunjevaca

i Šokaca«, urednika dr. *Slavena Bačića* u izdanju Hrvatskog akademskog društva iz Subotice.

U ime izdavača Hrvatske matice iseljenika »Hrvatski iseljenički zbornik 2007.« predstavila je ravnateljica *Katarina Fuček*, a o knjizi su još govorili povjesničar i književnik prof. *Đuro Vidmarović*, književnik *Miro Gavran*, komunikolog i predavač na Hrvatskim studijima dr. *Danijel Labaš* te urednica *Vesna Kukavica*.

U glazbenom dijelu programa nastupio je prvak Opere HNK *Ivan Gržanić* u pratnji *Zorana Šonca*, a voditelj svečanog predstavljanja bio je *Nenad Zakarija*, glavni urednik časopisa »Matica«.

Zlatko Žužić

SADRŽAJ

Održana sjednica Izvršnog odbora HNV-a

Pristupiti izradi Plana rada za 2007. godinu 5

Unatoč odluci Skupštine Općine Subotica o proširenju programa

Radijski program na hrvatskom i dalje traje dva sata 7

Pet godina rada Hrvatske čitaonice u Subotici

Njegovanje i promoviranje hrvatskoga jezika i književnosti 32,33

Uskoro započinje s radom

Nova košarkaška škola 43

Dujizmi

- *Izgubio sam se u šumi.
Ostao mi je kompas u školskoj torbi.*
- *Odvjetnici su najveće tužibabe.*
- *Neodgovorna osoba naprije
preuzima odgovornost.*

Održana sjednica Izvršnog odbora HNV-a

Pristupiti izradi Plana rada za 2007. godinu

Završni račun je potvrdio nalaz Nadzornog odbora i Izvješće o poslovanju koje je sačinjeno 23. listopada 2006. godine, da se poslovalo bez Plana rada za tekuću godinu, te da se više trošilo nego što je bilo prihoda, kazala je Slavica Peić

Sjednica Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća održana je 24. veljače u Subotici. Na sjednici su bili nazočni predsjednica Izvršnog odbora HNV-a *Slavica Peić* i članovi Izvršnog odbora *Mato Groznica*, *Antonija Čota* i *Joza Kolar*, a na sjednici je bio nazočan i predsjednik HNV-a *Branko Horvat*.

Prva točka na dnevnom redu bila je informacija o završnom računu HNV-a za 2006. godinu. Prema riječima Slavice Peić, završni račun je potvrdio nalaz Nadzornog odbora i Izvješće o poslovanju koje je sačinjeno 23. listopada 2006. godine, da se poslovalo bez Plana rada za tekuću godinu, te da se više trošilo nego što je bilo prihoda.

ZAVRŠNI RAČUN: »Rezultat svega toga su neplaćeni porezi i doprinosi, koji ostaju na teret proračuna za ovu godinu, koja je sama po sebi, barem u početnih 3 mjeseca teška, jer HNV dobiva umanjena sredstva iz proračuna Republike Srbije zbog tzv. aktualne tehničke Vlade. Obzirom da se radi o većem iznosu, to će značajno opteretiti naš proračun, a pošto još uvijek ne znamo kolika će nam sredstva biti odobrena od strane Republike Srbije za redovito funkcioniranje, prilikom izrade proračuna za 2007. godinu, morat ćemo značajno umanjivati troškove gdje god je to moguće. Neplaćeni porezi i doprinosi se odnose uglavnom na isplate plaća i primanje uposlenih i imenovanih lica, te na prekoračenja zakonom dozvoljene reprezentacije i putnih troškova od strane dužnosnika Vijeća«, kaže Slavica Peić naglašavajući kako je donesen zaključak da se odmah nakon završnog računa za 2006. godinu, pristupi izradi Plana rada za 2007. godinu, s uvidom u realno stanje i što boljim planiranjem, kako se ne bi došlo u raskorak kao prethodne godine.

»Također, administracija, knjigovodstvo i dužnosnici, moraju se striktno pridržavati akata Vijeća, a tamo gdje su ona nedostatna, određaba zakona koji se odnosi na tu materiju. Na prethodnoj sjed-

riječima Slavice Peić dobivena sredstva iz proračuna Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulture iznose 560.000 dinara, a bilo je 13 prijavljenih projekata po pokrajinskom natječaju.

cu u Republici Srbiji u 2007. godini, a po javnom pozivu za sufinanciranje iz predviđenih sredstava Vlade Republike Hrvatske. Izvršni odbor HNV-a dao je suglasnost na dopise Koordinacije vijeća naci-

Članovi IO HNV-a: Antonija Čota, Mato Groznica i Slavica Peić

nici Vijeća mogli smo čuti od, sada bivših dužnosnika, da je sva briga oko plaćanja poreza i doprinosa briga knjigovodstvenog biroa, međutim, pred zakonom je za poslovanje Vijeća odgovoran predsjednik, a za provođenje odluka predsjednik Izvršnog odbora Vijeća«. **NATJEČAJI I KANDIDIRANJE PROJEKATA:** Na sjednici se raspravljalo i o raspodjeli sredstava po pokrajinskom natječaju, a prema

»U pitanju je mala suma, te je Izvršni odbor bio na jako teškom zadatku kako ta sredstva rasporediti. Smatramo da naše Vijeće dobiva neprimjereno malo sredstava za sve, pa i kulturne namjene po natječajima. Iz pokrajinskog proračuna bi se trebalo više sredstava izdvajati za te namjene.« U daljnjem tijeku sjednice podnesena je informacija o javnom pozivu za kandidiranje projekata koji su od interesa za hrvatsku zajedni-

onalnih manjina, među ostalim, o inicijativi da se razmotri procedura i mjesto polaganja ispita za licencu učitelja razredne nastave u osnovnim školama, o inicijativi rješavanja položaja dječjih listova na jezicima nacionalnih manjina u Vojvodini, kao i na zahtjev za izmjenom i dopunom Zakona o radiodifuziji povodom privatizacije lokalnih medija.

Z. S.

Dogovoreno u Pečuhu

Pečuško Hrvatsko kazalište u listopadu u Subotici

Hrvatsko kazalište iz Pečuha, jedino profesionalno kazalište Hrvata izvan Hrvatske, gostovat će ove godine u Subotici, na VI. Danima Balinta Vujkova, koji će se održati od 11. do 13. listopada. U okviru multimedijalne večeri HKP će izvesti pučku predstavu »Pošteni varalica« *Antuna Karagića* koja je trenutačno u pripremi kao prva ovogodišnja premijera ovoga kazališta.

Gostovanje je dogovoreno tijekom jučerašnjeg susreta izaslanstva Organizacijskog odbora VI. Dana Balinta Vujkova, kojeg su činili *Katarina Čeliković, Ljiljana Dulić* i ispred lokalne samoupra-

ve, dopredsjednik SO Subotica *Petar Kuntić* s ravnateljem pečušskog Hrvatskog kazališta *Antunom Vidakovićem*. Dogovoru u Pečuhu prisustvovala je i otpravnica poslova Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu *Vesna Njikoš Pečkaj*.

Također je dogovoreno sudjelovanje *Antuna Vidakovića* na znanstvenom skupu u okviru Dana Balinta Vujkova koji će ove godine biti posvećen dramskom stvaralaštvu. On će tom prigodom prenijeti iskustva osnivanja i djelovanja jedinog profesionalnog kazališta Hrvata izvan Hrvatske, utemeljenog prije 12 godina.

Ravnatelj Hrvatskog kazališta iskazao je i želju da se suradnja proširi te da se hrvatske dramske skupine iz Vojvodine predstavljaju hrvatskom gledateljstvu u Mađarskoj.

LJ. D.

Održana sjednica Predsjedništva DSHV-a

Neslaganja u stranci

Nekoliko članova Predsjedništva Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini je na sjednici toga tijela, održanoj 26. veljače zatražilo smjenu jednog od dopredsjednika stranke *Josipa Gabrića*, zbog – kako se navodi u priopćenju – »grubog kršenja statuta i odluka Predsjedništva«. U priopćenju se dodaje da je predsjednik DSHV-a prekinuo sjednicu kako bi izbjegao donošenje ove i drugih odluka.

Priopćenje je medijima uputio *Josip*

Pekanović, član skupine nezadovoljnih članova Predsjedništva i donedavno predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća. On međutim nije želio pojasniti kako je prekršen Statut i koje su okolnosti dovele do toga da uz njega *Đorđe Čović, Lazar Baraković, Josip Jaramazović* i *Zdenka Popov* zatraže smjenu *Josipa Gabrića*.

S druge strane, ovakvo obraćanje javnosti predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* nazvao je potezom gubitnika: »Ovo forsiraju *Čović* i *Pekanović*. Oni na silu određenim frakcionaš-

kim djelovanjem žele unijeti nemir u DSHV, čime žele steći što bolje pozicije pred predstojeće stranačke izbore, koji će biti koncem ove ili početkom sljedeće godine«.

Kuntić također dodaje kako je netočna konstatacija o prekidanju sjednice s namjerom da se izbjegne donošenje odluke o smjeni *Gabrića*.

»Nisam imao pravo stavljati bilo što na glasanje što je mimo Statuta. Prekinuo sam sjednicu jer smatram da se o tako ozbiljnoj stvari treba raspravljati na Vijeću koji će biti vrlo brzo zakazan«, rekao je među ostalim Kuntić.

Protivnici ovakvog postupka, petero članova Predsjedništva ističu da je njihova inicijativa svakako osuđena na propast jer su u manjini. Predsjedništvo DSHV ima 13 članova.

J. Stantić

Uskoro i na Radio Novom Sadu

Program na hrvatskom jeziku

Hrvatska manjina će se na svojem materijalnom jeziku uskoro moći informirati i preko Radio Novog Sada koji uskoro počinje s emitiranjem programa na hrvatskom jeziku. Ravnatelj Radio Novog Sada za Radio Suboticu, program na hrvatskom jeziku, izjavio je kako će se emisija emitirati najvjerojatnije jednom tjedno te će trajati najmanje pola sata.

»Mi smo u pregovorima s Hrvatskim nacionalnim vijećem o uvođenju programa na hrvatskom jeziku. Predstoji nam razdoblje dogovaranja realizacije tog projekta kako bi zadovoljili informativne potrebe pripadnika hrvatske manjine u Vojvodini, a što bi bilo sukladno našim trenutačnim kapacitetima«, naveo je ravnatelj Radio Novog Sada *Srdan Miljković*.

Miljković je u srijedu predvodio izaslanstvo ove medijske kuće koje je sa direktorom Radio Subotice potpisalo protokol o poslovnoj suradnji. »Radi se o razmjeni dnevne produkcije odnosno rubrika ove dvije kuće«, pojasnio je Miljković.

Novi predsjednik »Croaticuma«

Uponedjeljak, 26. siječnja održana je skupština nevladine udruge »Croaticum« na kojoj je izabrano novo čelništvo. Prethodno čelništvo je razriješeno nakon neodazivanja na poziv jedne trećine članova skupštine ove udruge. Predsjednik će u sljedeće dvije godine biti *Marinko Jadrijević*. Prema njegovim riječima »Croaticum« će u sljedećih dvadesetak dana izraditi program rada koji u prethodne tri godine uopće nije donesen. Program rada će biti stavljen na uvid javnosti, kazao je *Jadrijević*, i dodao kako se mora naglasiti da za tri godine nije održana niti jedna skupština ili Upravni odbor ove udruge.

D. J.

Unatoč odluci Skupštine Općine Subotica o proširenju programa

Radijski program na hrvatskom i dalje traje dva sata

Prema procjeni, na temelju dosadašnjih natječajâ, cijeli proces dodjele frekvencija traje 7-8 mjeseci, tako da Radio Subotica zasigurno neće prijeći na »sendvič program« na jednoj frekvenciji do listopada-studenoga ove godine. A to znači, da se ni hrvatski program, po logici protivnika njegovog trenutnog proširenja, neće gotovo do kraja godine emitirati u produženom trajanju, kaže Ljiljana Dulić

Unatoč odluci Skupštine Općine Subotice, radijski program na hrvatskom jeziku na Radio Subotici neće od 1. ožujka dobiti novi, trosatni termin emitiranja. Premda je to dio Plana rada Radio Subotice u 2007. godini, koji je usvojen 31. siječnja u Skupštini Općine, Upravni odbor poduzeća odbio je na svojoj sjednici, održanoj 23. veljače, provesti tu odluku. Taj je prijedlog sada ponovno vraćen osnivaču, Skupštini Općine, koji bi trebao odlučiti kada će se program na hrvatskom jeziku početi emitirati, umjesto od 19 do 21 sata, od 18 do 21 sati.

Predsjednik Upravnog odbora László Józsa, u izjavi danoj programu na hrvatskom jeziku Radio Subotice, iznio je stajalište onih koji su bili protiv uvođenja trosatnog termina programa na hrvatskom jeziku od 1. ožujka. »Po takvom stajalištu sada bi valjalo pričekati donošenje odluke o dodjeli regionalnih frekvencija, te

se o tome konačno izjasniti po dobivanju regionalne frekvencije i prelasku na novu programsku shemu«, naveo je László Józsa, i dodao kako je zbog suprotstavljenih stavova odlučeno da se o novonastaloj situaciji izvijesti Skupština Općine. Upitan što bi osnivač, koji se o tome već jednom očitovao i usvojio takav plan rada, sada mogao zaključiti, Józsa je kazao kako: »Skupština može odrediti rok proširenja programa na hrvatskom jeziku«.

PRISTUPITI REALIZACIJI: Glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice Ljiljana Dulić smatra da je Upravni odbor trebao pristupiti realizaciji izmijenjene sheme, a ne raspravljati o onome što je Skupština Općine usvojila.

»Ogorčeni smo odlukom Upravnog odbora Radio Subotice da ne prihvati da se s emitiranjem programa na hrvatskom jeziku u trajanju od tri sata, počne od 1. ožujka, unatoč tomu što je Skupština

Općine Subotica donijela odluku o prihvatanju Programa rada Radio Subotice za ovu godinu, u kojemu je predviđena izmjena programske sheme u korist programa na hrvatskom jeziku, i to od početka godine. Smatramo da je već samim prihvatanjem Programa rada od strane SO trebalo odmah i pristupiti realizaciji izmijenjene sheme programa, odnosno, da Upravni odbor i nije trebao o tome uopće raspravljati. Stajalište da se s tri sata krene za mjesec – dva, kada dobijemo regionalnu frekvenciju, budući da je programskom shemom emitiranja na jednoj frekvenciji predviđen 'sendvič program' u kojemu hrvatski ima tri sata, a srpski i mađarski po pet sati, je neprihvatljivo, jer se dobivanjem frekvencije, koje zasigurno neće uslijediti za mjesec-dva kako tvrde protivnici, među kojima je najglasnija urednica programa na srpskom jeziku, neće prijeći na tu shemu, budući da će Radio Subotica nastaviti koristiti i drugu, lokalnu frekvenciju, sve do okončanja natječaja za lokalne frekvencije, koji, uzgred, još nije niti raspisan. Prema procjeni na temelju dosadašnjih natječaja, cijeli proces dodjele frekvencija traje 7-8 mjeseci, tako da Radio Subotica zasigurno neće prijeći na 'sendvič program' na jednoj frekvenciji do listopada-studenoga ove godine. A to znači, da se ni hrvatski program, po logici protivnika njegovog trenutnog proširenja, neće gotovo

do kraja godine emitirati u produženom trajanju.«

JEDNOGLASNA ODLUKA: Ljiljana Dulić ističe kako redakcija koja kreira program na hrvatskom jeziku smatra da se izmjena sheme trebala provesti danom donošenja odluke o prihvatanju Programa rada i kako su očekivanja da će Skupština Općine donijeti zaključak u tom pravcu.

»Napominjem, odluka o proširenju programa na hrvatskom jeziku donesena je tijekom prošle godine, na inicijativu predstavnika DSHV-a u Upravnom odboru Radio Subotice, kada je formirano radno tijelo u okviru Radio Subotice, kojega su činili urednice programa na hrvatskom i srpskom jeziku, te članovi UO iz DSHV, SVM, LSV. Nakon usuglašavanja, jednoglasno je odlučeno da se program proširi te da se emitira od 18, umjesto od 19 sati. Ta je odluka donesena daleko prije raspisivanja natječaja za regionalne frekvencije, pa tako ni njezina implementacija nije bila vezana za programsku shemu koja će se izraditi za natječaj! Na posljednjoj sjednici UO, pojedini članovi koji su tada bili u komisiji, sada su praktički negirali svoju prethodnu odluku glasujući protiv, ili suzdržanošću, da se odmah krene s novom shemom, odnosno, da se s njom krene kada dobijemo regionalnu frekvenciju« kaže Ljiljana Dulić.

Z. S.

Sačekati odluku o dodjeli regionalnih frekvencija

»Na sastanku Upravnog odbora iznijela sam stav redakcije koja kreira program na srpskom jeziku, da se sačeka s proširenjem programa na hrvatskom jeziku, dok se ne dobije regionalna frekvencija i onda bi se prešlo na emitiranje tzv. 'sendvič programa' u kojemu bi hrvatski program imao tri sata emitiranja. Nismo protiv proširenja programa na hrvatskom jeziku, ali trebamo biti strpljivi i tolerantni i sačekati donošenje odluke o dodjeli regionalnih frekvencija«, kaže urednica programa na srpskom jeziku Slavica Daković.

Teološko-katehetski susret u Zagrebu

Suradnja na objavljivanju knjiga

Ekipa SYMBOLON, osnovana 1979. godine u Novom Zagrebu, okuplja brojne suradnike među stručnjacima s područja religiozne, književne i jezične odgojno-obrazovne prakse kao i s područja književne, likovne i drugih umjetnosti * Priprema za objavljivanje knjige pok. dr. Ane Gabrijele Šabić (1950.-2000.) »Pripravimo put Riječi/riječ«

Teološko-katehetski susret interdisciplinarne Katehetske radne ekipe Symbolon i suradnika s predstavnicima Kršćanske sadašnjosti iz Zagreba i Katoličkoga instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice održan je u subotu 24. veljače u Zagrebu.

Susretu, na kojemu se okupilo dvadesetak sudionika a koji je održan u sjedištu Ekipe Symbolon u Samostanu franjevac trećoredaca glagoljaša u Odri, u ime Instituta »Ivan Antunović« iz Subotice nazočili su tajnik Instituta, preč. *Franjo Ivanković*, prof. *Katarina Čeliković* i mr. *Ervin Čeliković*.

PRIORITETNI PROJEKTI: Kako je to u ime organizatora istaknuo dr. *Josip Baričević*, susret je u prvom redu upriličen zbog razgovora i okvirnih dogovora u svezi sa sadašnjim prioritetnim projektima Ekipe Symbolon i suradnika, a ti se projekti u prvom redu tiču pripreme i objavljivanja važnih, interdisciplinarno koncipiranih, teološko-katehetskih knjiga.

Riječ je ponajprije o knjizi pok. dr. *Ane Gabrijele Šabić* (1950.-2000.) »Pripravimo put Riječi/riječ« - pismeno i usmeno stvaralačko izražavanje u vjerskom, književnom i jezičnom odgoju i obrazovanju, zatim sustavnom znanstveno-stručnom priručniku (udžbeniku) »Metodika religioznoga odgoja i kateheze« autora *J. Baričevića*, *A. G. Šabić* i suradnika, knjizi »U susret darovanoj i primljenoj riječi« odnosno zborniku radova i sjećanja u spomen *A. G. Šabić* te izradbi i objavljivanju znanstveno-stručnoga sustavnoga priručnika (udžbenika) »Religiozna/religijska pedagogija i katehetika« kao zbornom djelu autora.

Objavljivanje spomenutih knji-

ga, smatraju sudionici susreta, trebalo bi biti realizirano u razdoblju od najviše tri odnosno pet godina. Realizaciji ovoga projekta podršku je uputio i direktor KS-a, dr. *Adalbert Rebić*, a u istomu će također kao suizdavač sudjelovati i Institut »Ivan Antunović« budući da je po riječima preč. *Franje Ivankovića* spomenuta suradnja »vrlo značajna i to zbog izdavačke djelatnosti i zbog onoga što vojvođanski Hrvati pokušavaju ostvariti na tom polju«.

Prema riječima prof. *Katarine Čeliković*, ova je suradnja posebno važna jer je »vjeronauk u Vojvodini i Srbiji još uvijek veliki izazov, a

izdavanje ovakve literature značilo bi širenje kulture vjeronauka jer bi na našim prostorima ona zasigurno imala plodno tlo«, zaključila je prof. *Čeliković*.

POKRETANJE PORTALA: U planu je također i objavljivanje izbora već objavljenih (bibliografski i drugačije osvježenih) te još neobjavljenih teološko-katehetskih i/ili interdisciplinarno povezanih tekstova u obliku knjiga. Budući da je u Hrvatskoj evidentan nedostatak katehetske literature, a osobito didaktičkih i drugih pomagala, na susretu je bilo riječi i o mogućoj produkciji novih albuma fotogovora i drugih vizualnih, auditivnih i

audiovizualnih medija, polazeći od dosadašnjih iskustava KS-a (osobito PAKS-a i Ekipe Symbolon, ali i drugih) te uzimajući u obzir noviju informatičku tehniku i tehnologiju. Osim toga, bilo je razgovora i o mogućnosti pokretanja jedinstvenoga religiozno-pedagoškoga portala kako bi svima koji se bave ovom tematikom bio omogućen pristup što većem broju radova i materijala s ovoga područja.

Na kraju susreta, najavljen je i Teološko-katehetski kolokvij koji bi se u organizaciji Katehetskoga instituta KBF-a u Zagrebu i Nacionalnoga katehetskog ureda HBK trebao održati sredinom ove godine. Prije zajedničkoga ručka, sudionici su imali prilike pogledati opsežni knjižni fond i arhivsku građu Ekipe Symbolon koja se nalazi u sastavu Samostana, a dr. *Baričević* darovao je ravnateljici Hrvatske čitaonice iz Subotice, prof. *Katarini Čeliković* u znak zahvalnosti i dosadašnje plodne suradnje izvjesni broj knjiga za potrebe ove institucije hrvatske zajednice u Vojvodini.

Ekipa SYMBOLON osnovana je 1979. godine u Novom Zagrebu radi nastavka i daljnjega razvika višestruke djelatnosti Ekipe PAKS (Pastoralno-katehetska služba »Kršćanske sadašnjosti«) iz Zagreba. Djeluje kao interdisciplinarna ekipa u suradnji s istraživačkim centrom i nakladnikom »Kršćanska sadašnjost«, te s nakladnikom »Školska knjiga« i s drugim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu. Na taj način okuplja brojne suradnike među stručnjacima s područja religiozne, književne i jezične odgojno-obrazovne prakse kao i s područja književne, likovne i drugih umjetnosti.

Željka Zelić

Promocija knjige vojvođanskog autora Tomislava Žigmanova u Muzeju Slavonije

Iskorak u traganju za identitetom

Ova knjiga je pokušaj da sebe predstavimo dostojno, ne samo kao razdraganu družinu koja će pjevati i plesati u prigodničarskim prilikama, već da možemo napraviti i neku vrstu iskoraka i izaći iz neke, kako bi rekao Kant, samoskrivljene nezrelosti i predstaviti se na jedan suvremen i znanstveno prikladan način, kazao je Tomislav Žigmanov

Uauli Muzeja Slavonije u Osijeku prošloga je petka predstavljena nova knjiga prof. Tomislava Žigmanova iz Subotice, »Hrvati u Vojvodini danas, traganje za identitetom«, vrlo ukusno opremljeno štivo koje na 216 stranica donosi znanstveno obrađenu materiju u svezi položaja hrvatske manjinske zajednice u Vojvodini. Recenzenti su dr. sc. Srećko Lipovčan, dr. sc. Jasminka Kovačević-Čavlović i prof. dr. Đuro Vidmarović, a urednik izdanja je Anita Šikić, dok je naklada povjerena Hrvatskoj sveučilišnoj nakladi i Pučkom otvorenom učilištu u Zagrebu.

Za knjigu je vladalo veliko zanimanje u Osijeku pa se te večeri tražila stolica više, a posjetitelji i goste pozdravio je ravnatelj Muzeja Slavonije Tomislav Radić i predstavio promotore, a riječ je najprije uzeo dr. Stjepan Sršan, ravnatelj Državnog arhiva u Osijeku, koji se vrlo pohvalno izrazio o novom uratku Tomislava

NOVI POGLEDI: »Ova knjiga otvara nove vidike, nove poglede, a autor je posebice dobro obradio razdoblje od dolaska Miloševića na vlast u Srbiji, koji je Bunjevce i Šokce kanio svesti na etničke skupine, želeći podijeliti hrvatsku zajednicu i tako pridonijeti bržoj asimilaciji, kako bi se ona izgubila i nestala. Oni koji su se unatoč pritiscima izjašnjavali kao Hrvati, smatrani su za remetilački faktor i svi dobro znamo kako su prošli, a o tome najbolje svjedoči primjer Srijema koji je gotovo cijeli etnički očišćen«, istaknuo je dr. Sršan.

Međutim, autor, koji je i sudionik tih događaja, ističe kako bolja vremena dolaze nakon demokratskih promjena, no i tu se ponovno javljaju zamke, a hrvatska zajednica u Vojvodini mora naći mogućnosti da odgovori suvremenim zahtjevima, da bude na razini zadaće koju vrijeme pred nju postavlja. Autor o tome govori na vrlo lijep, plastičan i argumentiran način, znanstveno neutralan, nepristran i objektivan,

mr. Krešimir Bušić, prof. Tomislav Žigmanov i dr. Stjepan Sršan

povjesničar mr.sc. Krešimir Bušić s instituta »Ivo Pilar« u Zagrebu, regionalni centar u Vukovaru. Ovoj je knjizi prethodila knjiga »Bibliografija Hrvata u Vojvodini«, izdana u Puli 2005. godine, no u novoj knjizi Žigmanov je uložio puno više truda tako da je dao pregled kulturnog identiteta Hrvata u Vojvodini. Pa kada smo već kod identiteta, a vidim taj izraz i u samome naslovu, uvijek se pitam zašto oni koji tu riječ rabe, ne kažu običnome čitatelju što ona znači. Najlakše ju je hrvatski prevesti kao *osobno obilježje*, osobna iskaznica jednoga naroda ili jedne grupe ljudi, u ovome slučaju etničke grupe Hrvata-Bunjevaca i Šokaca u Vojvodini. Tome je to odlično uradio, dao odgovore na sva otvorena pitanja i otvoreno progovorio o teškome položaju Hrvata u Vojvodini, o čemu mi, koji potječemo s tih prostora vrlo dobro znamo, ali imam dojam da se o tome baš i ne zna mnogo u matičnoj domovini, Hrvatskoj«.

MEMORIRANJE TRAJANJA: Autor, Tomislav Žigmanov, najprije se zahvalio domaćinima na odličnoj organizaciji promocije i posjetiteljima koji su našli vremena da čuju i koju riječ o Hrvatima u Vojvodini a onda se osvrnuo,

posebice na razdoblje od 1990. do 2002. godine, teškim godinama kojima je i sam svjedočio.

»Knjiga je nastala kroz dugi niz godina kao rezultat mojih relativno kontinuiranih napora na memoriranju našega trajanja tamo, osim toga što sam bilježio različite vrste događanja, procese u različitim oblastima koji su bili od značaja za hrvatsku manjinsku zajednicu, od informiranja do obrazovanja na hrvatskom jeziku do pitanja političkog predstavljanja, a bio sam aktivni sudionik svih tih događaja, bio sam prvi glavni i odgovorni urednik programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice, bio sam predsjednik Privremenog upravnog Odbora kada se osnivala NIU Hrvatska riječ i tako dalje. Možda još da kažem kako je ova knjiga pokušaj da sebe predstavimo dostojno, ne samo kao razdraganu družinu koja će pjevati i plesati u prigodničarskim prilikama, već da možemo napraviti i neku vrstu iskoraka i izaći iz neke, kako bi rekao Kant, samoskrivljene nezrelosti i predstaviti se na jedan suvremen i znanstveno prikladan način, tj. napraviti osobnu kartu hrvatske manjinske zajednice u Vojvodini.«

Slavko Žebić

Promocija knjige pobudila je veliko zanimanje

Žigmanova. Pohvalio je autora koji je vrlo stručno progovorio o teškoćama s kojima se susreću Hrvati u Vojvodini i njegov napor da najprije da odgovore na pitanja od kada su na prostorima Vojvodine Hrvati, Šokci i Bunjevci i otkuda oni dolaze.

što ovoj knjizi daje jednu novu dimenziju.

»I ja sam Bunjevac, i ja sam Hrvat, i zadovoljstvo mi je što vam večeras mogu preporučiti novu knjigu moga prijatelja Žigmanova, emotivno je reagirao već na samome početku svojega izlaganja

Miro Marcikić, asistent na Sveučilištu u Chicagu

Obrazovanje se svugdje cijeni

U Hrvatskoj sam, družeći se s domicilnim studentima, dobio pravi osjećaj pripadanja jednoj široj zajednici, jednom dobrom narodu i taj se osjećaj mora iskusiti da bi se opisao * Na američkom koledžu sam pak iskusio nevjerojatnu slobodu u kreiranju svoje budućnosti i analitičkom pristupu zadaći ili problemu

Intervju vodila: Olga Perušić

Miro Marcikić (1978.) prošao je dug put od promjene mjesta življenja do promjene jezika i studija. Podrijetlom Subotičanin, stjecajem okolnosti danas živi u Chicagu, pohađa poslijediplomski studij Sveučilišta u Chicagu, na odsjeku za slavenske jezike i književnost. Istodobno radi kao asistent na jezičnim vježbama iz bošnjačkoga, hrvatskoga, te srpskoga jezika, također na Sveučilištu u Chicagu. Diplomirao je za profesora njemačkoga jezika, pa je radio i razne administrativne poslove na njemačkoj katedri u Utahu.

HR: Možete li nam ukratko opisati kako Vas je život odnio u »nama« daleku Ameriku?

Moj put u Ameriku vodio me je, vrlo neočekivano, od Subotice preko Zagreba, Splita i Zadra. Naime, po svršetku srednje škole u Subotici, u jesen 1997. otišao sam na studij teologije u Zagreb, gdje sam upoznao mnoge studente iz Dalmacije, s kojima sam se, među ostalim, počeo družiti zbog sličnoga govora. Nakon godinu dana sam i odlučio poći u Dalmaciju. Kako sam se uvijek zanimao za jezike, u jesen 1999. upisao sam studij njemačkoga i latinskoga na tadašnjem Filozofskom Fakultetu u Zadru, koji je danas dio Sveučilišta u Zadru. U Zadru sam upoznao moju buduću suprugu amerikanku, Karilee Taylor i kako Amerikanci kažu »The rest is history« (ostatak priče je povijest), odnosno dalje možete pretpostaviti što se dogodilo.

HR: Upravo vam se rodilo drugo dijete?

Živeći studentskim životom u Zadru, kao i većina mojih vršnjaka s dvadeset i kojom, nisam planirao obitelj i djecu do tamo nekih kasnih dvadesetih ili tridesete. No, sudbonosni susret je učinio svoje, moja supruga je tri godine starija od mene i ona je bila posve spremna na sve što stvaranje obitelji sa sobom nosi. Ja sam, kako kažemo, pristao na sve. Amerikanci, također, podrobno planiraju kad će imati djecu, no ne postoji tolika briga oko financiranja djece, jer su mogućnosti zaposlenja neiscrpne, a i sama kultura odgoja djece je da počnu raditi s 16 godina života i polako se sami počinju izdržavati. Imam 3,5 godišnjeg sina, zove se *Aidan*, a prije koji dan rodio nam se drugi sin *Liam Peter Marcikić*. Također, moja supruga je odgajana u kulturi koja snažno podupire život kao dar od Boga, ona je najstarija od šestoro djece, a moja punica već ima trinaestero unučadi.

HR: U kakvom su Vam sjećanju ostali školski dani u Subotici?

Mislim da su većini ljudi srednjoškolski dani ostali u najljepšem sjećanju. To je bilo jedno vrijeme kada čovjek misli da može »osvojiti svijet« i postati tko god želi postati. Iako je medicinska škola poznata kao »ženska škola«, moj razred je imao čak šest momaka i kao razred smo izvanredno funkcionirali. I dan danas preko roditelja pokušavam donekle pratiti što se događa s mojim kolegama iz srednje škole. Studij u Hrvatskoj, a kasnije u Americi, gdje sam i diplomirao kao profesor njemačkoga jezika mi je definitivno proširio vidike kako nisam ni mogao zamisliti. U Hrvatskoj sam, družeći se s domicilnim studentima, dobio pravi osjećaj pripadanja jednoj široj zajednici, jednom dobrom narodu i taj se osjećaj mora iskusiti da bi se opisao. Na američkom koledžu sam pak iskusio nevjerojatnu slobodu u kreiranju svoje budućnosti i analitičkom pristupu zadaći ili problemu. To je nešto što i danas jako nedostaje u našem starom obrazovnom sustavu. Tu mislim na sve zemlje bivše Jugoslavije, ne samo na Srbiju.

HR: Sada radite kao asistent na Sveučilištu. Što točno obuhvaća vaš posao?

Trenutačno se nalazim na poslijediplomskom studiju Sveučilišta u Chicagu, na odsjeku za slavenske jezike i književnosti. Završavam drugu godinu i nadam se ovoga ljeta postignuti stupanj magistra. Kao asistent zadužen sam predavati jezične vježbe iz bošnjačkoga, hrvatskoga te srpskoga jezika.

Ovdje je bivši srpsko-hrvatski jezik razdijeljen, ali se predaje zajedno i zove se BCS Bosnian/Croatian/Serbian). Predajem naš jezik na tri godine: prvoj, drugoj i trećoj godini koledža. Dok moja nadređena, *prof. dr. sc. Petković*, drži predavanja tri puta tjedno, ja vježbam sa studentima dva puta tjedno. Moja je zadaća doslovce natjerati ih da progovore ove jezike. Uz to, organiziram i mjesečna druženja studenata našega jezika uz filmove te po koju slasticu s našega područja.

HR: Tko su studenti kojima predajete?

Moji se studenti jako razlikuju. Rekao bih kako ih je otprilike polovica Amerikanaca, koji nisu

Dubrovnik ili srpskoga u Beograd i Novi Sad.

HR: Kakav je američki sustav naobrazbe?

Teško je na to odgovoriti, a ne potrošiti više stranica papira. No, pokušat ću. Fakultetski studenti, koji se ovdje zovu koledž studenti, gotovo dvije godine studiraju opće predmete, bez obzira na to što im je buduće zvanje. Dakle, prve dvije godine studija vam dođu kao produljeni tip naše gimnazije. Tijekom druge godine, student se aktivno konzultira sa svojim savjetnikom (college advisor), kojim mu je putem poći, odnosno koji predmet izabrati za glavni, a koji za sporedni. Ova odluka ne mora biti konačna, student ju može i promi-

novac obrće. Padanja godine nema, jedino što se gubi ako se dobije loša ocjena je uloženi novac, jer se isti predmet mora ponoviti za bolju ocjenu i platiti opet sumu od nekih 300 dolara kako bi se to učinilo.

HR: Jeste li radili, i gdje, prije ovoga posla?

Da, još kao dodiplomski student u Utahu, radio sam razne administrativne poslove na katedri za njemački jezik, no tijekom cijelog razdoblja studija ovdje sam imao i redoviti posao izvan škole kako bih mogao poplačati troškove života. Radio sam u dvije tele-marketing tvrtke, kao i u jednome domu za umirovljenike. I sada imam dva posla, pokraj držanja jezičnih vježbi na katedri, radim neko vrijeme i

našega podrijetla, glavni predmet im je politika antropologija ili umjetnost, te se fokusiraju na Istočnu Europu i Balkan, i zbog toga se odlučuju studirati naš jezik. Druga polovica uključuje studente našega podrijetla, čiji su ili roditelji ili bake i djedovi došli iz Hrvatske, Bosne, Srbije i sada se ti mladi ljudi odlučuju barem malo povezati sa svojim korijenima i otkriti zavičaj svojih djedova. Većina ih gotovo uopće ne govori slavenske jezike, osim nekoliko riječi koje su čuli kao djeca. Imam i nekoliko studenata koji su pristigli ovdje u svojim tinejdžerskim godinama, zbog ratnih zbivanja u bivšoj Jugoslaviji. I jedna i druga skupina ovih studenata obično dobivaju ljetne stipendije i odlaze na ljetni program hrvatskoga u Zagreb i

jeniti, no riskira izgubiti potrošeno vrijeme i novac. Sljedeće se dvije godine student usavršava u svojoj struci. Za mene su to bili njemački jezik i međunarodni odnosi. Svaki predmet nosi vrijednost od obično tri kredita, a student mora imati 120 do 130 kredita da bi diplomirao s četverogodišnjom diplomom. Gotovo sve predmete student bira sam, uvjeti su jedino da opći predmeti budu ravnomjerno zastupljeni i da postoji visok postotak predmeta studentova područja za koje se opredijelio. Svaki kredit također staje nekoliko stotina dolara, no postoji puno opcija za kredite, povratne i bespovratne, tako da i nije uvijek i svima teško sve to financirati. U svakom slučaju, fakultet je ovdje poduzetništvo, kao i bilo koje drugo, i veliki se

u kompjutorskom laboratoriju na Sveučilištu.

HR: Što Vam je bilo najpotresnije iskustvo?

To je bilo kad sam se s obitelji preselio iz rodnog grada svoje supruge, Salt Lake Cityja, u južni Chicago. Naime, američki planinski zapad je daleko manje raznolik po rasnoj, etničkoj i socijalnoj strukturi pučanstva, tako da je to preseljenje, premda planirano i željeno, u nama izazvalo mali kulturni šok. Živimo u lijepom dijelu južnog Chicaga, Hyde Parku, no on se nalazi na samoj granici velikog geta cijelog metropolitanskog područja, koje broji preko devet milijuna stanovnika. Kad sam došao u Ameriku, mislio sam kako dolazim u jednu od najrazvijenijih zemalja na svijetu, što je

točno, no i činjenica je da baš u toj zemlji žive i milijuni na rubu egzistencije, koji se svakodnevno bore preživjeti, steći obrazovanje i otići se kriminalu i začaranom krugu siromaštva. Prije dolaska u Chicagu, mislio sam kako su rasne razmirice u Americi, dio prošlosti i da su zauvijek stavljene u arhivu nakon doba dr. Martina Luthera Kinga mladeg. U svakom slučaju, život u ovakvoj raznolikosti mi je »otvorio oči« i podsjetio me kako je za toliko ljudi u ovoj zemlji život puno teži od mogega.

HR: Kako bi nam opisali grad Chicaga?

Grad Chicaga ima oko tri milijuna stanovnika i čovjek može provesti i po tri-četiri sata vozeći se s jednog kraja grada na drugi. Opoćenito, Amerikanci provode nevjerovatno puno vremena u autima, koji su neizbježni. Chicaga je treći po veličini grad u Americi, odmah iza New Yorka i Los Angelesa. Obiluje kulturnim životom, ima puno muzeja, zabavnih parkova, veliki akvarij, planetarij i ogroman izbor svih drugih stvari za svačiji ukus. Grad se nalazi na samoj obali jezera Michigan, koje je u biti pravo slatkovodno more prekrasne modre boje, tako da je i jedenje vrlo popularno. Ljeti je veoma toplo i mnogi provode dane na brojnim pješčanim plažama, koje nekad znaju biti i prenapučen. Čikažani vole sport, te brojne momčadi raznih sportova uživaju žestoku potporu fanova. Spomenut ću samo slavne Chicago Bulls (košarka), Chicago Cubs (bejzbol), Chicago Bears (američki nogomet), itd. A tu živi i najbogatija žena svijeta, Oprah Winfrey, koja uživo iz Chicaga vodi svoj talk show. Na show se može besplatno otići, no treba provesti po dva sata na telefonu kako bi se dobila ulaznica, te je supruga već tri puta išla. Moja, pak, omiljena posebnost Chicaga je najraznovrsnija ponuda hrane u cijeloj Americi. Najdraži restoran mi je Cedars Mediterranean Kitchen, restoran libanonske hrane, no moram kazati kako i grčki restorani u »Grčkom Gradu« (Greek Town – dio Chicaga), kao i talijanski u »Maloj Italiji« ne zaostaju. Postoji i nekoliko hrvatskih restorana, kao i izvanredan mađarski restoran. Otud sam se nedavno vratio prepun dojмова. Svirali su nam mađarski violinisti dok smo večerali domaća jela i to mi je bio jedan lijepi flashback (bljesak sjećanja).

HR: Kako organizirate slobodno vrijeme?

Dok smo supruga i ja bili sami, odlazili smo na vikend s prijateljima u Las Vegas ili u Kaliforniju, mjesta koja su nam bila blizu dok

smo živjeli u Utahu. Sada se slobodno vrijeme svodi na obiteljski posjet dječjem muzeju ili zoološkom vrtu, a ponekad supruga i ja sami uspijemo izaći i na večeru ili u kino. Uopće, ovdje ljudi provode manje vremena družeći se i ispijajući kavice, i to mi puno nedostaje, no nalazim alternativu u kontaktima s brojnom obitelji svoje supruge, te družeći se s drugim parovima koji također imaju malu djecu, a s kojima se vikendom vidamo u crkvi.

HR: Postoje li organizirane udruge ili druge institucije Hrvata?

Da, ima puno toga. Postoji Croatian Cultural Center of Chicago (Hrvatski kulturni centar Chicaga), gdje se ljudi okupljaju za razne prigode, koncerte i balove, a centar i sam ima manje podružnice diljem bliskog zemljopisnog područja. U Chicagu djeluju čak četiri hrvatske

itd.). Ja, kao nedavni doseljenik, koji još nije posve amerikaniziran, nalazim najveće zadovoljstvo povremeno otići na službena primanja koja organizira Generalni konzulat Republike Hrvatske u Chicagu, gdje se mogu susresti s ljudima iz raznih sfera života, no opet bliskih meni, a uglavnom se radi o mladim ljudima, koji su isto na studiju ili slično.

HR: Pratite li dešavanja u Srbiji, Hrvatskoj ili našoj manjinskoj zajednici? Kako Vam se čini izvana?

Pratim redovito. Svakodnevno sam na hrvatskim i srpskim internet stranicama, a vjerni sam čitatelj i Hrvatske riječi, Subotičkih novina i drugih lokalnih listova. Ne mogu, a ne osvrnuti se na podjelu u našem malom etničkom korpusu. Ljudi ovdje jedva znaju za male države kao što su Hrvatska i Srbija, što će netko reći da je njihova sramota, no

rajuća. Ja sam živeći u Dalmaciji shvatio da smo mi jedan hrvatski narod, koji ima puno raznih ograna, baš kao i svaki drugi narod. Nitko mi nije punio glavu, uvjerio sam se u to kao punoljetna i inteligentna mlada osoba. Posebnosti naše bunjevačke grane su nešto što se u svakom slučaju potpuno uklapa u hrvatski nacionalni identitet i kulturu, i što je obogaćuje. Komu to nije danas jasno, bojim se da taj to nikad neće ni shvatiti. Druga stvar koja mi »leži na sreću«, su politička zbivanja u Srbiji, koja nužno utječu i na kakvoću života naših ljudi u Subotici. No, neću o tome, to vam je i onako sve poznato, čak i previše.

HR: Kakve su Vam ambicije i planovi za budućnost?

Moji planovi za budućnost vezani su za Ameriku, jer mi je supruga odavde, a i djeca će se tu roditi i odrasti, odnosno provesti neke ključne formativne godine svoga mladog života ovdje. Još uvijek pokatkad maštam o životu u Europi, no sve više uviđam kako moram biti u mislima i fizički ovdje. Ne vjerujem u loš izbor, vjerujem da čovjek treba napraviti maksimum u danome trenutku i na danome mjestu, te iskoristiti ono najbolje što mu to dano mjesto pruža. Moja »prva ljubav« je predavati jezike, bilo njemački ili naš jezik, ili čak ruski, koji trenutačno s ushićenjem studiram, no budući da u tom području ne postoji puno radnih mjesta, imam viziju i pripremiti se za karijeru u diplomaciji ili državnom aparatu. Radna mjesta u američkoj administraciji su vrlo privlačna, jer nude izvrsnu plaću i beneficije.

HR: Za kraj, imate li što poručiti mladima iz Vojvodine?

Starim prijateljima i kolegama iz Subotice, s kojima sam u kontaktu, uvijek kažem kako sreća nije s jedne ili s druge strane oceana, nego da je sreća kada čovjek voli ono čim se bavi, kada ima lijep krug prijatelja i pristojnu egzistenciju. A koliko će netko biti sretan u životu, to ovisi o tomu koliko iskoristi mogućnosti koje mu se pružaju tamo gdje jest. Poruka, možda konkretne prirode, jest da treba završiti fakultet i naučiti strani jezik, pa čak i ako se trenutačno čini beskorisnim, jer je obrazovanje nešto što se cijeni svugdje u svijetu, a uz malo sreće ono biva i nagrađeno lijepim poslom. Mladi, otputujte negdje, makar na kratko, siguran sam da će vas nova iskustva i novi ljudi obogatiti. Tko stalno sjedi doma i vječito se žali, nikad neće biti samostalan niti zadovoljan vlastitim životom. ■

katoličke župe, a mislim da grad broji nekih 200.000 tisuća Hrvata i njihovih potomaka, što je druga po veličini zajednica, odmah iza one u Pittsburghu. Postoji i kulturno umjetničko društvo »Hrvatska Loza«, zatim škola hrvatskoga jezika i kulture »Kardinal Stepinac«, te mnoge manje udruge na regionalnoj ili drugoj osnovi (npr. HNK »Zrinski«, Hrvatsko lovačko društvo »Srna«, klub »Sv. Marija-Otok Cres«, Klub Zadrana, Žumberčana, »Hrvatska žena«,

to je stvarnost. Reći nekome ovdje, naravno na engleskom, »Ja sam Bunjevac« je apsurdno. Koliko mi znamo o različitim afričkim plemenima, toliko zapadnjaci znaju o Bunjevcima, pa čak i Hrvatima i Srbima. Malo karikiram, no to nije daleko od istine. Tako da bez pripadanja nekoj, barem malko većoj zajednici ljudi, može učiniti da čovjek ni sam ne zna odakle je, tko je i kamo ide. Čini mi se kako je ta umjetna podjela na Bunjevce i Hrvate toliko besmislena i zama-

Što donose Srbiji i njenim manjinama pregovori i Beču

Razgovori idealnih

Problem nerazumijevanja manjinskog pitanja u Srbiji nije pomjeren unaprijed ni za milimetar ni poslije svega. Kosovsko je pitanje manjinski problem koji je eskalirao do državnog, a napose i do međunarodnog

Što bi bilo sa znanstvenikom koji bi utvrdio na skupu fizičara kako je jabuka »ničim izazvana« pala s grane? Teško je i zamisliti jer se tako što nikad i nigdje nije dogodilo u znanstvenim krugovima. U poli-

TERAPIJA BEZ DIJAGNOZE: Dijagnoze dakle nema, a traži se lijek. Ili, kako prepisati odgovarajuću terapiju pacijentu kad ne znamo točno od čega boluje? U tom smislu Milošević je bio više principijelan. Za

rješenjem! »Ničim izazvana« kriza nudi samo jednu vrstu zaključka: na dnevnom je redu genetika, indirektno je optužena, a vlasničko je pravo pozvano da arbitrira!? Više fatalnih pozicija u manje ideja nije moglo stati. A stalo je.

POLOVICA ISTINE: Stalo je, a zapravo nije se ni počelo s dijalogom dviju strana. O čemu bi mogla razgovarati izaslanstva bez mandata za bilo koju riječ samokritičnosti. S jedne strane potpuno se amnestira Miloševićovo nasilje u ratu i miru, Rankovićovo udbaško prekrštavanje Albanaca, a da ne spominjemo naslijeđe iz bivše kraljevine. Postoji samo 17. ožujak, progon srpskog življa i opća nesigurnost nealbanaca. Sve je to neupitno, ali nije cijela istina. Polovica istine nije dokazni materijal ni u sudnici niti u logici! Ako se istina ne ispriča do kraja neće biti šanse da saznamo sve što trebamo znati. S tom tajnom krenulo se na pregovore u Beč. To je hipoteka na 15 posto vlasništva teritorija Srbije o kojoj se šuti pred domaćim glasačima. Neovisno novinarstvo u Srbiji prihvatilo je komercijalni izazov. Zašto prodavati nešto što nitko ne želi kupiti i nije po okusu potrošača? Tko želi zaprimiti rješenje o odgovornosti za negativno naslijeđe? Gotovo nitko: Kriv je *Ahtisaari*! Baš je olakšanje kad je netko drugi kriv za naše probleme. Neovisni mediji prihvatili su se onoga što je čoravi posao novinarstva. Bojkot druge strane je izveden. Što imaju polemizirati predstavnici Albanaca kad su apriori nedobronamjerni i kolektivno odgovorni za stanje na Kosovu »ničim izazvani«. O čemu razgovarati ako je to naš teritorij i zašto bi trebalo potezati priču o hipoteci na to vlasništvo. Kako biti optimist nakon očekivanog ishoda pregovora u Beču? Problem nerazumijevanja manjinskog pitanja u Srbiji nije pomjeren unaprijed ni za milimetar ni poslije svega. Kosovsko je pitanje manjinski problem koji je eskalirao do državnog, a napose i do međunarodnog. Najgora opcija će biti lament nad izdajom Rusije u Vijeću sigurnosti. Možda je netko zamijetio krajnje dirljiv izborni slogan jedne manjinske partije u proteklom izborima za parlament. On je glasio: MI VOLIMO SRBIJU! Ima li boljeg primjera nametnutog kompleksa manjinskim narodima? Zašto bi tako nešto trebalo naglašavati, ako se već ne podrazumijeva?

Dragan Jurakić

Dolazak članova delegacije Beograda na nastavak pregovora o statusu Kosova, na osnovu predloga specijalnog izaslanika UN Martija Ahtisaarija (FoNet)

tici, takav recept se primio! Sintagma »ničim izazvanih« sukoba i ekscesa odolijeva zubu vremena u Srbiji. Riječ je dakako o Kosovu kao državnom problemu, a bogme i međunarodnom. Uistinu još nismo čuli suvislo pojašnjenje o uzroku tamošnje krize povjerenja između većinskog i manjinskog naroda, tko god to bio. Pri tom nitko ozbiljan ne uzima u promatranje epsku izjavu odlazećeg, a možda i dolazećeg premijera Vlade *Vojislava Koštunice*. Genetska vezanost svakog novorođenog djeteta srpske nacionalnosti koje se rađa s idejom kako je Kosovo najskuplja srpska riječ, već je dio novije političke proze. Koji par kromosoma definira taj stav, još nije uspio otkriti niti ministar znanosti *Popović*. Možda to otkrije ovih dana i Beču i trijumfalno matira drugu stranu.

njegova razdoblja priča je počivala na djelovanju terorista. Problem je nastao kad je fenomen postao odviše čest i opće poduprt. Toliko masovna potpora u redovima Albanaca demantirala je staru tezu o terorizmu kao aktu pojedinačnog nasilja s političkom motivacijom. Dakle, gdje je uzrok padu jabuke s grane? A o čemu mogu polemizirati dvije idealne strane? O svojoj savršenosti!? Faktički, to se izravno i događa. I srpska i albanska strana govore pred svojom javnošću o vlastitoj ulozi žrtve. Što je argumentacija Albanaca, malo je poznato u ovdašnjem tisku i elektroničnim medijima. S druge strane znamo gotovo sve. Zapravo znamo toliko, da se pitamo odakle toliko nerazumijevanja između Srba i Albanaca unatoč iznimno velikom zalaganju političara za

U Petrovaradinu predstavljena knjiga »Kanonske Vizitacije – Srijem 1735.-1768.«
dr. sc. Stjepana Sršena

Dokumenti povijesti

Kanonske vizitacije donose jedno nezamjenjivo bogatstvo raznorodnih podataka sačuvanih u arhivima Crkve, a koji prikazuju život naroda

U Vikarijatu crkve sv. Jurja u Petrovaradinu, 26. veljače, promovirana je knjiga »Kanonske vizitacije – Srijem 1735. – 1768.«, objavljena u nakladi Državnog arhiva u Osijeku i Biskupije Đakovačke i Srijemske. Među ostalima, promociji su nazočili biskup srijemski i đakovački mons. *Marin Srakić*, pomoćni biskup đakovački i srijemski i glavni vikar za Srijem mons. *Đuro Gašparević* i autor knjige dr. sc. *Stjepan Sršen*, uposlenik u osječkom Državnom arhivu od davne 1975. godine, koji je prikupio i preveo dokumenta. Budući da profesor Sršen godinama radi u instituciji koja čuva podatke i informacije, ideju za početak priređivanja ovog arhivskog dokumenta zapravo je dobio od ljudi koji su od njega tražili različite informacije – sto, dvjesto ili tristo godina unazad, a koje nisu pohranjene u Državnom arhivu, jer ih nikada nije ni bilo, ili su tijekom vremena nestale. Tako je prije pet-šest godina počeo projekt priređivanja Kanonskih vizitacija, čiji su rezultat, za sada četiri knjige – prve dvije posvećene Baranji za razdoblje od 1729. do 1833. godine, treća knjiga Pečuškoj biskupiji, dok četvrta sadrži podatke o Srijemu u razdoblju od 1735. do 1786. godine.

Svaka knjiga do sada objavljena, a planirano je u idućih pet godina tiskanje svih ukupno deset knjiga, sadrži od 500 do 700 stranica, zbog toga što se s lijeve strane nalaze latinski, originalni dokumenti, a kako priređivač objašnjava, posao prevođenja na hrvatski jezik, koji je na desnoj strani knjige, u nekim je dijelovima bio iznimno težak, pa čak i gotovo nemoguć, jer su autori vizitacija bili različitog znanja latinskog jezika ili su rabili kolokvijalne izraze za koje je teško naći prijevod.

RAZNORODNI PODACI: Kanonske vizitacije (vizitacija – zapisi i izvješća u vrijeme redovita biskupova posjeta župama) donose nezamjenjivo bogatstvo raznorodnih podataka koji pokazuju život naroda, sačuvanih u arhivima Crkve. »Čuvanje dokumenata u njezinoj je naravi. Mnogi su htjeli uništiti dokumente, mnogim je našim neprijateljima bilo stalo do toga da ih uništi, a kada se dokumenti unište onda smo lak plijen za bilo što«, kaže profesor Sršen, ukazujući na vrijednost sačuvanih dokumenata. Zahvaljujući »naravi Crkve da čuva«, mi danas možemo zaviriti u rukopise ne samo biskupa, već i predstavnika županija, vlasti, suda, gospodarstvenika, mještana... Autori vizitacija, odnosno knjige koja danas nosi prijevode

Glavni vikar za Srijem mons. Đuro Gašparević, biskup Đakovački i Srijemski mons. Marin Srakić i dr. sc. Stjepan Sršen

vizitacije, obavještavaju o cjelokupnom životu – crkve, župe, sela, grada, donose podatke o stanju crkve, kad je zidana, je li zidana ili je od drveta, koliko je velika, koliko je visok zvonik, koliko je teško zvono, kakva su vrata, prozori, te inventar crkve, sve s opisom namještaja, križeva, o veličini župnoga stana, prihoda župnika, kroz koje se vidi koliko je bilo rođenja, vjenčanja, sprovoda, te zapravo koliko je bilo stanovnika, koje vjeroispovijesti i narodnosti, starosti... Kako kaže profesor Sršen, čitajući vizitacije mi danas stječemo gotovo potpunu demografsku sliku jednog mjesta u vrijeme prije, primjerice 200 godina. Takva vrsta zapisa nigdje ne postoji, tvrdi Sršen, čime značaj vizitacija kao dokumenata postaje nemjerljiv.

OBIČAJI I NAVIKE: Pokraj podataka ove vrste, dokument nosi detaljne i istinite podatke o običajima i navikama naroda tog vremena, koji se ogledaju, od onih službenih, kao što su običaji pri rođenju, vjenčanju ili sprovodu, do takozvanih neformalnih glede ponašanja nekog mještana na primjer u vrijeme seoskog kirbaja. Pa tako profesor Sršen navodi jedan kratak primjer, u kojemu pisac vizitacije opisuje ponašanje jednog mještana u vrijeme kirbaja, koji se malo više napio te drugima skreće pozornost kako o njemu treba malo više voditi računa, jer je skloniji boci. Time, smatra priređivač, otkrivamo kako su ljudi skrbili jedni o drugima u vrijeme prije stotinu i više godina.

Svaka knjiga Kanonskih vizitacija, pa tako i ova prezentirana, pokraj dokumenata sadrži predgovor, sažetke, tumačenje manje poznatih riječi i kazala. Iduću knjigu možemo očekivati sljedeće godine, budući da iskustvo pokazuje kako je nakladnik do sada svake godine tiskao po jednu knjigu. Sve knjige obuhvaćaju razdoblje od kraja 17. do polovice 19. stoljeća, kada se vizitacije s određenim pitanjima počinju tiskati tako da, kako kaže profesor Sršen, one nose znatno siromašniji podatke, s jedne strane, dok s druge, mnogi bi se podaci ponavljali budući da su opisani u knjigama prethodnog razdoblja.

D. Popov

Inicijativa za osnivanje Nacionalnog vijeća Nijemaca

Baviti se životnim temama zajednice

Prikupljeno 3000 potrebnih potpisa za osnivanje Nacionalnog vijeća Nijemaca *

Buduće Nacionalno vijeće Nijemaca ne smije prihvatiti ulogu veselih Švaba, koji samo plešu i pjevaju, kaže predsjednik Njemačkog narodnog saveza Rudolf Weiss

Njemačke udruge u Republici Srbiji su nakon postizanja dogovora na sastanku koji je održan početkom veljače u Feketiću prikupile 3000 potpisa, koliko je potrebno za osnivanje Nacionalnog vijeća Nijemaca. U tijeku je prikupljanje još 200 potpisa, nakon čega će se potpisi dostaviti Službi za ljudska i manjinska prava Republike Srbije.

Predsjednik Njemačkog narodnog saveza Rudolf Weiss kaže, kako prikupljanje potpisa nije predstavljalo problem, ali će se osnutak Nacionalnog vijeća Nijemaca moći realizirati kada vlasti u Republici Srbije uredi oblast zaštite prava nacionalnih manjina donošenjem skupine zakona koji reguliraju položaj i prava manjina, ovlasti nacionalnih vijeća, te izbor i financiranje nacionalnih vijeća.

REZULTATI RADA UDRUGA NIJEMACA: »Rezultat popisa pučanstva iz 2002. godine, po kojemu u Republici Srbiji živi

ne interesira osnivanje Vijeća. Od popisa pučanstva je prošlo četiri godine, a rad na terenu 12 udruga Nijemaca u Vojvodini, svakodnevni kontakti i informacije, pokazali su kako postoji mnogo veći broj onih koji su njemačkog podrijetla, ali se nisu izjasnili kao Nijemci. Dakle, rezultati popisa nisu pokazali realan broj Nijemaca koji žive u Republici Srbiji, jer su se ljudi izbjegavali izjasniti kao Nijemci. Brojni osobni kontakti ukazali su na spremnost mnogih da se izjasne kao pripadnici njemačke nacionalne manjine i potpisima podrže osnivanje Vijeća, jer su se stekli uvjeti da oni to učine bez straha. Tako smo došli do saznanja da možemo prikupiti potrebnih 3000 potpisa«, kaže Rudolf Weiss.

STRATEŠKO PITANJE: Sve njemačke udruge, koje u statutima imaju ugrađene odrednice o njegovanju njemačkog jezika, kulture i tradicije bili su partneri u razgovorima o osnivanju Nacionalnog

proljeće, jer se tek trebaju donijeti zakoni o ovlastima nacionalnih vijeća nacionalnih manjina, te o izboru i financiranju nacionalnih vijeća. Mi ćemo se prilagoditi rješenju zakona o modusu izbora vijećnika, u slučaju ako se prema zakonu vijećnici ne budu birali na Skupštini elektora, nego putem direktnog izbora«.

OBRADITI ZAJEDNIČKU PROŠLOST: Prema riječima Rudolfa Weissa, buduće Nacionalno vijeće Nijemaca baviti će se oblastima obrazovanja, informiranja i kulture, kao i druga nacionalna

od 1944. do 1948. godine, kao i istraživanje o oduzetoj imovini. Bolno je i pitanje neobilježenih masovnih grobnica Nijemaca u Vojvodini, koje se najčešće nalaze na rubovima gradova, gdje su sada smetlišta. Njemački narodni savez ističe, kako spomenute teme želimo riješiti dijalogom i zajedničkim radom s povjesničarima većinskog naroda. Ako buduće Nacionalno vijeće Nijemaca želi biti istinski predstavnik naše manjinske zajednice, vijećnici će neizostavno morati osjetiti puls želje i tuge članova zajednice, jer su mnoga bolna

Predsjednik Njemačkog narodnog saveza Rudolf Weiss

Očuvanje nacionalnog identiteta Nijemaca

Njemački narodni savez je registriran 1997. godine, kao organizacija Nijemaca u Republici Srbiji. Sjedište NNS-a je u Subotici. Savez ima članove iz ukupno 46 naselja u Vojvodini. NNS je član Federalne unije europskih manjina. Osnovni ciljevi i zadaci NNS-a su njegovanje njemačkog jezika, kulture i tradicije, očuvanje nacionalnog identiteta Nijemaca u Vojvodini, zaštita spomenika kulture i razvijanje i unapređivanje prijateljskih, kulturnih, znanstvenih i gospodarskih odnosa između njemačkog naroda i naroda koji žive u Vojvodini.

ukupno 3.901 Nijemac, a od toga u Autonomnoj pokrajini Vojvodini 3.154 Nijemaca, pokazao nam je kako bismo mogli osnovati Nacionalno vijeće Nijemaca, jer je prema zakonu potrebno prikupiti 3000 potpisa za osnivanje našeg Vijeća. Dvojba o odluci da se počnu prikupljati potpisi ipak je postojala, jer u broj onih koji su se na popisu pučanstva izjasnili kao Nijemci, spadaju i maloljetnici, kao i oni, koje možda

vijeća Nijemaca. Tijekom razgovora usuglašen je stav kako je osnivanje Vijeća važno strateško pitanje njemačke nacionalne zajednice u Republici Srbiji i da to pitanje, kao zajednički interes, mora biti u prvom planu.

»Prikupljeni potpisi dostavit će se Službi za ljudska i manjinska prava Republike Srbije, nakon čega će Služba sazvati Skupštinu elektora za izbor vijećnika, ali takvo što je realno očekivati tek na

vijeća nacionalnih manjina, a istaknuo je kako će se Vijeće pokušati baviti i nekim neugodnim i delikatnim temama, koje su dio zajedničke prošlosti.

»Tražit ćemo slobodan pristup povijesnoj arhivskoj građi, kako bismo na temelju dokumenata mogli obraditi tragična razdoblja naše zajedničke prošlosti. Pod tim podrazumijevam istraživanje razdoblja kada su u Vojvodini postojali logori za njemačke civile

pitanja još uvijek otvorena. Bila bi tragedija kada bi se ta bolna pitanja ignorirala. Buduće Nacionalno vijeće Nijemaca ne smije prihvatiti ulogu veselih Švaba, koji smo plešu i pjevaju«, kaže Rudolf Weiss i naglašava kako se buduće Vijeće mora baviti životnim temama njemačke nacionalne zajednice, koje nisu uvijek ugodne, ali se o svemu mora otvoreno razgovarati, jer tabu teme ne bi smjele postojati.

Z. Sarić

Najavljeno proširenje regionalnih prekograničnih programa s Hrvatskom

Zajedničko predstavljanje u Bruxellesu

Osim susjedskih programa koji su do sada realizirani s Mađarskom i nekih manjih europskih natječajâ, od ove godine je najavljeno proširenje regionalnih prekograničnih programa s Hrvatskom

U okviru programa »Otvoreni dani u Bruxellesu« 30. listopada će se zajednički predstaviti konglomerat koji čine županije Osječko-baranjska, Križevačko-koprivnička i Požeško-slavonska, grad Subotica i županija Baranja iz Mađarske (Baranya megye)

Član općinskog Vijeća zadužen za regionalnu suradnju Dejan Zvekić

Osim susjedskih programa koji su do sada realizirani s Mađarskom i nekih manjih europskih natječajâ, od ove godine je najavljeno proširenje regionalnih prekograničnih programa s Hrvatskom. Član Općinskog vijeća zadužen za regionalnu suradnju Dejan Zvekić kaže, kako su fondovi za Srbiju još uvijek ograničeni premda je došlo do otopljanja odnosa u međunarodnoj suradnji, stoga je ovakvo proširenje dobra prigoda. S tim u vezi u Osijeku su započeli razgovori s općinskim i županijskim razvojnim agencijama i pokrenuto je nekoliko pilot-projekata koji bi trebali bolje i jasnije definirati tu suradnju. Riječ je o programu edukacije u koji su uključeni zaposlenici subotičke i osječke općinske uprave, a koji će trajati tijekom ove godine, te drugi program koji se odnosi na

zajedničko prijavljivanje i nastup u okviru mini regije ili tzv. konglomerata. Inicijativa je potekla od Osječko-baranjske županije, a uključene su još i Križevačko-koprivnička i Požeško-slavonska županija, grad Subotica i županija Baranja iz Mađarske (Baranya megye).

OTVORENI DANI: »To je zanimljiv projekt, koji se odvija već treću godinu u Bruxellesu u okviru programa 'Otvoreni dani u Bruxellesu', gdje svi ti konglomerati, odnosno mikro regije, dolaze i zajednički se predstavljaju, rade projekte i prezentacije od zajedničkog interesa. Mi smo definirali teme, koji bi bile naš zajednički interes, i jedna od njih je prekogranična suradnja na privlačenju investicija, smanjenju nezaposlenosti i otvaranju novih radnih mjesta. Druga tema su mogućnosti zajedničkih prekograničnih projekata. U Bruxellesu ćemo našu

aktivnosti i programe mogu biti veoma bitni indirektni kontakti radi budućih programa i ulaganja. Zvekić ističe kako bi ovaj projekt trebao Suboticu približiti nečemu što je Osječko-baranjska županija već uradila.

REGIONALNI UREDI: »Osječko-baranjska županija je kupila jedan stan u Bruxellesu od nekih 120 četvornih metara, koji sad pretvaraju u ured, koji će služiti za što bolje lobiranje i korištenje postojećih potencijala od strane europskih fondova, pomoći i drugih programa koji se dešavaju u Bruxellesu. Zanimljivo je da će u prvo vrijeme u tom uredu raditi talijanska postava, zato što je potrebno vrijeme kako bi se ljudi obučili, shvatili i naučili jezik, upoznali grad, institucije i sve to što se nalazi u Bruxellesu, i tek onda se mogu uključiti samostalno u vođenje takvog ureda. Slična inicijativa

mini regiju predstaviti 30. listopada, ali prije toga ćemo imati još nekoliko skupova i sastanaka radi pripremanja i dogovaranja zajedničkog nastupa. Zanimljivo je kako su svi zainteresirani da se promovira ono što je doista zajedničko za našu regiju - ruralni turizam, 'putovi vina', lokalni proizvodi i razvojni potencijali svih gradova«, kaže Dejan Zvekić.

On ističe da se od jednog takvog susreta ne može očekivati velika izravna korist, ali na ovakvoj izložbi na kojoj se susreću tisuće ljudi iz nekoliko stotina regija i predstavljaju svoje

postoji i na razini Vojvodine, koja je europska regija, i nadam se da će također uskoro biti otvoren regionalni ured u Bruxellesu. Moram dodati, kako je Subotica već imala nekoliko ponuda i od drugih gradova ili regija iz Europe, koje tamo imaju svoje urede, da nam ustupe tzv. desk ili prostor. Možda bismo mogli koristiti i osječki ured za te poslove. To je svakako jedan od razvojnih putova kako bismo mogli razmišljati.«

S. M.

Održana redovita skupština HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina

Najuspješnija godina od osnutka

Osim nekoliko gostovanja u Hrvatskoj za sljedeću godinu predviđeni su i uzvratni posjeti Petrovaradinu, te izrada web-stranice, kao i nabava novih glazbala, kompjutora i još neke nedostajuće opreme za rad odjela* Plan je dopunjen i otpočinjanjem aktivnosti na otvorenju knjižnice i čitaonice, budući da za njom postoji veliko zanimanje među članstvom

U nedjelju 25. veljače 2007. godine, u podrumu Vikarijata srijemskog u Petrovaradinu, održana je treća redovita godišnja skupština HKPD »Jelačić«. U pravilu, skupštine služe za zbrajanje godišnjih rezultata, te za planiranje budućih aktivnosti, pa je tako bilo i ovdje. No, za razliku od mnogih hrvatskih institucija, nazočni članovi petrovaradinske udruge imali su razloga za veliko zadovoljstvo slušajući članove Upravnog i Nadzornog odbora koji su podnosili izvješća, budući da je protekla godina bila, prema ocjeni članova, najuspješnija od osnutka.

Zbog bolesti predsjednika *Petra Barbeka*, zadovoljstvo da podnese

krunu uspješnog rada svih članova udruge i, po mnogim ocjenama, najuspješniju manifestaciju vojvođanskih Hrvata u protekloj godini. **IZVJEŠTAJ I PLAN:** HKPD »Jelačić« uspješno nastavlja put ka željenoj konfiguraciji i do sada ima zbor od preko trideset članova, stariji orkestar »Patoka«, mladi tamburaški orkestar i začetak dramskog i recitatorskog odjela. Voditelji su kompetentne osobe, kojima je dopredsjednik Ursić posebno zahvalio na angažiranju. Društvo »Jelačić« osobito se diči svojim piscima, koji su i u ovoj godini objavili nekoliko djela, kao i slikarima za sudjelovanje na izložbama. Kad se podvuče crta, iznesena je ocjena kako je »Jelačić«

Petrovaradinska udruga pokazala veliki napredak, smatra vladimir Bošnjak

Društvo uspješno nastavlja put ka željenoj konfiguraciji: sa skupštine HKPD »Jelačić«

izvješće pripalo je dopredsjedniku *Josipu Ursiću*. On je pobrojao brojne manifestacije koje je »Jelačić« organizirao, ili je na njima sudjelovao, a na poseban način istaknuo je proslavu rođendana bana *Josipa Jelačića*, koji je istodobno i jedan od blagdana hrvatske nacionalne manjine u Republici Srbiji, kao

uspio u nakani promovirati hrvatsku kulturu, te svoje programe ispuniti hrvatskim sadržajima. Na žalost, Skupština je konstatala da takvo opredjeljenje udruge nije praćeno adekvatnom materijalnom potporom, te je stoga imala velikih problema za redovito kontinuirano djelovanje tijekom godine.

Prijedlog plana za 2007. godinu iznio je *Petar Pifat*, član UO. Završavajući predstavljanje prijedloga, dobio je veliki pljesak iz dvorane, što je samo značilo da uprava ima snažnu potporu članstva. Osim nekoliko gostovanja u Hrvatskoj, predviđeni su i uzvratni posjeti Petrovaradinu, te izrada moderne web-stranice, kao i nabava novih glazbala, kompjutora i još neke nedostajuće opreme za rad odjela. Plan je dopunjen i otpočinjanjem aktivnosti na otvorenju knjižnice i čitaonice, budući da za njom postoji veliko zanimanje među članstvom. »Jelačićevci« su sigurni da će na kraju godine, vlastitim snagama organizirati godišnji koncert, koji će u cijelosti biti ispunjen kvalitetnim programom u produkciji »Jelačićevih« odjela. Premalo je mjesta u ovom novinarskom tekstu da bi se pobrojale sve planirane aktivnosti, za čiju će realizaciju biti potrebna i znatna sredstva.

HRVATSKI DOM: Uslijedio je cijeli niz pitanja, na koja je odgovarao dopredsjednik Ursić, a onda se Skupštini obratio i *Vladimir Bošnjak*, dopredsjednik HNV-a za Srijem. On je obavijestio Skupštinu o mjerama koje je HNV poduzelo

na pretvaranju rodne kuće bana Josipa Jelačića u Hrvatski dom u kome bi i udruga koja nosi njegovo ime napokon pronašla svoj vlastiti dom i bolje uvjete za rad. Na žalost, usporene su aktivnosti na tom projektu, ponajprije zbog složene političke situacije u državi, ali je dopredsjednik Bošnjak izrazio duboko uvjerenje da će se one intenzivirati kad se konstituirana nova Vlada Republike Srbije, kao i novi saziv HNV-a. Dopredsjednik Bošnjak dao je odgovore nazočnima, ponajviše u svezi primjedaba na način financiranja udruge, te neučinkovitosti rada HNV-a i njegovih tijela. Na koncu, iznio je svoje i uvjerenje mnogih koji su pratili rad »Jelačića« u protekloj godini, da je petrovaradinska udruga pokazala veliki napredak i zauzela vodeće mjesto među hrvatskim udruagama u Srijemu, kako po kvaliteti produciranih programa, tako i po sveukupnom djelovanju na rušenju stereotipa o hrvatskoj zajednici u Vojvodini.

Predsjedavajuća radnom predsjedništvu, *Branka Dačević*, uspješno je privela kraju službeni dio Skupštine, a zatim je uslijedio skromni domjenak.

H. R.

Održan peti sajam zapošljavanja u Subotici

Aktivno traženje posla

Na ovogodišnjem sajmu zapošljavanja podneseno je 2824 radnih biografija

Peti sajam zapošljavanja održan je na Otvorenom sveučilištu

Subotička Filijala Nacionalne službe zapošljavanja prošloga je petka organizirala, peti po redu, sajam zapošljavanja na kojem je četrdeset potencijalnih poslodavaca, predstavilo mogućnosti zapošljavanja u svojim poduzećima. Ovakav vid aktivnog traže-

nja posla pokazao je u prethodnoj godini dobre rezultate, naime, na četiri do sada održana sajma koje je organizirala ova služba se pojavilo preko sto poduzeća, a samo tijekom prošle godine posao su na taj način našla 584 lica, dok je više od tri tisuće posjetitelja pokuša-

lo pronaći zaposlenje. Također je, primijećen od strane ove Službe i veliki broj već zaposlenih lica koji su tražili promjenu postojećeg zaposlenja.

Na posljednjem održanom sajmu u Subotici poslodavci su iskazali kao trenutne potrebe 150 slobodnih radnih mjesta dok u će bližem periodu postojati potrebe za još 145 uposlenika. Na svaku iskazanu potrebu za uposlenikom, u prosjeku je interes pokazalo deset osoba, budući da je podneseno čak 2824 radnih biografija.

industrije, grafičke, informatičke, uslužne, farmaceutske, trgovačke, turističke, bankarske i građevinske djelatnosti» kazao je direktor subotičke Filijale NSZ Dušan Torbica.

Govoreći o rezultatima dosadašnjih sajmova Torbica je ocijenio: »Ako su sva tražena radna mjesta preko sajma popunjena onda možemo biti zadovoljni sajmom. Na žalost još uvijek je nedovoljan broj novih radnih mjesta kako bi se ogromna većina nezaposlenih zaposlila. Moram napomenuti da je u početku bilo izvjesnog otpo-

Na svaku iskazanu potrebu za uposlenikom, u prosjeku je interes pokazalo deset osoba

Više od tri tisuće posjetitelja pokušalo je naći zaposlenje

»Osnovni cilj organiziranja ovoga sajma je pomoći nezaposlenima kako bi došli do radnog mjesta i na taj način stvorili uvjete za svoju egzistenciju. Svakako ovaj sajam koristi i poslodavcima, te im omogućava da dođu do adekvatne radne snage. Problem nezaposlenosti je mnogima poznat, no on se ne može riješiti bez suradnje i partnerskog odnosa svih gradskih, općinskih, regionalnih, pokrajinskih i državnih čimbenika koji se bave ovom problematikom. Na sajmu se predstavilo četrdeset poslodavaca iz prehrambene, strojarke

ra održavanju sajmova i ovakvom pristupu. To su otpori prema promjenama koje na drugačiji način žele rješavati postojeće probleme, u našem slučaju to je problem nezaposlenosti. Ovakvim pristupom želimo ostvariti što je moguće neposredniji vid komunikacije između poslodavaca i onih koji aktivno traže posao«.

Ove se godine planira održavanje još tri, četiri sajma kako u Subotici tako i u Bačkoj Topoli i Malom Idošu.

Ž. V.

Predavanje o bunjevačkim salašima Postanak i razvoj salaša u subotičkom kraju

Ugledni istraživač i poznavatelj tradicije bunjevačkih Hrvata *Alojzije Stantić* održao je 23. veljače predavanje o bunjevačkim salašima u holu Osnovne škole »Bosa Miličević« u Novom Žedniku. Održavanje predavanja organizirao je knjižničar ogranka subotičke Gradske knjižnice u Novom Žedniku *Branko Batinić*, a domaćin na ovome predavanju bio je žednički župnik vlč. *Željko Šipek*.

Na početku predavanja, Alojzije Stantić je istaknuo kako je rođen i odrastao na salašu, te zbog toga dobro poznaje kakav je bio život na salašima. Predavač je objasnio kako riječ salaš na mađarskom jeziku označava zgradu u kojoj se kratko živi ili zgradu u kojoj živi onaj tko obrađuje zemlju, dok su Bunjevci tom riječju označavali zgradu u kojoj žive oni koji obrađuju zemlju, ali i skup svih okolnih zgrada koje se nalaze u okviru salaša.

»Kada su se Bunjevci doselili ovdje, u ove krajeve, iz kamenitih predjela, zatekli su tri Božja dara: rit, drač i plodnu zemlju. Važno je bilo imati krov nad glavom i tako su počeli praviti zemunice. Iskopali bi jamu, obložili je ciglom, a preko jame su stavljali grede i jamu prekrivali trskom i zemljom«, rekao je Stantić, nakon čega je slajd projekcijom prikazao fotografiju jednog od najstarijih oblika salaša, koji je građen bez »ambetuša«. Na prikazanoj fotografiji se mogao vidjeti salaš koji se nalazio u okolici Male Bosne, uz mali »tavankutski put«. Taj salaš se srušio prije dvije godine.

»Znamo pouzdano da je taj salaš već postojao 1820. godine, a može se vidjeti kako se odmah ulazilo u kuću, gdje je bilo predsoblje. Iz njega se ulazilo u pododžak. U kući su se na lijevoj i desnoj strani nalazile sobe. U svakoj sobi je bila peć, a u desnoj sobi je uz peć bio i zidani »šporet«. Slabost gradnje takvih salaša je bila u tome što su tavanicu oslanjali na »dračovo slime« i gredice, koje se pod teretom uvijaju. Poslije 1869. godine, počela se iz Erdelja dovoziti tesana građa od četinaru i tada su mogli graditi jače tavane, koji su onda mogli poslužiti i za skladištenje žita.«

U daljnjem tijeku predavanja, Stantić je prikazao fotografije i govorio o osnovnim zgradama i pomoćnim objektima koji se nalaze u okviru salaša: čardaku, kokošinju, daščari, svinju, košari, »korlatu«, a zatim je uz projekcije fotografija govorio o ledini, bašči, »dračnjaku«, pašnjaku, bunaru s đermom, »cripulji« za pečenje kruha i hrane i ćupovima za kuhanje hrane. Predavanje je obogaćeno stihovima *Alekse Kokića*, koje je čitala učiteljica *Suzana Nikolić*.

Z. Sarić

Zaklada za pomoć pri liječenju teško oboljele djece i mladeži Neophodna dodatna sredstva

Općinskoj Zakladi za pomoć pri liječenju teško oboljele djece i mladeži podneseno je više od 40 zahtjeva sugrađana među kojima je pomoć najčešće potrebna djeci oboljeloj od raka i leukemije. Predsjednica Zaklade *Edit Molnár Pintér* kaže da su za liječenje, osim brojnih pregleda i nalaza, neophodni skupi lijekovi od kojih se pojedini odnedavno ne nalaze na tzv. pozitivnoj listi. U općinskom proračunu za ove namjene izdvojeno je 613 tisuća dinara, a kako bi se osigurala dodatna sredstva Zaklada će organizirati dobrotvornu disco večer u petak, 3. ožujka, u »Népköru«, s početkom u 20 sati. Posjetitelji će svoje priloge moći darovati na licu mjesta, a u dobrotvornu akciju prva se uključila i tvrtka »Phiva« vlasnika *Rudolfa Waltera*. Njegova supruga *Ibolya Walter* predsjednici Zaklade je uručila donaciju vrijednu 1500 eura. Edit Molnár Pintér je pozvala i druge subotičke tvrtke da svojim donacijama i priložima pomognu prikupljanje dodatnih sredstava Zaklade. Donacije se mogu uplatiti na broj tekućeg računa: 355-10666-87-97 Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, filijala Subotica.

S. M.

Dodjela kredita za zakup zemljišta Prihvaćeno 12 zahtjeva

Upravni odbor Fonda za razvoj poljoprivrede u općini Subotica donio je odluku o dodjeli kredita za zakup zemljišta koje je u državnom vlasništvu. Komisija je bila rigorozna u pregledu dokumentacije, pa je od 20 zahtjeva prihvatila 12. Visina kredita je do 850 tisuća dinara, a ukupan iznos je 6 milijuna 320 tisuća. Sljedeći natječaj za dobivanje kredita iz Općinskog fonda je predviđen za svibanj kada će se novac namjenski davati za kupovinu mehanizacije i opreme u ratarskoj proizvodnji, javlja Radio Subotica, program na hrvatskom jeziku.

Hoće li se raskinuti ugovor o kupnji »Subotičkih novina«?

Nakon promjena u rukovodstvu i upravnim tijelima, »Subotičke novine« su nastavile bez prekida izlaziti, ali su na konferenciji za novinare održanoj u ponedjeljak zaposleni ustvrdili da se stanje ne mijenja. »Plaće još uvijek nismo dobili, i to je sada šesti mjesec kako radimo bez zarade«, kazao je *Đorđe Dragojlović*, bivši glavni urednik ovih novina.

Agencija za privatizaciju će ovog tjedna odlučivati o raskidanju kupoprodajnog ugovora »Subotičkih novina«, a općinskom sudu su predani dokumenti na temelju kojih mali dioničari očekuju pokretanje kaznenog postupka.

Pravno, Agencija za privatizaciju bi trebala raskinuti kupoprodajni ugovor »Subotičkih novina«, jer se nijedna točka ugovora ne poštuje, rekao je *Đorđe Dragojlović*. Među ostalim, ugovor je i pod znakom pitanja zato što je *Nada Harminc* istupila iz konzorcija koji je kupio novine, a potom i sama tražila raskidanje ugovora. Ona je, kao jedina novinarka u konzorciju, praktično tu kupovinu i omogućila. On je dodao da, bez obzira što je vlasnik većinskog paketa dionica *Rajko Stojnić* u posljednjem broju »Subotičkih novina« demantirao postojanje hipoteke, ona je upisana na z.k. ulošcima, dakle postoji. On je rekao i da je, u ime malih dioničara, općinskom tužiteljstvu podnio dokumente, za koje vjeruje da će biti dovoljna osnova za kaznenu prijavu, ali nije htio govoriti o njihovom sadržaju.

Ljuba Dorđević, dugogodišnji novinar »Subotičkih novina«, kazao je da je skupština na kojoj je izabrano novo rukovodstvo bila nelegalna iz više razloga, počevši od načina kako je vođen zapisnik, do procedure odlučivanja i miješanja funkcija većinskog vlasnika, zbog čega se očekuje da će Agencija svakako odlučiti da se ugovor raskine.

M. K. i I. P. S.

U povodu 21. veljače – Međunarodnog dana materinskog jezika

Ugroženi jezici manjina

»Materinski jezik je jezik koji čujemo pri našem prvom udahu po rođenju, to je jezik uz kojega razvijamo našu individualnost, prenosimo znanja i razvijamo kulturu«, poručio je glavni tajnik Ujedinjenih naroda Koichiro Matsuura * U Srbiji su jezici nacionalnih manjina veoma ugroženi, a bez njegovanja materinskoga jezika nacionalnih manjina ne možemo govoriti o etničkom bogatstvu Srbije, kazala je Ana Tomanova-Makanova

Premda je prošlo više od tjeđan dana od Međunarodnog dana materinskog jezika, koji se u svijetu obilježava 21. veljače, počevši od 1999. godine kada je UNESCO ovaj datum proglasio Danom materinskog jezika na 30. zasjedanju Generalne konferencije, pozornost javnosti i pojedinaca nimalo ne bi trebala biti smanjena s ove teme, budući da jezici imaju važnu ulogu u integracijskim procesima u svim vidovima javnoga života, a osobito u obrazovanju.

Tvrđnja o nedovoljnoj pozornosti opravdanje nalazi u činjenicama koje svjedoče o nedovoljnoj skrbi prema jezicima, kojih u svijetu ima oko šest tisuća i čija se brojnost rapidno smanjuje, tako da prognoze nekih jezikoslovaca pokazuju kako će do 2050. godine čak 50 posto jezika u potpunosti nestati iz govora i uporabe. To zapravo znači da će nestati čitave kulture, književnost i umjetnost koje se određenim jezikom prenose. I pokraj brojnosti jezika u svijetu, istraživanja pokazuju kako je »odnos snaga« svih jezika takav da 95 posto postojećih jezika govori samo 4 posto svjetske populacije.

UČINCI GLOBALIZACIJE: I dok neki manji jezici nestaju, što je poglavito karakteristično za jezike u Africi, i dok je sve manji broj ljudi koji ih govore, dotle u eri globalizacije i dominacije anglicizacije, engleski jezik ne samo da je postao globalni jezik masovne uporabe u svakodnevnom govoru i na internetu, već se i gotovo neprimjetno uvlači u druge jezike, kao što je i hrvatski jezik, a putem televizije, inter-

neta, časopisa, natpisa i naziva u trgovinama. Ako materinski jezik bude zamijenjen anglicizmima i uopće pozajmljenim riječima, tada pojedinac stvari vidi posredno, gubi vezu sa svojom autohtonom tradicijom i kulturom, one se pretapaju i asimiliraju u druge, gubeći jasne granice osobnih karakteristika, što pojedinca dovodi u stanje podložnosti i nemoći. Situacija sa suvremenim, govornim hrvatskim jezikom,

Međunarodni dan materinskog jezika, u Srbiji i Hrvatskoj, protekao je gotovo isto kao i prethodnih godina – bez masovnijeg uključivanja javnosti u aktivnosti koje imaju za cilj promicanje multijezičnosti i materinskoga jezika, što je bila ovogodišnja tema UNESCO-a. Iako nije obilježen masovnijim akcijama, mnoge su institucije, škole, udruge i fakulteti prigodnim manifestacijama podsjetili na značaj materin-

Marijan Piljić i Mladen Nikšić na radionici u ZKV

Sjetiti se i ostalih datuma

Do sljedeće 21. veljače i idućeg Međunarodnog dana materinskog jezika ostaje da se pokušamo sjetiti riječi glavnog tajnika Ujedinjenih naroda i još nekih datuma, kao što su 23. listopada, kada je Hrvatski sabor donio odluku o uvođenju hrvatskog jezika umjesto latinskog u politički i javni život Hrvatske, davne 1847. godine, te 26. rujna, kada je Europski dan jezika, te Dana hrvatskog jezika u razdoblju od 11. do 17. ožujka ili 22. travnja, kada obilježavamo Dan hrvatske knjige.

nije zadovoljavajuća, smatra akademik *Dalibor Brozović*. U povodu Međunarodnog dana materinskog jezika on za »Vijenac«, novine Matice za umjetnost i znanost, kaže: »Jezik televizije danas je gori nego je, izuzmemo li pojave unitarističkog nasilja, ikada bio u posljednjih pola stoljeća. Hodamo li hrvatskim ulicama i gledamo li natpise u trgovinama, pitat ćemo se u kojoj smo zemlji. Najgore je pak što u pogledu svega preteže ravnodušnost«. Ipak, Brozović smatra kako se posljednjih godina ponovno pojavljuju, makar stidljivo, hrvatske riječi i izrazi iz prošlosti koji su već praktički bili nestali.

skoga jezika, »jer je to jezik koji čujemo pri našem prvom udahu po rođenju, jer je to jezik uz kojeg razvijamo našu individualnost, prenosimo znanja i razvijamo kulturu«, poručio je glavni tajnik Ujedinjenih naroda *Koichiro Matsuura* u povodu Međunarodnog dana materinskog jezika.

JEZIK ZA ŽIVOT I OPSTANAK NARODA: Slijedeći poruku glavnog tajnika UN-a, Zavod za kulturu Vojvodine (ZKV), odnosno Koordinacijski odbor Društva za jezike, književnost i kulturu Vojvodine, koji također 21. veljaču obilježava i kao Dan Koordinacijskog odbora strukovnih asocijacija za jezik i knji-

Mladen Nikšić recitira na hrvatskom svoju poeziju

S radionice: Stvaraoci na materinskom jeziku

ževnost iz Vojvodine, organizirao je treći put za redom manifestaciju, radionicu pod nazivom »Stvaraoci na materinskom jeziku«. Predsjednik Odbora *Lučijan Marina* mišljenja je kako u ovo sumorno vrijeme, vrijeme straha od terorizma, ekološke propasti, gotovo bez naše volje prevladamo prijetnju, koja je podjednako razarajuća za budućnost – zamiranje nematerijalnog kulturnog naslijeđa, koje znači život i opstanak za jedan narod. U borbi za očuvanjem nematerijalnog bogatstva, ZKV je skupa sa sudionicima iz dvadesetak udruga i društava iz oblasti njegovanja jezika i kulture, među kojima i jedna hrvatska udruga – HKUPD »Stanislav Preprek« sa sekcijom za njegovanje hrvatskoga jezika – priredio radionicu na kojoj je zvučnost različitih jezika – hrvatskog, mađarskog, slovačkog, romskog, bugarskog, češkog, makedonskog,

slovenskog, ukrajinskog, rumunjskog, srpskog, rusinskog, njemačkog, te engleskog i esperanta, ukazala na ljepotu, bogatstvo i značaj poznavanja i govorenja materinskog jezika. Budući da je većina sudionika bila osnovnoškolske dobi, radionica je mladim jezikoslovcima pomogla vježbati svoj materinski jezik, osvijestiti važnost učenja, znanja i govorenja materinskog jezika, bez bojazni od bilo kojeg oblika neprihvatanja, što dobiva na značaju ako se zna da u Srbiji, koja po potrebi ističe bogatstvo multietničnosti, jezici nacionalnih manjina nisu obvezni u školskom sustavu, te im je kao takvi opstanak doveden u pitanje.

PRAVO ZAGARANTIRANO USTAVOM: Povodom ovoga, predsjednica Slovačkog nacionalnog vijeća i koordinatorka svih nacionalnih vijeća u Vojvodini *Ana Tomanova-Makanova*

kazala je kako su u Srbiji jezici nacionalnih manjina veoma ugroženi, a da bez njegovanja materinskog jezika nacionalnih manjina ne možemo govoriti o etničkom bogatstvu Srbije. Po njezinim riječima, nacionalna će vijeća zahtijevati da se materinski jezici vrate u škole kao redoviti, obvezni predmeti, a ne da imaju status izbornih predmeta kao što su »ruke u tijestu« ili »rad na računalima«, što je po njezinim riječima neodrživo. Tomanova-Makanova je poručila, da će, kada dođe na mjesto zastupnice u republičkom parlamentu, koristiti svoje ustavom zagaranirano pravo i s govornice će se obraćati na svom materinskom, slovačkom jeziku. Također je izrazila i nadu da će službe osigurati prevoditelje.

Dragana Popov

KPZH »Šokadija«

Formiran literarni odjel

SONTA – Prošloga petka, 23. veljače, utemeljen je Literarni odjel Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija«. Više članova ove udruge piše za svoju dušu, neki od njihovih uradaka su i objavljujani, tako da je formiranje ovoga odjela logičan slijed događanja. Odjel će voditi novinar, pjesnik i slikar *Josip Brdarić*, a priključilo mu se i nekoliko novih članova, nadahnuti nedavno održanim književnim prelom. Ova skupina će osim pisanja, bilo poezije, bilo proze, raditi i na prikupljanju i zapisivanju podataka o starim Šokačima običajima, poglavito onima vezanima za Sontu. »Ovo je samo podizanje rada naše udruge na višu razinu. Uostalom, mi smo kulturno prosvjetna zajednica i logično je da snažno podupiremo razvoj svijui vidova intelektualnih aktivnosti. Iskreno rečeno plaši me budućnost

Hrvata-Šokaca u Sonti. Evidentan je ponovni pojačani odlazak pripadnika mlađe populacije, ovoga puta iz ekonomskih razloga. Djeca koju će oni izroditi neće popravljati prosjek Sonte, a mi koji ostajemo, nismo više u poziciji stvarati potomstvo. Na taj će način doći do konstantnoga smanjivanja postotka naše populacije u selu, pa i do postupnoga nestajanja u daljnjoj perspektivi. Sve što će ostati iza nas i svjedočiti o ovim i prošlim vremenima, jest ono što zapišemo i objavimo, a od ovoga odjela, pokraj pisanja poezije i lagane proze, očekujem i sustavni rad na zapisivanju i objavljivanju materijala o svima vidovima naše prošlosti i sadašnjosti«, kaže za Hrvatsku riječ predsjednik »Šokadije« *Zvonko Tadijan*.

I. A.

Razvodnjena sjednica Savjeta MZ Sonta

Nedorečeno...

Predsjednik u klin, tajnik u ploču * Nadzorni odbor prigodom kontrole financijske dokumentacije utvrdio više nepravilnosti * Tresla se gora rodio se miš

Piše: Ivan Andrašić

Sjednica Savjeta MZ Sonta, održana u utorak 27. veljače, stekao se dojam, ostala je nedorečena. Od samoga početka dalo se zamijetiti kako je međusobna komunikacija između predsjednika Savjeta *Antuna Zlatara* i tajnika MZ *Tomislava Siladija* minimalna, ali puna napetosti.

Najviše nedoumica kod članova izazvalo je izvješće Nadzornoga odbora o obavljenom pregledu materijalno financijskoga poslovanja u 2006. godini, u kojemu su precizno navedeni propusti tajnika.

NEPRAVILNOSTI: Među ostalim, u nekoliko slučajeva stavlja mu se u grijeh sukob interesa zbog nabavke robe u STR »STS«, zatim da na ispostavljenima računima u ukupnom iznosu od 455.000 dinara nije navedena specifikacija izvršenih poslova, niti cijena po jedinici usluge, a nedostaju i PIB i fiskalni računi. Ne postoji niti odluka Komisije za javne nabave male vrijednosti u smislu odabira najpovoljnijega ponu-

đača. Dalje su navedene nepravilnosti vezane za izvođenje građevinskih radova: »Marko Topal je tijekom 2006. godine obavio građevinske radove u ukupnom iznosu od 941.300 dinara i to: rn.br.3/06 od 07. lipnja u iznosu od 196.100 dinara za izradu dvije čuprije kod PPK »Ekonomije« i jedne u Novom naselju, za koje ne postoje tri ponude, niti odluka Komisije za javne nabave, račun za radove oko objekta SPC u iznosu od 211.700 dinara, ne postoji, plaćeno na temelju predračuna, broj nečitak, bez datuma«, navodi se, između ostaloga, u nalazu Odbora. Dalje su navedeni računi »AB-INŽENJERINGA« iz Apatina, koji nisu pokriveni odlukama Komisije za javne nabavke. Odbor je utvrdio i kako postoje nepravilnosti u trošenju sredstava mjesnoga samodoprinosu, a najkrupnije su: Eparhijskom upravnom odboru Srpske pravoslavne crkve Sonta doznačen je iznos od 268.560 dinara bez uporišta u Odluci o uvođenju samodoprinosu (nije predviđeno

financiranje navedenoga objekta), a za financiranje sporta i kulture utrošeno je 341.584 dinara više od predviđenih. Na temelju ovih nalaza, Odbor je predložio Savjetu MZ donošenje Odluke o sankcioniranju propusta u radu, ukoliko se dokaže da ih je bilo. U opsežnoj raspravi, najviše vremena je potrošeno na konstataciju Odbora koja se odnosi na »nestanak« jednoga mobilnoga telefona, tako da neke od navedenih krupnijih stavki nisu ni dotaknute.

USVOJENO IZVJEŠĆE: Tajnik MZ Tomislav Siladi obećao je kako će za sljedeću sjednicu Savjeta pripremiti pisano obrazloženje za svaku od stavaka koje, izravno ili ne, povlače njegovu odgovornost. Napomenuo je kako baš i nisu kontrolirani slučajni uzorci, kako su to tvrdili članovi Nadzornoga odbora. U svojim komentarima ostao je nedorečen, a je li njima pokušao nešto nagovijestiti između redova, ili kupiti vrijeme, saznat ćemo već na sljedećoj sjednici Savjeta, koja će se održati 9. ožujka. U sjenci

Sonta: Prihvaćeno je izvješće o radu MZ u 2006. godini i financijsko izvješće, te program rada i financijski plan za 2007. godinu

ovih zbivanja prihvaćeno je izvješće o radu MZ u 2006. godini i financijsko izvješće, te program rada i financijski plan za 2007. godinu. Glede raspodjele sredstava subjektima sporta i kulture, dogovoreno je da se za petak, 2. ožujka, sazovu predsjednici ovih udruga i članovi Savjeta na zajednički sastanak, kako bi se što objektivnije sagledali svi njihovi problemi i potrebe, te im se sredstva raspodijelila što realnije. Na koncu, donesena je i odluka o podršci peticiji tridesetak žitelja Grobljanske ulice, kojom traže reagiranje mjerodavnih institucija i smještanje njihovoga maloljetnog susjeda, u odgovarajuću ustanovu zbog problema koje svakodnevno stvara ne samo njima, nego i svima slučajnicima.

Maškare u Zagrebu

Pokladne Maškare, dan kada ljudi različitih starosnih dobi diljem Srijema i Vojvodine (i cijeloga svijeta!) zabavljajući se, opušteno uživaju u svojim maskama i uživljeni u svojim novim ulogama daju oduška mašti i vlastitoj kreativnosti, dio su tradicijskih običaja našeg podneblja. Ovo oduševljenje (mnogi kažu i najljepši dan u godini!) i dio bogate tradicije našeg Srijema, pokušao je u hrvatskoj metropoli prenijeti zagrebački ogranak Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, na čelu s predsjednikom *Petrom Gašparovićem*, organizirajući Maškare u restoranu »Zlatna medalja«, 20. veljače ove godine.

»Maškare, tako smo ih mi u Golubincima zvali, dio su bogate kulturne tradicije našeg Srijema. Moji Golubinčani su doslovce živjeli za te dane jer je to doista bila svečanost u pravom smislu te riječi. U pokladne dane se nije radilo, a maske su se dugotrajno i pomno pripremale, pazeći na svaki detalj. Vladalo je pravo, u pozitivnom smislu te riječi, natjecateljsko ozračje, a imati najoriginalniju masku bila je stvar prestiža. Za razliku od današnjih dana, kada se samo jednu večer luduje i uživa u maskama, nekada su Maškare

trajale cijela tri dana, a po dugogodišnjoj srijemskoj tradiciji obilazile su se i obitelji prijatelja.«, priča nam organizator zagrebačkih Maškara *Petar Gašparović* i dodaje kako je kontinuitet ovih lijepih običaja prekinuo rat, da bi se njegovim svršetkom, prvo skromno, a zatim sve raskošnije, Maškare vratile u njihovom punom sjaju.

Iseljeni Srijemci su u Zagrebu u dva navrata, u dvorani »Globus« na Zagrebačkom velesajmu 1995. i Društvenom domu u Svetoj Klari 2001. godine, pokušali oživjeti ovu tradiciju, ali im je to tek ove godine uspjelo. Mnogobrojni Golubinčani, Slankamenci, Petrovaradinci, Beščani, Hrtkovčani, Gibarčani, Nikinčani, Rumljani (oni sa Brega), Mitrovčani, i njihovi prijatelji Bunjevci (osvojeno treće mjesto u oštroj konkurenciji najboljih maski) uživali su u vrhunskoj glazbi Golubinačkih tamburaša, na čelu s legendarnim i sveprisutnim *Ilijom Žarkovićem – Žabarom*, i vlastitim maštovitim kreacijama. Tako su večer uoči Korizme, vrijeme posta, molitve i bratske ljubavi, »Zlatnom medaljom« defilirali »Klaun«, »Vještica«, »Časna sestra«, »Bolničar«, »Duh«, »Sponzorša«, neki ljudi s velikim brkovima, velikim nosevima i još

»Asteriks i Obeliks« - najbolja maska

većim očima, ali su najuspješniji po ocjeni prosudbene komisije bili »Gejša« (*Matilda – Elizabeta Štilinović*), »Zatvorenik iz Gvantanomea« (*Nikola Crnković*) i najbolji »Asteriks i Obeliks« (mladi gost iz Golubinaca *Josip Žarković* i iseljeni Golubinčan

Pavle Gašparović).

Voditelj srijemskih Maškara u glavnom gradu Hrvatske bio je *Petar Gašparović*, a ispred Bunjevaca uskakao je dr. *Luka Štilinović*, u ulozi bač Bolta.

Zlatko Žužić

Golubinački tamburaši na Maškarama u Zagrebu

Mato Jurić, dr. Vlatko Rukavina sa suprugom i Ante Plivelić

»Maškare« za mladež

U subotu 24. veljače, u klubu »Alcatraz« održale su se »Maškare«, koje su okupile sedamdesetak mladih na manifestaciji buđenja proljeća, koju je po drugi put organizirala udruga hrvatske mladeži »Krov«. Ljubitelji dobrog provoda uživali su u glazbenom odabiru DJ-a Ante Stantića, nastupa plesne skupine »Kalistu« i uz živu svirku rock sastava »Non stop noice«.

»Veoma smo zadovoljni odzivom, a vidjeli smo kako se naša mladež doista zabavlja i kako su nadvladane barijere (ne)poznanstava, što nam je dobar pokazatelj međusobnog druženja«, komentirala je organizatorica ove manifestacije Tanje Stantić.

Uz voditelja programa Ivana Beretića i stručnog žirija, kojeg su sačinjavali kostimografi Ljubica Suturović, Arsen Čosić i najmlađi sudionik Oleg Petrekanović, odabrane su najkreativnije maske i najbolji plesači večeri, koji su bili nagrađeni darovima brojnih sponzora.

O. P.

Održano »Bunjevačko prelo«

ČIKERIJA (MAĐARSKA) – U organizaciji Hrvatske manjinske samouprave sela Čikerije, u subotu 24. veljače, u mjesnom Domu kulture održano je »Bunjevačko prelo«. U umjetničkom dijelu programa nastupili su članovi KUD »Rokoko« iz Čikerije. Prelu su, među ostalim, nazočili konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Njikoš Pečkaj i zamjenik predsjednika Općine Subotica i republički zastupnik Petar Kuntić.

D. B. P.

2. ožujka 2007.

IVAN-KLAPIM

Mirjana Šnjarić (1980.) po završetku gimnazije upisala je Učiteljski fakultet u Subotici. Opredijelila se studirati u svom gradu, kako bi bila blizu obitelji. Razmišljajući o tome, kaže kako bi sebe, da tad nije upisala Učiteljski fakultet, pronašla na studiju prava, žurnalistike ili na Filozofskom fakultetu.

Diplomirala je na Učiteljskom fakultetu u Somboru na temu »Subotica moj grad«. Kao članica Društva učitelja Subotice veoma

samog njegovog osnutka do dana današnjeg.

AKTIVNOST: Radi svoga usavršavanja završila je tečaj poznavanja računala koji se održavao na Otvorenom sveučilištu u Subotici, a za hobi je izabrala novinarstvo.

»Vodim jutarnji program na televiziji K23 i na Mini radiju, zahvaljujući ravnatelju *Janosu Pappu*, koji mi je pružio priliku da tu radim i na taj način pametno i korisno iskoristim svoje slobodno vrijeme. Vjerujem da se

mnogom je dug put. Istodobno, vrlo sam zahvalna svojoj obitelji na punoj potpori i svim ljudima koji su vjerovali u mene i pružali mi podršku«, ističe Mirjana Šnjarić. Kao mala oduvijek je željela raditi na radiju ili na televiziji, a sad radi kao suradnica u dobrom kolektivu, u kojem se odlično slaže s kolegama. U početku je imala veliku tremu, kako komentira, što se i osjetilo u njenom govoru, ali vremenom se navikla i opustila. Mirjana često zna reći, kako onaj

jer je njena vrlina istrajnost. Ona odvaja svoju obitelj od posla i sve to od prijatelja i ljubavi, jer su za nju to zasebne stvari. S prijateljima slabo izlazi van jer nema puno slobodnog vremena, sad se usmjerila na karijeru. U budućnosti planira raditi u svojoj struci, kao učiteljica, jer je to posao koji najviše voli.

SLOBODNO VRIJEME: »Rado posjećujem zanimljive događaje, uvijek kad mi se ukaže prigoda za to, a istodobno nisam opredijeljena za neko područje kulture i

Iz kuta mladih: Mirjana Šnjarić

Učiteljica i novinarka

Razgovor vodila: Olga Perušić

je aktivna, redovito posjećuje seminare koje to Društvo organizira i sudjeluje u njihovom radu. Mirjana je rođena je u Subotici, a taj grad doživljava kao sredinu čija je prepoznatljivost bogatstvo različitosti. Po njezinim riječima, Subotica je grad čije su ulice vremenoplov, u kojemu živi više naroda i postoji međunacionalna tolerancija. Voli svoj grad ne samo zbog toga što je izuzetno lijep već i zbog svega što stoji iza njega, od

čovjek pokazuje na djelu i kako je ishod svakog maksimalno uložnog truda uvijek pozitivan čin. Odgovornost je veoma važna kao i istrajnost u poslu, ali je svakako bitna i komunikativnost, tolerancija i vjera u uspjeh. U životu, kao i u sportu, onaj tko igra mora nekada prihvatiti i poneki poraz, smatram kako je važno vjerovati u uspjeh, te dati sve od sebe. Radnog iskustva još nemam, jer ukazano povjerenje treba dokazati, a preda

kome se zacrvni obraz, ima i karakter. Od treme se ne može pobjeći, svatko je ima samo je netko zna bolje sakriti. U novinarstvu kao poslu, prema njezinom mišljenju, jako je važna priprema i uspostavljanje dobrog kontakta s ljudima. Odgovoran je posao i zahtjeva preciznost a potrebno je uložiti i mnogo truda, zalaganja, točnosti i kreativnosti. U svim životnim situacijama je optimist i teško je mogu slomiti problemi

znanosti koje pratim, već me sve zanima. Ispunjava me glazba, a koju ću konkretno slušati, ovisi od trenutka.«

Kad vodi jutarnji program, tu se prepliću informacije i glazba, što ne prilagođava sebi i svom ukusu, već joj je cilj ispuniti duše svih slušatelja i gledatelja, pustiti za svakoga po nešto. U poslu, kao i u privatnom životu, Mirjana primjećuje kako su ljudi vrlo različiti, svatko ima svoju viziju, svoje želje i ambicije, te treba biti u umjeren svemu, a najviše vjerovati u svoje sposobnosti i kvalitete. Voli ići na jogging, ranije se bavila body buildingom i tai bo vježbama, a žao joj je što se nije počela baviti rukometom na vrijeme, jer joj se lijepo čini biti sportašica. Mirjana rado čita povijest i članke iz oblasti arheologije, premda je i druge teme zanimaju. Dobro je zapamtila riječi svoje profesorice povijesti iz gimnazije, koja je rekla: »Čitajte od korice do korice.« Mirjana ju je poslušala i tako čita brojne novine i knjige. ■

Priprema državnog zemljišta za zakup

Ka proširenju poljoprivrednih gazdinstava

Definiranjem manjih funkcionalnih cjelina državnog zemljišta imalo se na umu da veliki giganti i korporacije nemaju interesa ići na zakup sitnih parcela, a proizvođači će se lakše moći dogovoriti tko će konkurirati za koju parcelu * Sva državna zemlja na teritoriju subotičke općine predmet je izdavanja

Piše: Olga Perušić

Prve licitacije, koje su se provele u vojvođanskim općinama, za davanje u zakup državnih njiva, bile su na štetu seljaka, jer su na njima zbog veličine ponuđenih parcela mogla sudjelovati samo velika poduzeća. Tako je ogroman broj poljoprivrednika ostao bez mogućnosti zakupa zemljišta, a nije ostvaren ni osnovni cilj zakona i strategije poljoprivrede o obiteljskim poljoprivrednim gazdinstvima.

Cijeli se problem mogao spriječiti da su općine, koje su jedine i odgovorne za ta dešavanja, prihvaćale prijedloge seljaka o ograničenju površina državnog zemljišta koja će se davati u zakup na maksimalno 100 hektara, bilo da se radi o pravnoj ili fizičkoj osobi ili registriranom poljoprivrednom gazdinstvu. Poučeni negativnim iskustvima u Vrbasu, Kikindi, Baču i Kovinu, čelnici Općine Subotica i formirane komisije formulirali su vlastiti model davanja u zakup

Na tribini je govorio i Petar Kuntić

zemljišta u državnom vlasništvu.

PROCEDURA: Sam projekt, koji je ovih dana pripremljen za

Općinu Subotica, predstavio je na redovitoj tribini zemljoradničke zadruge »Salaš«, zamjenik pred-

sjednika Općine *Petar Kuntić*. »Usitnjavanjem funkcionalnih cjelina imali smo na umu da veliki giganti i korporacije nemaju interes ići na tako sitne parcele, a proizvođači će se lakše moći dogovoriti tko će konkurirati za koju parcelu. Sva državna zemlja na teritoriju subotičke općine predmet je izdavanja. Izdavanje državnog zemljišta treba se provesti jer do sada se o tome puno pričalo, a još se ništa konkretno nije urađeno na terenu. Ne treba inzistirati na tomu da sve bude uređeno u detalje, jer će nas to odvesti do odlaganja cijele procedure, a ne i do rješavanja problema«, poruka je Petra Kuntića s tribine.

U sljedećih mjesec dana prezentirat će se nacrti parcela u katastar-

Očekuje se suglasnost

Pavle Kujundžić

Komisija je napravila plan i program rabljenja državnog zemljišta, a iščekuje se suglasnost Ministarstva poljoprivrede i objavljivanje oglasa. Poljoprivrednici su zadovoljni stavljanjem ograničenja na 100 hektara, a očekuje se još ograničenje, kojim bi na prvom krugu licitiranja mogli sudjelovati samo poljoprivrednici iz katastarske općine. Iako smo spremni ući u posjed, te su njive već uzorane, neke su već i zasijane. Kako će se to riješiti, ne znamo, po Zakonu o obligacijskim odnosima dužni ćemo biti sadašnjem korisniku platiti odštetu. Tu vidimo tri moguća rješenja, prvi je dogovor o visini naknade, drugi je da se uđe u posjed, preore zemljište i cijelo pitanje dospije na sud, a treće je iščekati da sadašnji korisnik skine rod, pa tek tada da uđemo u posjed licitiranog zemljišta.

Predstavljanje proizvoda tvrtke »INA«

skim općinama i radi informiranja poljoprivrednika izdat će se »Agro informator«.

INFORMIRANJE POLJOPRIVREDNIKA: »Na tribinama i sastancima okupljamo naše zadrugare i kooperante, koje informiramo o najvažnijim i aktualnim

temama poljoprivrednika. Jedna od takvih tema bila je i informiranje zainteresiranih poljoprivrednika o procesu ulaska u zakup državnog zemljišta. Zemljoradnička zadruga »Salaš« nije zainteresirana za ulazak u zakup zemljišta, ali u interesu nam je da što više naših

zadugara uđu u zakup, kako bi povećali svoj zemljišni fond i tada zajedno s našom zadrugom pospješivali svoju djelatnost. Sada slijede lokalne prezentacije, po mjesnim uredima ili po mjesnim zajednicama i bit će određeni dani za sva mjesta, kada će zainteresira-

ZZ »Salaš«: Josip Anišić

ni moći pogledati karte, a bit će nazočni i članovi komisije koji su ih sačinjavali, kako bi ih pojasnili i približili poljoprivrednicima«, pojašnjava Josip Anišić, ravnatelj ZZ »Salaš«.

LICITACIJA: Sama licitacija zahtijeva davanje garancije, dok je način davanja tj. povratka garancije još uvijek nepoznanica. Poslije potpisivanja ugovora o najmu s Ministarstvom poljoprivrede, poljoprivrednici imaju osiguran ulazak u posjed. Tu se među prvim problemima javlja razgraničavanje državnog od privatnog zemljišta na malim funkcionalnim cjelinama. Premjeravanja i razgraničavanje državnog od privatnog zemljišta neće provesti Općina, jer to zahtijeva ogromna sredstava. Osim toga, katastar Općine Subotica je u veoma lošem stanju, jer je primjerice zemlja Palića i Tavankuta, zavedena još po austrougarskim premjeravanjima zemljišta. Drugi je problem to, što je državna zemlja već zasijana. Trebat će doći do dogovora sa sadašnjim korisnikom zemljišta o rješavanju toga pitanja, a Kuntić se nada kako će se do tada donijeti i odgovarajuća uredba kojom će to pitanje biti regulirano. Vidjet će se kako su to riješile druge općine, koje su cijelu proceduru već obavile. Također, predviđeno je sklapanje ugovora na pet godina, kako bi poljoprivrednici imali interesa kvalitetno obrađivati zemljište. Ugovor o izdavanju državne zemlje bit će važeći sve dok se ne donese Zakon o restituciji, što će biti naznačeno i u samom ugovoru.

Zakup zemljišta najinteresantnija tema

Svaka tribina ili skup na kojemu poljoprivrednici mogu nešto novo saznati ima smisla i treba se odazivati na te susrete. Promjene se u poljoprivredi vrlo brzo dešavaju, poglavito glede izdavanja državnog zemljišta u zakup, zato se i zapaža ovako velika prisutnost zainteresiranih poljoprivrednika. Najinteresantnije pitanje je kako ostvariti uzimanje državnog zemljišta u zakup i ostvarivanje toga prava. Siguran sam da će biti nedoumica i problema, ali ne treba se kolebati i odustati od same procedure, trebamo shvatiti kako se danas poljoprivrednici puno više trebaju baviti papirima i dokumentacijom, kako bi osigurali svoja prava. Uzimanje državnog zemljišta u zakup svakako je značajno jer se na taj način pomaže domaćinstvima u proširenju njihove poljoprivredne proizvodnje, samim tim se i podupire bolje poslovanje. Naravno, pripremam se za najam državnog zemljišta, jer je to dobra mogućnost za poljoprivredna gazdinstva. Ako ovakav plan, koji je donesen u našoj općini, bude tako uspješno usvojen i u Ministarstvu, svi će poljoprivrednici moći uzeti dio zemljišta u zakup, prema svojim mogućnostima i potre-

Miroslav Ivković

Igrokazačko društvo iz Petrovog sela (Mađarska):
»Pansion Schöller« u režiji Ane Škrapić

dužnosnici i uglednici. Tijekom prva dva dana održano je pet vrlo kvalitetnih kazališnih predstava, a trećega dana (nedjelja) održana je radionica za sve sudionike, koju je vodio ugledni kazališni stručnjak prof. *Stjepan Pepelnjak*. Nešto ranije istoga dana predstavljena je knjiga uglednih domaćih autora, prof. *Stjepana Banasa* kćerke mu prof. *Nikoline Banas* »Povjesnica Hrvatske čitaonice od 1920.–2005.«. Inače, prof. Banas utemeljitelj je i dugogodišnji voditelj, redatelj i aktivist Pučke scene i Dana pučkog teatra, te autor brojnih vrijednih djela vezanih za Hercegovac i županiju. **DOBRA POSJEĆENOST:** Festival je bio izuzetno dobro posjećen, a o svrsishodnosti i kvaliteti izvedbe govori i činjenica da je domaća publika vrlo intenzivno sudjelovala i reagirala tijekom izvođenja, pa i kada se radilo o pred-

Održani 13. Dani hrvatskog pučkog teatra u Hercegovcu

Susret amaterskih kazalištaraca

Osim domaćina, Pučke scene Hrvatske čitaonice, na ovogodišnjim Danima sudjelovali su Hrvatska župna kazališna skupina Naobrazbeno djelo klimpuške fare iz Klimpuha (Austrija, Gradišće), Igrokazačko društvo iz Petrovog sela u Mađarskoj i HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice

Tekst i fotografije: Nenad Zakarija

U organizaciji Hrvatske čitaonice Hercegovac i Hrvatske matice iseljenika od 23. do 25. veljače u Hrvatskom domu u Hercegovcu održani su tradicionalni, trinaesti po redu, Dani hrvatskog pučkog teatra. Riječ je o manifestaciji koju je Hrvatska matica iseljenika pokrenula kako bi omogućila kazališnim drušinama da nastupe i izvan užih lokalnih okvira, čime njihova domovina Hrvatska vrednuje taj značajni kulturni i prosvjetiteljski rad.

SUDIONICI FESTIVALA: Na ovogodišnjim Danima, uz domaćine, Pučku scenu Hrvatske čitaonice, sudjelovali su i Hrvatska župna kazališna skupina Naobrazbeno djelo klimpuške fare

iz Klimpuha (Austrija, Gradišće), Igrokazačko društvo iz Petrovog sela u Mađarskoj i HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice. Pokrovitelji festivala bili su Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Bjelovarsko-bilogorska županija i Općina Hercegovac.

Hrvatsku maticu iseljenika, koja je od samih početaka bila aktivni organizator ovog okupljanja predstavljale su djelatnice Odjela za kulturu *Nives Antoljak* i *Marija Hećimović*, koja je u nedjelju popodne službeno zatvorila festival, a otvorio ga je zamjenik župana Bjelovarsko-bilogorske županije *Zvonimir Karakaš*. Otvorenju su nazočili mnogi županijski, općinski i lokalni

stavama na gradišćanskome jeziku.

U sklopu festivala održana je i prva izložba lokalnog slikara *Igora Taritaša*, inače diplomanta Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu.

Organizacija festivala bila je na zavidnoj visini, što su u svojim oproštajnim riječima upućenim predsjednici Hrvatske čitaonice *Veri Obrovac* i domaćinima izrekli i voditelji gostujućih družina. Svi zajedno izrazili su nadu da će se ova izuzetno vrijedna tradicija nastaviti uz pozdrav: »Do viđenja nagodinu u Hercegovcu!«.

Nastup HKC »Bunjevačko kolo«

Dramski odjel HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice predstavio se publici s predstavom »Ženidba i udadba« Jovana Sterije Popovića u režiji Ninoslava Šćepanovića, te dramskom radionicom na tekst bajke »Sunce djever i Neva Nevičica« Ivane Brlić Mažuranić, koju su vodili članovi Dramskog odjela. Prema riječima Ninoslava Šćepanovića, radionica je izazvala veliku pozornost, a u njoj su sudjelovala djeca iz publike, od kojih su neki pokazali i prave glumačke sposobnosti. »Zadovoljni smo nastupom u Hercegovcu, čime je ansambl, budući da nema mnogo prilika za gostovanje, dobio poticaj za daljnji rad. Festival je sudionicima omogućio međusobno gledanje predstava i razmjenu iskustava, ali i druženje. U tom kontekstu valja naglasiti da smo uspostavili kontakte s kazališnim skupinama s Hvara, iz Gradišća i sa domaćinima iz Hercegovca«, rekao je u izjavi za HR Šćepanović.

D. B. P.

Scena iz dramske radionice na tekst bajke
»Sunce djever i Neva Nevičica« Ivane Brlić Mažuranić

Novi broj »Klasja naših ravni«

U prvom ovogodišnjem svesku časopisa »Klasje naših ravni«, u dvobroju 1-2., 2007. objavljen je razgovor s *Antom Sekulićem*, istaknutim hrvatskim znanstvenikom i književnikom, dopisnim članom HAZU i drugih akademija, koji je vodio *Milovan Miković*. Poeziju u ovom časopisnom svesku potpisuje *Tomislav Ketig*, a prozni tekstovi tiskani su *Milivoju Prčiću*, *Stjepanu Bartošu*, *Draženu Prčiću* i *Mladenu Šimiću*. Posebna pažnja u ovom svesku poklonjena je suvremenom dramskom tekstu što je nastao u ovom podneblju, a dramske tekstove potpisuju *Vojislav Sekelj*, *Stjepan Bartoš* i *Ivan Andrašić*. *Đuro Vidmarović* prikazao je pjesničku zaostavštinu *Josipa Gujaša Džuretina*, a *Olga Šram* sagledala je i vrjednovala opus likovnog umjetnika i pedagoga *Stipana Šabića*. I u ovom svesku *Klasja naših ravni* objavljen je ulomak iz »Kulturne povijesti bunjevačkih i šokačkih Hrvata« *dr. Matije Evetovića*.

Autori iz Srbije na Zagrebdox-u

Regionalni natjecateljski program u okviru Festivala dokumentarnog filma Zagrebdox, koji je počeo u ponedjeljak 26. veljače i traje do nedjelje 4. ožujka, predstaviti će uratke različite tematike koja

odražavaju mentalitet, društvene situacije i druge fenomene zemalja u regije, a osim mladih autora i studenata, među sudionicima je i veteran, poznati novosadski redatelj *Želimir Žilnik*, piše portal Seecult.org. Na trećem Zagrebdoxu prikazan je *Žilnikov* film »Evropa preko plot« iz 2005., čija je tema učinak Šengenskog sporazuma na mađarsko-srpskoj granici, a u kome glavnu ulogu igra naturšćik *Roko Babičković* iz Subotice.

Među ostvarenjima iz Srbije nalaze se i video radovi »32305 Beršići«, duhovita i živopisna priča o životu jednog seoskog poštara, nastao u produkciji Fakulteta dramskih umetnosti Beograd, u režiji *Vladimira Šćepanovića*, »Čvor« *Darka Sokovića*, u produkciji NFC Filmarta i »Dan mladosti« *Jelene Jovičić*, u produkciji Ateljea Varan Beograd. U konkurenciji je i »Intra muros - jedna obična priča« *Ljiljane Prvulović*, za koji je glazbu uradila poznata hip-hop skupina Beogradski sindikat. Tu su još i »Nacionalni park« *Dragana Nikolića*, u produkciji Prababa Production iz Zaječara, te video film »Heroji na bacanje«, koprodukcija Kosova, Srbije i BiH, u režiji albanske redateljice *Iris Elezi*.

Predstavljanje šestoga sveska Leksikona

Predstavljanje šestoga sveska »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« u nakladi Hrvatskog akademskog društva iz Subotice, održat će se večeras, u petak 2. ožujka, u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Sudjeluju: *Ljiljana Dulić*, glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice, *Mario Bara*, apsolvent povijesti i sociologije Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i *Tomislav Žigmanov*, izvršni urednik Leksikona. Početak je u 19 i 30 sati.

Promocija knjige »Igrajmo se radosti« u Zagrebu

Knjiga pjesama za djecu »Igrajmo se radosti« *Ljubice Kolarić Dumić*, objavljena u nakladi NIU »Hrvatska riječ«, bit će predstavljena danas, u petak 2. ožujka, u Zagrebu. Predstavljanje će se održati u prostorijama Hrvatske matice iseljenika, s početkom u 13 sati, a o knjizi će govoriti prof. *Đuro Vidmarović*, urednik nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« *Milovan Miković* i autorica knjige. Također, bit će predstavljena i djelatnost NIU »Hrvatska riječ«, o kojoj će govoriti direktor *Zvonimir Perušić*.

Trka za nagradu »Jutarnjeg lista«

Dvanaest polufinalista nastavlja trku za nagradu zagrebačkog »Jutarnjeg lista«, za najbolju proznu knjigu 2006., odlučio je prošloga petka žiri za dodjelu tog priznanja, piše spomenuti list. U sljedećem krugu glasovanja žiri će izabrati pet naslova koji ulaze u finale, a završna svečanost dodjele nagrade bit će održana sredinom ožujka. U konkurenciji su *Renato Baretić* »Pričaj mi o njoj« (AGM, Zagreb), *Vlado Bulić* »Putovanje u srce hrvatskog sna« (AGM), *Rade Jarak* »Enciklopedija očaja« (Fraktura, Zagreb), *Miljenko Jergović* »Ruta Tannenbaum« (Durieux, Zagreb), *Miroslav Mićanović* »Zapadni kolodvor« (Meandar, Zagreb), *Andrej Nikolaidis* »Sin« (Durieux), *Sanja Lovrenčić* »U potrazi za Ivanom« (Autorska kuća, Zagreb), *Boris Perić* »Vampir« (Naklada Ljevak, Zagreb), *Ivica Prtenjača* »Dobro je, lijepo je« (Profil, Zagreb), *Olja Savičević Ivančević* »Nasmijati psa« (AGM), *Ivana Sajko* »Rio bar« (Meandar, Zagreb), i *Igor Štiks* »Elijahova stolica« (Fraktura, Zaprrešić).

O najboljoj knjizi proze po sedmi puta odlučuje stalni žiri koji čine *Ivica Buljan* (predsjednik), *Krešimir Bagić*, *Gordana Crnković*, *Jagna Pogačnik*, *Velimir Visković*, *Zdravko Zima* i *Andrea Zlatar*.

Gregorijanski korizmeni napjevi u subotičkoj katedrali

U nedjelju, 4. ožujka, pod svetim misama u 8,30 i 10 sati, u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske nastupit će Choralis Cathedra Suboticiensis, koja će izvesti gregorijanske korizmene napjeve. Ravnatelj je *Csaba Paskó*, Regens Chori, a na orguljama će svirati *Kornelije Vizin*.

Premijera predstave »Nije kako je suđeno nego kako je rečeno« dramskog odjela KPZH »Šokadija« iz Sonte

Svatovi nasuprot pravilima

Predstava čiji tekst i režiju potpisuje Ivan Andrašić otkriva nam univerzalnu priču o sukobu ljubavi i novca, smještenu u šokačko selo s početka 20. stoljeća

Svatovi dogovoreni: Markovi i Agicini roditelji i rodbina nazdravljaju nakon pregovora

Poigravanje nepisanim obiteljskim i društvenim pravilima koja su glede stupanja dvoje mladih u bračnu zajednicu nekada važila, temelj je predstave »Nije kako je suđeno nego kako je rečeno« autora teksta i redatelj Ivana Andrašića, koju je prošle subote 24. veljače, premijerno izveo dramski odjel KPZH »Šokadija« iz Sonte. Riječ je o komadu u tri čina koji donosi univerzalnu priču o sukobu ljubavi i materijalnoga, a koju ju je na tragu svojeg prethodnog uratka (»Ljubav iz baba Mandine

kujne«), autor smjestio u podunavsko šokačko selo s početka 20. stoljeća.

LJUBAV I PRAVILA: U središtu radnje nalaze se dvoje mladih - Marko (*Robert Lukić*) i Agica (*Tanja Ham*) koji - budući da je mladić iz bogate, a cura iz sirotinjske obitelji - svoju vezu kriju (bar tako misle) od očiju seoske javnosti. Naime, po praksi iz spomenuta doba »bogatito je išlo u paru s bogatim, a sirotinja sa sirotinjom«. Kako se ova, na taj način »zabranjena ljubav«, a posredstvom »priča s ćoš« pola-

ko razotkriva, mladićeva mati Kata (*Ljiljana Tadijan*) nastoji svojega sina želi oženiti s »najbogatijom snahom u selu« Marom (*Ivana Tadijan*) o čemu »pregovara« s njezinim roditeljima gazda Jozom (*Tomislav Jakšić*) i Evom (*Terezija Bukovac*).

Međutim, autor teksta, pomalo i podilazeći publici u želji za pravicom, nudi obrt (vidljiv i u naslovu čiji je predložak narodna izreka »nije kome je rečeno, nego kome je suđeno«), te predstavu odvodi u drugom smjeru. U tomu mu ponajviše pomaže lik mladićeva oca Antala (duhovito glumačko ostvarenje *Viktora Fehera*) koji otkrivajući da je Mara (navodno) plod njegove »švalerancije« s Evom (što Maru čini Markovom polusestrom), utječe da se peripetija okonča sretno po mlade ljubavnike. Uz navedeno, kako to vidimo u jednoj od scena, da Katu »uvjeri« Antal se nije libio poslužiti i šakama.

Noseći značajan dio radnje ove svojevrsne melodrame, happy endu kumuju i »glasovi razuma« - Agicina tetka Teza (*Agata Rižanji*) i Markova baka Ruža (*Ana Miličić*), ali i Agicina mlada sestra Ankica (briljantno ostvarenje osmogodišnje *Maje Andrašić*). Također, protutežu nekadašnjim surovim normama po kojima »niko ne gleda lipotu i dobrotu« u predstavi ostvaruju dobroćudni i skromni Agicini roditelji Stipa (*Mata Zec*) i Marta (*Ljiljana Andrašić*).

Ivan Andrašić, autor teksta i redatelj predstave

Svijet u kojem publika želi živjeti

»Na pisanju drame 'Nije kako je suđeno nego kako je rečeno' radio sam šest mjeseci, dok su probe trajale dva mjeseca, s tempom od četiri-do pet proba tjedno, što je za amatere zbilja jak tempo. Moram istaknuti razumijevanje i slogu u ansamblu, budući da nam najmlađi član ima 8, a najstariji 66 godina«, kaže autor i redatelj predstave, osvrćući se na proces njezina nastanka.

»Za razliku od prošlogodišnje, ova je predstava pomalo sladunjava, i neki način htio sam se dodvoriti gledateljima. Naime, htio sam u današnjoj općoj besparici i problemima publici ponuditi da barem sat i pol-dva živi u nekom svijetu u kojem želi živjeti«, dodaje autor.

Na čoši kod bunara: Agica (Tanja Ham) i Marko (Robert Lukić)

HUMORNI ELEMENTI: Što se tiče dinamičke radnje, prolog (iskorišten za predstavljanje likova) i uvodne scene odlikuje sporost, što u kasnijoj kulminaciji i raspletu, uz solidne elemente humora, predstavi daje dodatnu dozu efektnosti. Nije izostala ni originalna šokač-

ka ikavica, a poseban, rekli bismo, etnografski značaj, ima prikaz običaja šokačkih svatova (do kojega je autor, kako kaže, došao razgovarajući s bakama i djedovima na terenu). Osim Kuma (*Marin Šegrt*) i Kume (*Kata Bukovac*) te Buklijaša (*Zvonko Miloš*), u ovoj masovnoj sceni sudjeluju i članovi Folklornog odjela »Šokadije« te tamburaški orkestar »Tandora«, koji je skupa sa svojim mladim članovima, publici predstavlja i u stanci između činova. U pozitivan cjelokupan dojam uklapaju se scenografija koju je osmislio *Ivan Vidaković*, te kostimi (većim dijelom tradicijske nošnje) za koje su bile zadužene *Ana Miličić* i *Eva Lukić*.

Sudeći po smijehu, pljesku, ali i ovacijama oko 400 gledatelja u velikoj dvorani tamošnjeg Doma kulture, ova po svim elementima tipična pučka drama i njezina izvedba, pokazali su da trud sončanskih kazališnih amatera, svakako, nije bio uzaludan.

Gosti na premijeri

Među gostima na premijeri bili su predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Tihomir Šilović i Mirela Lucić, predstavnik Hrvatske matice iseljenika Silvio Jergović, direktor NIU »Hrvatska riječ« Zvonimir Perušić, dogradonačelnik Iloka Stjepan Ključik sa suradnicima, predsjednik KUD »Šokadija« iz Budrovaca Josip Vurm sa suradnicima, dopredsjednik Šokačke grane iz Osijeka Imra Vrbešić, predstavnici HKUPD »Dukat« iz Vajske i sončanski župnik vlč. Željko Augustinov.

Kako za sada neslužbeno saznajemo, svoj sud o ovoj predstavi uskoro će moći dati i publika u Bačkom Monoštoru, Ljutovu, Budrovacima, Iloku, Vukovaru i Vinkovcima. Jer kako i sami akteri kažu, loše je predstavu raditi dva mjeseca i onda je igrati dva puta...

D. B. P.

Nastavak kulturne suradnje između AP Vojvodine i Istarske županije

Vojvođanski umjetnici gostovali u Istri

Posljednjih dana Internacionalnog festivala smijeha u Istri zapažena gostovanja ostvarili novosadska verzija predstave »Greta stranica 89«, Narodno pozorište iz Sombora i Putujući teatar Vandrokaši iz Pančeva

Kulturna suradnja između AP Vojvodine i Istarske županije iz godine u godinu se proširuje. Tako je ove godine bilo zapaženo sudjelovanje vojvođanskih umjetnika na prvom Internacionalnom festivalu smijeha u Istri (IFSI), koji se od 25. siječnja do 25. veljače održavao u dvadeset istarskih gradova i mjesta, gdje je predstavio 85 programskih jedinica u kojima je ukupno sudjelovalo 620 sudionika, a koje je u različitim dvoranama sveukupno pratilo 15.000 posjetitelja.

Naime, Od 21. do 24. veljače Vojvođani će se predstaviti s kazališnim predstavama, glazbenim nastupima i karikaturama. Prema podacima sa službene internetske stranice festivala, u četvrtak, 22. veljače, u Novigradu, a narednih dana u Buzetu i Vodnjanu, gostovala je predstava »Greta, strana 89« *Lutza Hübnera*, u koprodukciji Srpskog narodnog pozorišta i Saveza dramskih umetnika Vojvodine i režiji *Borisa Liješevića* (u predstavi igraju *Boris Isaković* i *Jasna Đuričić*).

Iste večeri u rovinjskom kazalištu Gandusio s predstavom »Noć ludaka u Gospodskoj ulici« *Miloša Krečkovića*, u režiji *Radoslava Milenkovića*, gostovalo je Narodno pozorište iz

Predstava »Noć ludaka u Gospodskoj ulici« Narodnog pozorišta iz Sombora gostovala je u Rovinju i Umagu

Sombora, koje se u subotu 24. veljače, predstavilo i publici u Umagu.

Gostovanja na festivalu u Istri zabilježilo je amaterski Putujući teatar »Vandrokaši« iz Pančeva (*Zoran Rotar* i *Miroslav Žužić*) s predstavom »Falična pogodba« *Stevana Vasića* u režiji *Zorana Rotara*, koju je vidjela publika u Juršićima (srijeda, 21. veljače) i dan kasnije u Fažani.

Istodobno za trajanja spomenutih vojvođanskih komedija u Novigradu, Rovinju i Fažani

podno jednog od sedam pulskih brežuljaka, Vidikovca, u restoranu Biska, vojvođanskim šalama, zgodama i vicevima, goste su zabavljali glumci *Jugoslav Krajnov* i *Jovica Jašin* pojačani deveteročlanim tamburaškim društvom Panonija iz Novoga Sada, a sve pod jednostavnim i lako prepoznatljivim naslovom: Večer tradicionalnoga vojvođanskog humora i glazbe.

Kako je ranije najavljeno, suradnja dvaju regija ogledat će se i kroz proširenje i obogaćivanje novim programima tradicionalnih Dana Vojvodine u Istri i Dana Istre u Vojvodini. Također, kao plod dosadašnje suradnje valja istaknuti izbor Vojvodine kao zemlje partnera na ovogodišnjem Motovun Film Festivalu.

Podsjetimo, Istarska je županija s Vojvodinom uspostavila suradnju 2001. godine, i otada se ona stalno produbljuje. Krajem su prošle godine istarski župan *Ivan Jakovčić* i predsjednik Skupštine AP Vojvodine *Bojan Kostreš*, potpisali Sporazum o suradnji, koji je kruna dugogodišnjih dobrih odnosa, ali i smjer kojim treba ići buduća suradnja.

D. B. P.

Pet godina rada Hrvatske čitaonice u Subotici

Njegovanje i promoviranje hrvatskoga jezika i književnosti

Temeljna svrha susreta pučkih pjesnika pod nazivom »Lira naiva« je okupljanje i poticanje pjesnika na pisanje bunjevačkom i šokačkom ikavicom te suvremenim hrvatskim jezikom * »Ove će godine Dani Balinta Vujkova biti u znaku dramskog stvaralaštva, gdje će se velika pozornost posvetiti i pučkom dramskom predlošku«, kaže ravnateljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković i naglašava kako je u pet godina postojanja, Hrvatska čitaonica veliku pozornost posvetila nakladništvu

Upravo se navršilo pet godina od osnivanja Hrvatske čitaonice u Subotici (veljača 2002.), čije je djelovanje ostavilo vidljive programe (rezultate) u hrvatskoj zajednici u Vojvodini. Hrvatska čitaonica je svojim programima željela povezati Hrvate diljem Vojvodine, što je očitovala u nekoliko značajnih projekata među kojima su Susret pučkih pjesnika »Lira naiva«, Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku i Dani Balinta Vujkova s podnaslovom »Dani hrvatske knjige i riječi«.

Ravnateljica Hrvatske čitaonice:
Katarina Čeliković

Djelovanje se proširuje nakladom, filmskom produkcijom i zvučnom edicijom. Ova široka djelatnost svjedoči o velikom entuzijazmu profesionalaca koji djeluju u amaterskim uvjetima s obzirom na svoj status unutar zajednice.

SUSRET PJESNIKA AMATERA »LIRA NAIVA«: Ravnateljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković kaže kako je prije pet godina rođena ideja o godišnjem susretu pučkih pjesnika u organizaciji Hrvatske čitaonice i Katoličkog instituta za kulturu, povijest i

duhovnost »Ivan Antunović«.

»Po prvi puta okupilo se sedamnaest pjesnika iz Srijema, Podunavlja, Sombora i Subotice s okolicom. Oni su na svoj način izrazili potrebu za međusobnim upoznavanjem i potrebu pisanja na materinjem jeziku, napose na ikavici, o odnosu prema tzv. naivnoj poeziji, zbog čega su često istisnuti iz časopisa i drugih medija. Ideja je prisutna mnogo ranije, još devedesetih godina, kada su pokojni pjesnik Jakov Kopilović i prof. Bela Gabrić u okviru Instituta »Ivan Antunović« zvali starije pjesnikinje na nastupe u okviru književnih večeri. Prof. Gabrić je priredivao i književni dodatak u listu »Bačko klasje«, a Jakov Kopilović ih je nazvao »Bunjevčice, sestrice ravnice«. Svake je godine broj sudionika rastao sve do prošle godine, kada ih je bilo četrdesetak iz Vojvodine i iz Republike Hrvatske«.

Na susretima »Lira naiva« okupljaju se pjesnici različite dobi, naobrazbe ali i pjesničkog »statusa«. Ima među njima i tzv. priznatih pjesnika i onih koji pišu prve stihove. Ostvaruju se i zaključci s prvog susreta održanog u Subotici, gdje je jedan od zaključaka bio otvaranje stalne rubrike u tjedniku »Hrvatska riječ« i suradnja s časopisom za književnost, umjetnost i znanost

»Klasje naših ravni«. Svi su sudionici pjesničkog susreta predstavljeni u »Hrvatskoj riječi«, a nekoliko je zastupljeno i u »Klasju«. Važno je primijetiti kako se u mnogim mjestima formiraju literarne sekcije i otvaraju čitaonice s knjižnim fondovima poput kulturnih oaza.

AFIRMACIJA NARODNOG GOVORA:

»Temeljna svrha susreta pučkih pjesnika pod nazivom »Lira naiva« je okupljanje i poticanje pjesnika na pisanje bunjevačkom i šokačkom ikavicom te suvremenim hrvatskim jezikom. Poznato je kako se govor Bunjevaca i Šokaca sve manje upotrebljava, a da se hrvatski jezik dugo nije čuo u medijima, a napose u školskom sustavu. Susreti vojvodanskih pjesnika Hrvata pružaju mogućnost afirmacije narodnog govora, uspostavljanja kriterija po kojima će netko biti prepoznat kao pjesnik, ali i najvažniji sastojak, određenja naroda, jer narod živi u jeziku. Ovi pjesnici pišu različito. Neki u desetercima, neki slobodnim stihom, bilježe običaje i ljude, čuvaju tradiciju. A narodni im govor pruža široke mogućnosti. Čini se kako je ovo ujedno i antiglobalizacijski pokret u kojem će hrvatski narod na ovim prostorima sačuvati svoju samobitnost«, kaže Katarina Čeliković.

Uoči susreta pjesnika, svake je godine tiska-

Manifestacije Hrvatske čitaonice uvijek su privlačile publiku

na zbirka izabranih stihova i prikazana na književnoj večeri, kojom završavaju susreti, a predstavili su ih *Milovan Miković*, *Zvonko Sarić*, dr. *Andrija Kopilović* i *Katarina Čeliković*. Ove će godine s pjesnicima biti književnik iz Novog Sada *Petko Vojnić Purčar*, što ukazuje na dobar put za uspostavljanje zdravog odnosa između pučke literature i elite književnosti, jer jedna drugoj mogu biti poticaj ili uzor.

NAČIN PREDSTAVLJANJA KNJIŽEVNE BAŠTINE I SUVREMENE KNJIŽEVNOSTI:

Jedno od osnovnih pitanja na početku djelovanja Hrvatske čitaonice, bio je način približavanja i predstavljanja književne baštine i suvremene književnosti što široj publici. Najpristupačniji vid predstavljanja književne suvremene produkcije bio je upravo na susretima pjesnika, jer se susreti organiziraju svaki puta u drugom mjestu gdje žive Hrvati (Subotica, Sombor, Golubinci, Vajska, ove godine Bački Monoštor), a na književnoj večeri okupi se i staro i mlado, u organizaciju se uključi mjesna udruga i svi žive za tu priredbu.

»Kako publika reagira na ovu vrstu 'lire', pokazala je i prva preljaska književna večer 15. veljače ove godine, kada je pred prepunom dvoranom Hrvatskoga kulturnog centra 'Bunjevačko kolo' bila predstavljena likovno-poetska knjiga *Nedeljke Šarčević* i *Cilike Dulić* 'Disnotor i prelo'. Od ovakvih se priredbi poslije dugo živi. Drugi vid popularizacije književnosti bio je rad s djecom i mladima na polju lijepog kazivanja stihova, kaže Katarina Čeliković i ističe kako su recitatori sada već rado

»Lira naiva«: Susret pučkih pjesnika

viđeni na svim priredbama, postižu zavidne rezultate i u natjecanjima, a rad s recitatorima predstavlja u budućnosti važnu stepenicu u stvaranju mladih voditelja, možda čak i glumaca, spikera, jer oni kroz stihove upoznaju pjesnike iz Hrvatske i domaće pisce.

DANI BALINTA VUJKOVA: U prezentaciji naše književne baštine najdalje se otišlo u trodnevnoj manifestaciji Dani Balinta Vujkova s podnaslovom »Dani hrvatske knjige i riječi«. Tijekom tri dana književnošću se bave ili je na poseban način »konzumiraju« učenici osnovnih i srednjih škola i njihovi nastavnici, istraživači različitih struka – od književnika i jezikoslovaca do pedagoga, likovnih i kazališnih umjetnika.

»Ovo je mjesto za valorizaci-

ju književne baštine i prikazivanje novog, suvremenog književnog stvaralaštva. Ove će godine Balintovi dani biti u znaku dramskog stvaralaštva, gdje će se velika pozornost posvetiti i pučkom dramskom predlošku«, kaže Katarina Čeliković i naglašava kako je u pet godina postojanja Hrvatska čitaonica veliku pozornost posvetila nakladništvu.

»Osim publikacija s tematikom iz povijesti i teorije književnosti, tiskane su knjige suvremene poezije, a posebno mjesto zauzimaju knjige za djecu u ediciji Slikovnice. I ovo je važan način prezentacije književnoga blaga usmjeren prema najmladima, zbog kojih Hrvatska čitaonica i priprema najveći broj programa«.

Z. S.

Hrvatska čitaonica i Bunjevačko-šokačka knjižnica
»Ivan Kujundžić« pri Katoličkom institutu za kulturu,
povijest i duhovnost »Ivan Antunović« - Subotica

upućuju

POZIV NA PETI SUSRET PJESNIKA

»LIRA NAIVA 2007.«

Sudjeluju: pjesnici iz Srijema, Podunavlja, Sombora i Subotice

Uvjet: svaki pjesnik dužan je poslati 3-5 svojih pjesama koje mogu biti pisane standardnim hrvatskim jezikom ili ikavicom (bunjevačkom ili šokačkom), a bit će objavljene u zbirci

Pjesme i prijavu (oni koji se prijavljuju po prvi put trebaju poslati i kraći životopis te jednu fotografiju/portret) treba poslati do 15. 5. 2006. na adresu:
Hrvatska čitaonica, Bele Gabrića 21, 24000 Subotica ili
E-mail katarina.celikovic@gmail.com

Peti susret pjesnika održat će se u Bačkom Monoštoru u subotu, 30. 6. 2007.

Detaljnije informacije na mobitel: 064 211 31 86

Hrvatsko društvo za pomoć učenicima »Bela Gabrić« organizira

Matematičke radionice

Od 5. ožujka za učenike osnovnih i srednjih škola organizira se pomoć u vidu besplatnih matematičkih radionica. Radionice će voditi prof. Mirjana Ivković Ivandekić, prof. Jasna Bogešić i prof. Agneza Ostrogonac.

Termini održavanja matematičkih radionica su sljedeći: ponedjeljak, za nadarene učenike 4 razreda osnovne škole; srijeda, za učenike srednje škole kao priprema za studije u Republici Hrvatskoj; četvrtak, za učenike 8 razreda osnovne škole kao priprema za prijemni ispit.

Matematičke radionice počinju s radom u 18 sati u prostorijama Hrvatskog društva za pomoć učenicima »Bela Gabrić« u ulici Bele Gabrića 21. u Subotici. Zainteresirani učenici mogu se javiti na telefon: 064-211-3186

Izložba karikatura »Veliki Amerikanci« Roberta G. Tillyja

Hommage velikanima

Kao slikar portreta - karikatura Tilly uspijeva uhvatiti neku duboko skrivenu emociju ličnosti, što svjedoči da ih dobro poznaje, rekla je otvarajući izložbu mr. Milka Mikuška

Svoj izbor od preko dvadeset poznatih ličnosti iz američke povijesti Robert G. Tilly predstavio je tematskom izložbom karikatura pod nazivom »Veliki Amerikanci«, koja je otvorena u četvrtak, 22. veljače, u Američkom kutku Gradske knjižnice u Subotici. Pod »olovkom« ovog subotičkog multimedijalnog umjetnika (glazbenika, kantautora, pjesnika, prozaište, ...) našli su se, između ostalih, redatelj John Houston, pjevačice Janis Joplin i Nina Simone,

glazbenici Charlie Mingus, Woody Guthrie i Leadbelly, slikar Jackson Pollock, boksač Sugar Ray, politički lideri Malcolm X i Martin Luther King, književnici Charles Bukowski, William Faulkner, Walt Whitman i Ezra Pound, ali i jedan crtani junak Popaye. Riječ je o radovima srednjeg formata, realiziranim u kombiniranoj tehnici, koji su, prema riječima autora, nastali koncem prošle i početkom ove godine. Izložbu su otvorili etnologinja i dugogodiš-

Zašto baš oni?

»Ličnosti koje sam odabrao različite su rase, vjere i političkog svjetonazora, a zajedničko im je to što je, po mome mišljenju, svaka od njih na svoj način značajno obilježila američku povijest«, rekao je u izjavi za naš list Robert G. Tilly obrazlažući odabir ličnosti koje je karikaturirao.

nja ravnateljica Gradskog muzeja u Subotici mr. Milka Mikuška i multimedijalni umjetnik Gabor F. Urban.

»Kao slikar portreta - karikatura Tilly uspijeva prodrijeti u karakter osobnosti te postići sličnost na senzibilan i direktan način. Uspijeva 'uhvatiti' čak neku duboko skrivenu emociju ličnosti, što svjedoči da ih dobro poznaje, a ima se dojam da je sve urađeno u jednom dahu. Savršeno znalački predložene su karikature ličnosti koje su nam poznate, a nepoznati likovi postat će nam poznati i bliski nakon upoznavanja na ovoj izložbi«, rekla je Milka Mikuška, dodavši kako izložba zaslužuje punu pohvalu organizatorima i autoru.

Izložba »Veliki Amerikanci« realizirana je u okviru programa Američkog kutka za veljaču, koji je bio posvećen temi povijesti Afro-Amerikanaca u SAD-u.

D. B. P.

Gostovanje hrvatskih pisaca u Novom Sadu

Dobri susjedski odnosi

U okviru suradnje Srpskog književnog društva i Hrvatskog društva pisaca, koncem prošloga tjedna u Kulturnom centru Novog Sada gostovali su hrvatski književnici Slobodan Šnajder, Velimir Visković, Sonja Manojlović i Tatjana Gromača, piše novosadski »Dnevnik«. Prema riječima domaćina, književnika Vojislava Karanovića pisci s obje strane granice pokušavaju graditi neke nove mostove.

Gosti su čitali ulomke svojih rukopisa, a jednako zanimanje izazvala je priča o nastanku Hrvatskog društva pisaca. Osnovano je

prije četiri godine na temelju nezadovoljstva starim udruženjem i njegovim »pregrijanim nacionalističkim konceptom«. Oko ključnih imena srednje i mlađe generacije ubrzo se okupilo oko 300 pisaca. Kako je rekao Velimir Visković, u literaturu prenose tešku stvarnost hrvatskih tranzicijskih godina. Neki ih tamo posprdno zovi jugonostalgicarima, a oni su kozmopolite kojima je naročito stalo do dobrih odnosa sa susjedima.

Slobodan Šnajder je Matici srpskoj poklonio šest tomova svojih izabranih djela koja izdaje zagrebački »Prometej« u devet knjiga.

Književna tribina u Kulturnom centru Novog Sada

Također, najavljeno je i da će delegacija pisaca Srpskog književnog društva uskoro gostovati u Rijeci.

D. B. P.

»Kuća uspavanih ljepotica«; redatelj Vadim Glowna

Nada autorskog filma

Riječ je o ostvarenju koje vraća ugled autorskom filmu i koje će, svakako, pridonijeti daljnjem usponu njemačke kinematografije

Piše: Miroslav Šokčić

Organizatori FEST-a 2007. i Grad Beograd ugostit će mnoge zanimljive goste iz svijeta filma. Jedan od njih je i *Vadim Glowna*, filmski stvaralac iz Njemačke. Ne slučajno etiketiran kao stvaralac, Glowna sam režira i glumi u svojim filmovima, a u svom najnovijem ostvarenju »Kuća uspavanih ljepotica« (Haus der schlafenden Schönen) iz 2006., osim svega navedenog potpisan je i kao producent te scenarist. U istočnoj Europi Glowna će film sam i distribuirati (što je presedan na europskom tržištu) tako da je i više nego jasno da se radi o strogo autorskom filmu. Iako je autorski film u velikoj krizi ovo je ostvarenje koje zaslužuje sve pohvale i mnogo više teksta nego što mi imamo prostora.

Vadim Glowna

SUOČAVANJE SA SMRĆU:

Film »Kuća uspavanih ljepotica« rađen je po knjizi japanskog književnika *Yasunaria Kawabate*, kojega su obrađivali mnogi filmski radnici poput *Kurosawe*, *Herzoga* i *Kitana*,

ali i drugi književnici osobito *Marquez*. Tema filma, kao i knjige, jest suočavanje sa smrću i izvedena je na jedan veoma složen način, provlačeći to pitanje kroz scene sa snažnim erotskim nabojem. Glowna je rekao da ga je knjiga privukla zbog neobičnog spoja smrti i erotike, vjerojatno se iz tog razloga odlučio tumačiti lik Edmonda. Edmond osjeća krivnju zbog fatalne nesreće koju su doživjele njegova žena i kći. Njegov prijatelj Kogi, savjetuje mu da posjeti »Kuću uspavanih ljepotica« kako bi se konačno malo umirio. U kući sreće Madam, gazdaricu koja drogira djevojke kako bi se stariji muškarci mogli odmoriti kraj njihove nage i nevine ljepote. Edmond pristaje na ovu igru, ali se istodobno počinje suočavati s vlastitim traumama, izazovnim djevojkama i misterioznom Madam. Zaplet je popraćen fenomenalnim jazz numerama (ponajviše *Charlija Parkera*), a za ostatak filma korištena je klasična glazba, kao i originalna glazba koju je pisao *Nikolaus Glowna* – sin autora filma.

FILM IZ VLASTITA DŽEPA: Premda posjeduje visoku tehničku kvalitetu, interesantno

povijest filma, također dugo-godišnji Glownin prijatelj. Ova informacija je i više nego značajna, jer da između njih dvojice nije postojala bliska suradnja teško da bi Glowna mogao »sam sebe izrežirati«, s obzirom da njegova uloga zauzima 90 posto filma. Zato sve čestitke autoru na ovom inspirativnom ostvarenju, punom skrivene simbolike fino utkane

je da film nije stajao gotovo ništa, a Glowna ga je okarakterizirao kao »film iz vlastita džepa«. Naime, Glowna i njegov sin Nikolaus, glumci i ostatak ekipe radili su bez honorara. Ako se ima u vidu da su glumačku ekipu, osim Glowne, činili *Angela Winkler* (Madame), *Maximilian Schell* (Kogi) i *Birol Ünel* (Herr Gold), inače sve same legende njemačkog filma, podatak o honorarima dobiva na težini. Film je snimljen za svega par tjedana (zbog nedostatka financija), a tomu je pridonijelo poznanstvo članova ekipe i rad na »prijateljskoj« osnovi. Direktor fotografije bio je *Ciro Cappellari*, čovjek koji se davno upisao u

u samu dramaturgiju filma.

»Kuća uspavanih ljepotica« je očigledan primjer kako se filmsko remek djelo (bez i malo pretjerivanja) može napraviti na osnovu prijateljske suradnje i međusobnog poštovanja autora. On će svakako vratiti ugled autorskom filmu i pridonijeti daljnjem usponu njemačke kinematografije koja je, nakon desetljeća provedenih u drugom planu, uz kinesku trenutačno najpopularnija u svijetu, što potvrđuju i brojne nagrade za njemačke filmove na festivalima širom svijeta. U tom kontekstu, svakako se nadam da ste gledali ovogodišnju dodjelu Oskara. ■

Korizmena kršćanska tribina grada Subotice

Bit Korizme-ljubav prema bližnjima

Na temu »Ima li Korizma smisla danas« govorio je predavač dr. Andrija Kopilović * Među stotinjak sudionika, veliki broj bio je mladih * Kršćanin ne može naviještati Isusa ako nije u ljubavi

U velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« 22. veljače održana je kršćanska tribina grada Subotice. To je prva tribina u ovoj godini u korizmeno vrijeme. Predavač je bio dr. Andrija Kopilović, a tema tribine je bila »Ima li Korizma danas smisla?«

U uvodnom dijelu predavač je napravio povijesni osvrt na korizmu, vrijeme pripreve za Uskrs, te je istaknuo, kako današnja liturgija Pepelnice, kao i cijele korizme

o velikom vjerskom neznanju. To znači, da pučka pobožnost mora imati svoje uporište u otajstvu smrti i uskrsnuća. Vrijeme komunizma, koje je iza nas, ostavilo je trajne posljedice na pučku pobožnost, no to je samo jedan period koji je doveo do velikog vjerskog neznanja, a zagovarao je bezboštvo. Racionalizam je bolest suvremenog čovjeka. Težnja da se sve racionalizira, sve dokaže, pa čak i ono što je najsvetije, a to su otajstva Crkve, dovela je čovječan-

rada s katekumenima u Subotici svjedoči kako su oni osvježili župske zajednice. Zato treba poticati, katehizirati i evangelizirati odrasle kršćane u produbljivanju vjerskog znanja. Korizma nas poziva na osobne molitve, češća čitanja vjerskog štiva i meditacije.

OTUĐENOST ČOVJEKA: Druga točka govori o velikoj otuđenosti čovjeka od čovjeka. U već spomenutom komunizmu, koji je nanio veliko zlo kršćanstvu, sjeme zla je bilo stavljeno u sustavno

ove otuđenosti. Kršćanin ne može naviještati Isusa ako nije u ljubavi. Zato je naše poslanje briga za bližnjega, jer je bližnji u središtu Božje misli i Božjega srca i Crkve. Bližnje možemo darivati toplim riječima, darom, osmijehom i samo na taj način dolazimo do potpunog smisla korizme.

VRIJEME BEZ VRIJEDNOSTI: Treća točka govori o vremenu konzumizma i hedonizma. U ovoj točki dr. Kopilović oslikao je primjerima što je sve dovelo Sjevernu Ameriku i Europu do stanja agonije. Dovelu ih je do velikog izumiranja pravih životnih vrijednosti, stavljajući na prvo mjesto tjelesne užitke i profit. Istaknuo je kako Korizma nije kura mršavljenja. Korizma je kura davanja bližnjemu!. To znači kako bez discipline i bez kontrole savjesti nema savjesnih ljudi. Zato se rade pokorničke vježbe koje pomažu u odricanju i koje vode prema putu samokontrole. Samokontrola ne znači samo kontrolu u hrani, to se odnosi i na cigarete, TV, kompjutor. U mnoštvu životnih primjera doznačio je prisutnima kako se u korizmeno vrijeme moramo odreći onoga od čega bolujemo.

Među stotinjak sudionika, veliki broj činili su mladi. Na kraju predavanja vlč. Andrija Anišić otvorio je raspravu u kojoj su sudionici imali priliku diskutirati ili pitati predavača o zadanoj temi. Zaključak ove tribine bio je da svaki vjernik u Korizmi mora uperiti prst k sebi, a ne prema drugima, gdje mu motiv u svim žrtvama može biti samo ljubav, a ne mučenje, jer Bog to ne voli.

Krajem trećeg mjeseca očekuje se druga korizmena kršćanska tribina. Predavač će biti prečasn msgr. Sjepan Beretić a tema tribine bit će: »Trpljenje je spasonosno«.

Antonija Piuković

naglašava obraćenje i posvemašnju obnovu kršćanskoga života, poglavito kroz post, milostinju i molitvu.

VJERSKO NEZNANJE: Od kršćanina se traži da se svojim načinom života, svojom patnjom i trpljenjem približi Kristu, to je ono što današnja liturgija nalaže. No, suvremeni čovjek danas ne živi ovakvu Korizmu. Predavač je izvuкао tri točke, koje govore o Korizmi danas. Prva točka govori

stvo do stanja da gubi osjećaj za misterij i mističnost. Racionalizam je doveo do velikog razlaza između puka i intelektualaca. Predavač je istaknuo kako upravo kršćanske tribine trebaju biti jedan od vidova kateheze odraslih. Poruka suvremenog doba je spašavanje obitelji i dubokog vjerničkog života u obiteljima. Kateheze u školama na putu su ka ateizmu, ako se ono što se uči na vjerskoj nastavi ne primjenjuje van nje, osobito u obitelji. Iskustvo

uništavanje salaša u našim krajevima, simbola morala. Cilj je bio razoriti kulturnu, vjersku i moralnu vrijednost salaša i života u njemu. Došlo je do velike raseljenosti obitelji i razorenosti. Počeli su se stvarati veliki gradovi, koji su pružali određene prednosti, migracije iz sela ka gradovima, ali globalizacija je najviše utjecala na otuđenost čovjeka od čovjeka. Korizma poziva na bratsku ljubav, i samo se na taj način može zaustaviti val

Za vrijeme Korizme razmišljajmo o svojim postupcima

Đavao je silna inteligencija bez srca

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

U svijetu vlada

đavao zaludu-

jući ljude na

razne načine. Ali,

ako vjerujemo

u snagu Duha

Svetoga koji

djeluje u nama,

onda nam đavao

ne može ništa.

Ako se držimo

Isusova puta,

onda mi đavlu

itekako smetamo

u ostvarenju

njegovih zlih

nakana

Na početku smo Korizme. Ove godine i Zapadna i Istočna Crkva slave Korizmu i Uskrs u isto vrijeme. Tako je veći dio kršćanstva ušao u jedno vrijeme pripreve za središnje otajstvo kršćanske vjere. Naš kontinent je protkan tom kršćanskom kulturom i duhom, to ne može zaobići ni jedan član ove zajednice. Uvijek ponavljam da u ovim svojim razmišljanjima ne želim govoriti samo vjernicima, nego o onim stvarima koje su zajedničke svim ljudima. No, ne želim govoriti ljudima koji nisu raspoloženi prema dobru. Razmišljam s ljudima dobre volje.

DUHOVNO ČIŠĆENJE: Dakle, bez obzira na vjersko uvjerenje, ovo je vrijeme pogodno za jedno »duhovno čišćenje«. Ne samo stoga što je proljeće, nego i radi toga što svaki odrastao čovjek, ako želi osmisliti svoj život, svake godine mora u svojoj nutrini činiti »veliko spremanje«. Korizma je takova. Razmišljamo o svojim postupcima, više se okrećemo prema potrebama bližnjih, pokušavamo biti dobrohotna srca, darežljivi i empatični i na taj način komunicirati s Bogom. No, kako je u prvoj komunikaciji s Bogom, u praskozorje čovječanstva, bila dopuštena kušnja, tako je i sada. Kad god odlučimo činiti nešto dobro, kada se okrećemo prema nečemu plemenitom, Bog dopušta da nas kuša đavao, drugi ljudi ili naše vlastite tjelesne sklonosti. Kušnja je dobra stvar. Stare su poslovice: »Zlato se u vatri kuša« i »Na muci se poznaju junaci«. Kušnja je dobra za one koji znaju prihvatiti izazov i uložiti napor da iz kušnje izidu kao pobjednici.

ISUS NA KUŠNJI: Na početku svoga javnog djelovanja, naš Gospodin Isus je također bio kušan. Kušan je bio od đavla na tri područja ljudskog života. Prvi je egzistencijalni, a to je kruh svagdašnji. Imati i ponovno imati.

Imati sa sigurnošću i imati na dugo. On je tu kušnju pobijedio pouzdanjem u Boga koji se brine za naš svagdašnji kruh, a od nas čeka suradnju. Druga kušnja je bila kušnja vlasti. Pokazao nam je da se do vlasti dolazi ljubavlju, a ne karijerizmom. Prezreo je i odbacio idolopoklonstvo i »prodani obraz«. Time je dao jasnu poruku svima onima koji su na vlasti. Od oca obitelji, do predsjednika države. Treća napast je najopasnija, jer je napast lagane vjere. Vjera koja se temelji samo na tradiciji ili na atrakciji – na čudesima. Čudo je prisila ljudske volje, nije sloboda. Ovih dana mi je došao u ruku tekst vrsnoga teologa, dr. *Mije Nikića*, koji piše: ...Spomenute tri napasti i kušnje koje je Isus prošao jesu kušnje kojima smo i mi izloženi, jesu napasti koje čekaju ljude svih vremena sve do kraja ovoga svijeta. Đavao nije neko glupo stvorenje s rogovima i repom, nego je silno inteligentno, u sebi nesretno biće kojemu je Bog dopustio da jedno vrijeme kuša ljude. Sv. Petar u svojoj poslanici kaže da đavao kao ričući lav obilazi svijetom tražeći koga da proguta. Vrag nema rogove i rep kojima bi plašio ljude, nego ima zle namjere i perfidno razrađenu tehniku zavođenja ljudi. On je inteligencija bez srca. Đavao ima moć fasciniranja iluzijama. To je pali anđeo i kao takav on je zavodljiv i želi zvesti druge. Jedini način da izbjegnemo njegovoj mreži jest čvrsta vjera u Boga i pouzdanje u Isusa koji ga je već pobijedio. Đavao je pobijeđen na Veliki petak na križu. Tada je slomljena vlast i moć đavolska. Prema tome, onome tko čvrsto vjeruje u Isusa i drži se njegova puta, ne može ništa đavolska zloba. Sv. Ivan kaže u svojoj poslanici: »Dječice, vi ste pobijedili Zloga, jer je veći onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu.«

KAKVO JE SUVREMENO KRŠĆANSTVO: U svijetu vlada đavao

zaludujući ljude na razne načine. Ali, ako vjerujemo u snagu Duha Svetoga koji djeluje u nama, onda nam đavao ne može ništa. Ako se držimo Isusova puta, onda mi đavlu itekako smetamo u ostvarenju njegovih zlih nakana. O tome govori jedna anegdota iz života sv. Efrema. U životopisu tog sveca čitamo kako je on jednom pošao posjetiti svoga prijatelja koji se izdvojio iz svijeta i povukao u jednu pećinu da se tamo moli i posti za spasenje svijeta. Ulazeći u špilju svoga prijatelja, primijetio je puno nezadovoljnih đavola. Svetac ih je odmah ukorio što su naveli tu svi na ovoga jadnog čovjeka, a u gradu gdje ima toliko ljudi vidio je samo jednog đavla. Tada su mu đavli odgovorili: »Nama nisu problem oni u gradu, jer tamo mnogi ionako žive kako bismo ih mi trebali nagovoriti da žive: svađaju se, ubijaju, zavidni su jedni drugima, lažu, krađu, čine preljub, ne drže puno ni do Boga ni do bližnjega svoga. Mi tamo nemamo što raditi. Ostavili smo samo jednog da stražari i da nam javi eventualnu promjenu. Ali nama je problem ovaj čovjek koji hoće biti slobodan, koga ne možemo nikako prevariti ni zarobiti. Zato smo toliki oko njega.«

Ovo razmišljanje i primjer iz života svetog Efrema nametnulo nam je jedno pitanje. Kakvo je naše suvremeno kršćanstvo u našem Gradu? Kako su opravdali naši vjernici veliku »lovačku večeru« sa zabavom uoči prve Korizmene nedjelje? Što znači Korizma? Zar nije odgovor Isusov: Ne živi čovjek samo o kruhu. Kako su naši mladi opravdali svoj maskenbal u »Alcatrazu« uoči prve Korizmene nedjelje? Zar nisu čuli Isusovu riječ: Jedino se Gospodinu Bogu svome klanjaj i njemu služi? Ima na stotine primjera u kojima smo mi kršćani izdali načela kršćanskog ponašanja u Korizmi. Kako dočekati Uskrs?

Stantić Sanela, II. a ,
OŠ »Matija Gubec«, Tavankut

Nina Horvacki, III. b , OŠ »Vladimir Nazor«
Đurđin

Poklade

Poklade su i ljudi su dani
Neka stave masku svi mališani.
Vesele se i luduju ljudi
Korizma će uskoro, zato dobar budi.
A kada pokladni dani minu,
Neka svi ljudi svoju masku skinu.

Ivan Čavrgov, III h , OŠ »Matko Vuković« iz Subotice

Ivana Parčetić, I. h ,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

HRCKOVA

SVEZNALICA

Bog Hrckovci!

Evo još jedne veoma popularne igre:

Šah

Rezultat šahovske igre ovisi isključivo o vještini igrača, a nimalo o sreći. Igrači na početku igre s objiju strana (bijeli i crni) imaju po 16 figura. Od toga: 8 pješaka, 2 skakača, 2 lovca, 2 topa, 1 damu i 1 kralja. Igrači povlače naizmjenično po jedan potez. Cilj igre je matirati protivnika. Partija počinje potezom bijelog.

Mat je situacija kad je nakon našeg posljednjeg poteza suparnički kralj napadnut na takav način da se ne može obraniti.

Postoje tri načina obrane od napada na kralja: uzeti napadačku figuru, postaviti neku svoju figuru na liniju napada (ako nije napadnut od skakača), uzmaknuti kraljem na polje koje nije pod napadom. Ako niti jedna obrana nije moguća, kralj je matiran. Napad na kralja zove se šahom, a ako je to istovremeno i mat, igrač koji napada kaže: »šah-mat«, ili samo »mat«. Figure i njihovo kretanje: *Kralj* se može pokretati u svim smjerovima za jedno polje. Nikada ne smije doći na mjesto koje napada bilo koja suparnička figura. *Dama* (naziva se i »kraljica«) je najjača figura, kreće se neograničeno u svim smjerovima: okomito, vodoravno i dijagonalno. Ne može preskakati figure. *Top* (naziva se i »kula«) kreće

se neograničeno okomito i vodoravno (po linijama i redovima). Ne može preskakati ostale figure. *Lovac* (ranije se kod nas često koristio njemački naziv »laufer«) kreće se neograničeno po dijagonalama. Ne može preskakati druge figure. *Skakač* (naziva se i »konj«) jedina je figura koja može preskočiti drugu figuru, svoju ili protivničku. Kreće se u obliku slova L: dva polja ravno, zatim jedno polje lijevo ili desno, na bilo koju stranu. Dakle, ako stoji u centru table ima osam raspoloživih polja. *Pješak* se kreće isključivo prema naprijed. Iz početne pozicije, na drugom redu, može ići naprijed za jedno ili za dva polja, a nakon toga samo za po jedno polje. Uzimati pak može samo ukoso na prvo polje prema naprijed. *Promocija*: kada pješak dođe na posljednje polje (bijeli pješak na osmi red, odnosno crni pješak na prvi red) pretvara se u jednu od teških figura, po izboru igrača: damu, topa, lovca ili skakača. U slijedećem potezu, ta figura može igrati kao i svaka druga. (Početnici ponekad misle da se može promovirati samo u damu. To je gotovo uvijek slučaj, ali postoje i pozicije gdje je drugačija promocija bolja.)

Rohada je poseban potez, koji se obavlja kraljem i topom.

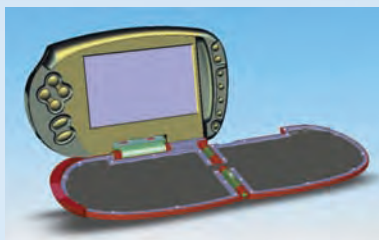
PANASONIC E-READER

Polako se u prenosne uređaje za multimediju smješta još jedan standard - e-book. Novi PMP iz Panasonic - model Word Gear - ima zaslon dijagonale 5,6 inča, razlučljivosti 600 x 1024 piksela, može prikazati slike (JPEG) i video (MPEG 4), kao i pustiti AAC audio-fajlove. S jednim punjenjem litijum-ionskih baterija može raditi čak šest sati, a podržava SD kartice do 2 GB. Pri svemu tome, ponajprije se koristi za čitanje elektronskih knjiga. Prodaja je počela u prosincu po cijeni od oko 350 dolara.

SEAMLESSG INTERNET S-XGEN

Računala razine UMPC polako stječu popularnost u uredima, a Seamless Internet S-XGen želi visoke pozicije na tom tržištu. Ovaj UMPC je namijenjen ozbiljnim poslovnim korisnicima s procesorom Intel PXA 270 Xscale na 520 MHz, 256 MB

RAM-a i hard diskom kapacitete 20 GB. Tu su i WiFi, Bluetooth i tri-band podrška za mobilnu telefoniju. Operativni sustav je Windows CE 5.0. Ovo je jedan od rijetkih koji ima i tipkovnicu, doduše na rasklapanje, a baterija izdržava oko osam sati rada. Ponuđena (koliko-toliko normalna) tipkovnica i zavidna autonomija u radu jesu odlike ovog UMPC-a, kao i dalje visoka cijena od 1400 USD.

A ISTINA?

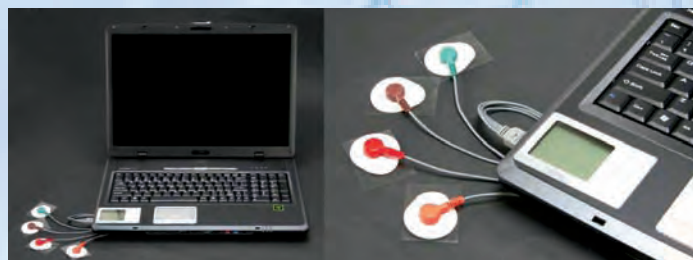
Softverska tvrtka Kish-Kish napravila je plug-in za Skype pod imenom Lie Detector. Njime možete provjeriti iskrenost sugovornika, ali uz nekoliko ograničenja. Neophodno je da sugovornik pristane na ovakvu provjeru i nemoguće je pokrenuti program bez znanja sugovornika. Ukoliko pristane, »poligraf« prati količinu stresa koju glas sugovornika otkriva

HRVATSKARIJEČ

- promjenu boje glasa, visinu tona, brzinu govora i slično. Poligraf nije savršen jer pozadinski zvuk negativno utječe na detekciju istine. Ovo je ipak samo jedan vid zabave jer detekcija nije uvijek na zavidnoj razini.

MSI HATO

MSI se specijalnim sustavom HATO (Heart-beat Audition Transceiver On-the-go) zaputio poljem medicine. Bolesnik na laptopu ima EKG uređaj koji prati njegov rad srca, bilježi i šalje u bolnicu gdje se analizira. Sustav radi i kada je računalo ugašeno, a tijekom sljedećeg

podizanja sustava šalje se odgovarajućem ljekarnu. HATO sustav se sastoji od tri dijela: Digital Home, Hospital Online i Heart Healthy Monitor. HATO ima mogućnost integriranja i sa 3G mrežama, čime se još više povećava upotrebljivost ovog sustava. Ostvaruje se izravno komuniciranje pacijenta i liječnika, bez potrebe za posjetom. Za sada je ovo još uvijek samo koncept, a točno vrijeme pojavljivanja u trgovinama i cijena još uvijek nisu poznati.

ŽIROSKOPSKI MIŠ

Bilo je i ranije miševa sa žiroskopom, ali bez većeg uspjeha. Novi pokušaj tvrtke Buffalo je model BO-MU-W24A/BL koji se pored uobičajene primjene može koristiti i u zraku zahvaljujući žiroskopskom osjetilu. On je malih dimenzija, 13,8 mm x 14,8 mm x 13,3 mm, i teži samo 6,8 grama. Žiroskop je otporan na udarce, a ostale osobine miša su uobičajene: bežični miš (2,4 GHz) razlučljivosti 800 tpi, radi na udaljenosti do 10 metara i za sada samo radi u Windowsu.

Priređuje: Siniša Jurić

GASTRONOMSKI KUTAK

Kuhani krumpir

Očistiti krumpir, zatim ga izrezati na kockice srednje veličine i staviti da se kuha. U vodu staviti 1 žlicu soli i ostaviti dok se krumpir ne skuha. Kada je krumpir skuhan, odliti vodu i po želji dodati još soli, krumpir prelići s malo maslinovog ulja i posuti peršunovim listom.

Imate li...

Vrijeme za sebe

Iznimno je važno tijekom svakoga dana imati barem trenutak rezerviran za neku aktivnost koja opušta
Piše: Draže Prčić

Živimo u stresnim vremenima suvremenog civilizacijskog trenutka, u 21. stoljeću koje ubrzano »melje« motorima tranzicije. Osim boljitka kao ploda moderniziranja društva, te svih beneficija i olakšavajućih atributa svakodnevice, stigli su i negativni momenti novouspostavljenog sustava vrijednosti. Prije svih, stres kao pokretač svih novih i starih oboljenja. Upravo zbog preventivne i djelotvorne obrane od mogućih zdravstvenih komplikacija, potrebno je pronaći barem malo vremena za sebe i »potrošiti« ga na najbolji način.

REZERVACIJA VREMENA: Svaki dan ima 24 sata, odbijemo li vrijeme za spavanje (minimum 6 – 8 sati), vrijeme za rad (ovisno o poslu 8 –10 sati), u konačnici ove dnevne jednadžbe uvijek ostaje još najmanje 6-8 sati (ovisno o veličinama prve dvije vrijednosti) tzv. slobodnog vremena. Naravno ova vrijednost ima »uvjetnu slobodu« jer se koristi za brojne aktivnosti i poslove vezane uz kuću (osobito uposlene doma-

ćice) ili pak obavljanje nekih dodatnih poslova u potrazi za ekstra zaradom (muška populacija). No, i pored tih dodataka, zasigurno će se naći barem pola sata ili nešto više vremena koje možete iskoristiti isključivo za sebe. Rezervirajte ga na vrijeme i ne dozvolite nikome ili ničemu da vam tu rezervaciju zlorabi.

KORIŠTENJE VREMENA ZA SEBE: Najljepši dio cijele ove priče o vremenu za sebe odnosi se upravo na mogućnost njegove neograničene slobode korištenja, kao i spektru aktivnosti kojima ćete se baviti tijekom tog »ukradenoga vremena«. Hoće li to biti spavanje ili ugodno drijemanje ispred televizijskog ekrana (čest slučaj), pasionirano gledanje nekog TV programa (najčešće sapunice i slične serije), čitanje omiljenog štiva (novine, magazini ili knjige), organizirana sportska aktivnost ili bilo koji drugi oblik rekreacije, ili pak nešto sasvim drugo, vama srcu drago, ostaje isključivo prepušteno vašem osobno izboru. Jer, konačno, to je samo vaše vrijeme. Čuvajte ga i nikako ga ne prepuštajte drugom. Jer stres i ostali negativni čimbenici svakodnevice, uzeće vam i njega!

Dijana, ekonomistica

Poslije napornog radnog dana, najbolje se relaksiram u prvim večernjim satima, koje obvezno rezerviram za sebe, gledajući »Obične ljude« i »Zabranjenu ljubav«, hrvatske sapunice.

Damir, liječnik

Volim odigrati partiju tenisa s prijateljima i to je vrijeme koje rezerviram za sebe. U spoju dobre rekreacije i ugodnog društva najbolje se opustim od brojnih obveza koje imam tijekom dana.

Ivan, privatni poduzetnik

Pokraj sporta, koji najčešće upražnjavam u slobodno vrijeme, jednako se dobro osjećam kada odigram koju partiju jamba s nekoliko svojih »lju-tih« protivnika. ■

Martin Scorsese

jednostavno je morala biti proglašena najboljom, a vrsna britanska glumica *Helen Mirren* zasluženo je nagrađena za svoj višegodišnji doprinos filmskoj umjetnosti.

FOREST WHITAKER: Američki glumac *Forest Whitaker*, dobivanjem Oscara za najbolju mušku ulogu (»Posljednji škotski kralj«) također je nagrađen od strane Akademije za dugogodišnji impresivan doprinos kvalitetnih filmskih rola koje je utjelovio u nizu briljantnih filmova.

SPOREDNA ŽENSKA ULOGA: Jennifer Hudson (»Komadi iz snova«)

SPOREDNA MUŠKA ULOGA: Alan Arkin (»Mala Miss Amerike«)

OSTALE KATEGORIJE: Za najbolji originalni scenarij nagrađen je film »Mala Miss Amerike«, dok je u kategoriji adaptiranih scenarija slavio ujedno i najbolji film »Pokojni«. U kategoriji najboljeg stranog filma Oscar

Helen Mirren

Uz 79. dodjelu filmske nagrade Oscar

Martin Scorsese kralj i Helen Mirren kraljica

Kodak theater u Los Angelesu ponovno je bio centar svjetske filmske produkcije

Piše: Dražen Prčić

Još jedna glamurozna dodjela najprestižnije filmske nagrade Oscar ostala je za nama, i pozlaćeni kipići dodijeljeni su slavodobitnicima koji će zauvijek »zlatnim« slovima biti upisani na stranicama kinematografske povijesti. A oni su...

MARTIN SCORSESE: Pravda je konačno zadovoljena i jedan od najvećih gubitnika konačno je dočekao svoju večer. Glasoviti američki redatelj talijanskoga podrijetla *Martin Scorsese*, u svom osmom pokušaju, uspio je biti nagrađen kao najbolji. Njegov posljednji film (»Pokojni«) donio mu je dvostruki razlog za slavlje jer ga je Akademija proglasila najboljim filmom u protekloj godini, te nagrađivši ga i kao najboljeg redatelja.

HELEN MIRREN: Kada je pročitano njeno ime kao dobitnice Oscara za najbolju glavnu žensku ulogu, vjerojatno nitko u dvorani i pred milijunima TV ekrana, nije bio pretjerano iznenađen. Jer njezina kreacija engleske kraljice u istoimenom filmu (»Kraljica«)

je otišao put Njemačke za ostvarenje »Život drugih«.

Oscar za vizualne efekte dobio je nastavak filma »Pirati s Kariba: Mrtvačeva škrinja«, najbolje zvučne efekte imao je film »Pismo s Iwo Jime«, za najbolju scenografiju i šminku

je proglašena ona iz filma »Faunov labirint«, montaža je bila najbolja u filmu »Pokojni« (ukupno 4. Oscara), miksanje zvuka »Komadi iz snova«, u kategoriji animiranog filma slavio je »Ples malog pingvina«, dok je najbolji kratki animirani film »Danski pjesnik«. U kategoriji dokumentarnog filma slavila je »Neugodna istina«, najbolji kratki dokumentarac je »Krv okruga Jinžu«, dok najbolji kratki igrani film »Priča sa Zapadne obale«. Najbolju kameru imao je »Faunov labirint«, glazbu »Babel« (najveći gubitnik dodjele s samo jednim Oscarom), dok je najbolja originalna pjesma »I need to wake up« (»Neugodna istina«).

OSCAR ZA ŽIVOTNO DJELO: Posve zasluženo nagradu Akademije za životno djelo dobio je Skladatelj *Enio Morricone* autor mnogobrojnih nezaboravnih filmskih melodija, koje će poput filmova koje su glazbeno podložile, zauvijek ostati nezaboravne u sjećanju svih ljubitelja umjetnosti »pokretnih slika«.

Forest Whitaker

Dinamo bolji za gol

Dvije velike pogreške Hajdukove obrane i snalažljivost najboljeg strijelca HNL, donijeli su pobjedu lideru prvenstva

Komentar prošlotjednog nogometnoga derbija HNL između Dinama i Hajduka, odigranog na zagrebačkome Maksimiru jednostavno se, ponajprije, mora započeti pohvalom prepunim tribinama i pravom sportskom ozračju. Tridesetak tisuća gledatelja (otprilike dvije trećine »Dinamovaca« i jedna trećina »Hajdukovaca«) učinilo je hrvatski nogometni praznik dostojnim bilo kojoj europskoj inačici sudara najjačih momčadi staroga kontinenta. Jer, ne zaboravimo, Hrvatska i Mađarska su u najužem izboru za dobivanje

budnim je okom čelnika krovne nogometne organizacije (UEFA).

DINAMO – HAJDUK 2-1

Susret prvoplasirane i drugoplasirane momčadi aktualnoga prvenstva donio je borbenu igru i požrtvovanost na obje strane, pokazujući učinkovitost netom završenih zimskih priprema. Trčalo se dobro, uklizavalo, udvojavalo napadače, sve do 20. minute susreta kada je nakon pogreške »bile« obrane, najbolji hrvatski strijelac i reprezentativac *Eduardo da Silva* rutinski poslao loptu u mrežu vratara *Balića*. U

Fenomenalni Eduardo

Iz samo 20 susreta, prvi topnik HNL uspio je postići već impresivna 22 pogotka i još jednom potvrditi kako se radi o rođenome strijelcu za kojega se već odavno interesiraju najjače europske momčadi. A tek mu je 24.

domaćinstva Europskoga prvenstva 2112. godine i svako događanje na njihovom tlu pod

nastavku igre ponovno smo svjedočili dobrim potezima, istina bez ijedne očividnije prilike za

gol, i još jedan kiks, ovoga puta kapetana Hajduka *Carevića*, ponovno je doveo Dudua u priliku, što je on znalački iskoristio, poentirao i pokazalo se, odlučio ovaj derbi. Pred kraj susreta Hajduk je uspio smanjiti rezultat, pogotkom *Bartolovića*, i učiniti završnicu dramatičnijom, no stabilna i jaka Dinamova obrana predvođene reprezentativcem *Čorlukom* i pridošlicom iz Šibenika *Schildenfeldom*, uspjela je obraniti mrežu talentiranoga mladoga vratara *Lončarića*. Realno, prema viđenoj igri bod na obje strane bi bio pravi odnos stanja na terenu, ali snalažljivost hrvatskoga Brazilca donijela je rezultatsku prevagu i gol viška s kojim je Dinamo slavio pobjedu.

POST FESTUM: Derbi je opravdao očekivanja, naravno Hajdukovci će biti nezadovoljni porazom i gubitkom bodova, ali momčad Zorana Vulića nije pružila lošu partiju na zagrebačkom Maksimiru. S novim imenima u sastavu (*Rukavina*, *Pelajić*, *Rubić*), predstoji stvaranje nove momčadi pred kojom je boj za naslov prvaka u nastavku prvenstva. Ima još mnogo kola do kraja i bodova u opticaju. S druge strane, Dinamo je još jednom pokazao svoju snagu na domaćem terenu, osvojio planirane bodove i učvrstio vodeću poziciju na tablici (6 više od Hajduka), ali

je ipak zabrinuo slabijom igrom navalnog reda (golovi su bili plod pogrešaka, a ne izrađenih akcija), što je i najveći problem modrih prilikom igranja jačih (euro) susreta. Sve u svemu, konačna ocjena 160. derbija najjačih hrvatskih momčadi je više nego prolazna, a lijepo bi bilo gledati još više dobrih susreta i na hrvatskim travnjacima, a ne samo »uvoznih« europskih utakmica. ■

Crvena zvezda – Partizan 2-4

Ponovno se dogodila koincidencija da se u istom danu igra i veliki srbijanski derbi između »vječitih rivala« C. zvezde i Partizana. Ovoga puta bolji su bili »crno-bijeli« (4-2), koji su poslije 11 godina slavili na Marakani.

Uskoro započinje s radom

Nova košarkaška škola

Koordinator rada i glavni trener bit će poznati košarkaški stručnjak Karlo Kopilović

Piše: Dražen Prčić

Zahvaljujući ideji nekoliko sportskih entuzijasta, od sljedećeg tjedna i mjeseca ožujka trebala bi započeti s radom nova košarkaška škola u Subotici. Na čelu stručnog tima, koji će raditi s polaznicima i polaznicama (škola će biti za oba spola) bit će poznati košarkaški stručnjak *Karlo Kopilović*, dugogodišnji sportski radnik s brojnim uspjesima u radu, upravo, s mlađim kategorijama.

► **Kako će se zvati i kada će košarkaška škola započeti s radom?**

Košarkaška škola, koja još uvijek nema službeni naziv jer je u tijeku postupak dobivanja naziva »Dražen Petrović« od istoimene zaklade u Zagrebu, trebala bi započeti s radom sljedećeg tjedna.

► **Gdje će se održavati treninzi?**

Osigurani su termini u Dvorani sportova, utorkom od 7.30 – 9.00 i 14 – 15.30, petkom od 7 – 8.30 i 14 – 15.30, dok bi zajednički trening bio nedjeljom od 15.30 – 17.00 u OŠ »Ivan Milutinović«.

► **Kako je cijeli projekt košarkaške škole zamišljen?**

Cijeli projekt je zamišljen kao želja za promoviranjem jednog od najuspješnijih i najatraktivnijih sportova, te kao nastojanje da djeca budu više uključena u sportske aktivnosti. Nastojat ćemo djeci pružiti ozbiljan stručni rad, kroz koji će biti u prilici naučiti osnove košarkaške igre i postupno se razvijati u buduće košarkaše i košarkašice.

► **Postoji li neko starosno ograničenje glede budućih polaznika?**

Dobni uzrast nije striktno određen i na prvim treninzima očekujemo djecu školarce svih sta-

Karlo Kopilović

Gotovo šest desetljeća Karlo Kopilović je u sportu, prva dva kao aktivan igrač, a trenerskim poslom neumorno se bavi već četrdeset godina. Rad s mlađim kategorijama oduvijek mu je bio najdraži, dok o stručnosti i kvaliteti rada najbolje govori pionirski naslov prvakinja nekadašnje zajedničke države djevojaka predvođenih Eleonorom Wild, najboljom i najtrofejnijom igračicom koju je vodio i trenirao u dugogodišnjoj sportsko-pedagoškoj karijeri.

rosnih godišta. Naravno, za sve one koji bi se željeli ozbiljno baviti košarkaškim sportom dobro bi bilo početi s treniranjem što ranije.

► **Kako će se odvijati treninzi tijekom ljetnog školskog raspusta i postoji li mogućnost organiziranoga odlaska u neki kamp na hrvatskome primorju?**

Namjera nam je tijekom cijele godine, a posebice za vrijeme ljetnog školskog raspusta, intenzivno raditi s polaznicima naše škole i postupno

stvarati prvu igračku generaciju. Također, nastojat ćemo osigurati i jedan ljetni kamp negdje na hrvatskome primorju, kako bi djeca mogla kombinirati morske i sportske radosti. Cijeli projekt je još uvijek u početnoj fazi, a vremenom ga želimo širiti i razvijati, te uključivati pojedine sponzore i nabavljati potrebna sredstva, kako bismo bili sve bolje organiziraniji. Svaki je početak težak, ali je najvažnije da škola započne s radom. ■

SASTAVIO: IVICA ŠUBAT	HRVATSKI PJESNIK ROĐEN U TOVARNIKU	REŽISER ZAFRANO- VIC	NAPRASI- TOST	RIMSKI BOG LJUBAVI	DIO GLEDA- LIŠTA ZA ODLIČNIKE U RIM. KAZALIŠTU	DETALJAN OPIS PUTA (MNOŽ.)	TAL. SKLA- DATELJ FILMSKE GLAZBE ("KUM")	POKAZNA ZAMJENICA							
AMERIČKI GLUMAC NA SLICI ("LICE S OŽILJKOM")															
STVAR KOJA ODREĐUJE NORMU															
PRODAVA- ONICA															
LUPLJENO								PRODUKT TKANJA							
MJESTO BLAŽENIH STARIH SLAVENA				SLIKAR VAN DER NEER "MAZURIJ"											
RUŽNI PATULJAK IZ SKAND. PRIČA					VREMENSKI TERMIN EMISIJA D. LATINA NA HTV-u										
"URAN"		PRILOG JELU NEBESKO TIJELO													
URA				IZOTOP OZONA TEŠKI METAL (ZNAK Pb)											
TEDI SPALATO			OTILJJA (KRAČE) JEDINIČNI VEKTOR U MATEMAT.			SASTAVNI VEZNIK VELIKA VITIČASTA ZAGRAĐA		"TONA"	MJESTO BLIZU OPATIJE	AMERIČKI REŽISER, ROMAN ("ROSEMA- RYNABEBA")	"AD NOTAM"	DJELOVI KNJIGE	MJERA ZA PAPIR	TOČKA TALJENJA	
KORALJNI OTOCI						TROPSKI VJETAR DJELO- VANJE U POTAJI									
SKUJAŠICA ŠAREC								PROTU- NAPAD VRSTA AM MAJMUNA, "HVATAC"							
UČMALOST, STANJE BEZ NEKIH DOGAĐAJA							"AMERICAN AIRLINES" KUVERTA				ZEMLJIŠNA MJERA UGROŽENI SLOJ STA- NOVNIŠTVA				
ALMIRA OSMANO- VIC			ZVIJER SLIČNA TIGRU PRINCIP						SULTANO- VA PRVA ŽENA KOJE JE OD MESA						
OBRAZAC, MODEL				VOĐA GRČ. VOJSKE POD TROJOM GRAD NA DUNAVU									25. SLOVO BEZ DRUŠTVA, "U ČETIRI OKA"		
RIJEKA U TURO- POLJU					NEZRELI MLADAC ENGLESKI PISAC, THOMAS										
SLOVO S KVAČICOM		ŽALBA NA VIŠI SUD JADRANSKI OTOK							ZIMSKI SPORT ZNAK U HOROSKOPU				ALBERT EINSTEIN NAGLI SILOVITI ULAZAK		
 RIJEČ ZAHVALE "OPTIMAL POWER FLOW"							SNAŽNI KONJ ZA VUČU LUDOLFOV BROJ							KATRAN, PAKLINA	
OMOTATI						PIĆE OD HMEIJA "NATRIJ"					ORUĐE ZA RAD "POST MERIDIEM"				
MJESTO GDJE SE ŠTO PALI										PRIMI- TIVNA ZAJEDNICA "ITALIJA"					
GRANIČNA CRTA HLADNOG ZRAKA							POTICA- TELJ, POKRETAČ								

Reagirane na uvodnik »Uzori« objavljen u broju »Hrvatska riječ« broj 209.

Parlamentarna praksa se mora poštivati!

Hrvatsko nacionalno vijeće vidim kao parlament hrvatske zajednice u Srbiji. »Parlament« koji poslije četiri godine postojanja i rada nije učinio ništa značajno i korisno za zajednicu koju predstavlja, isključivo zbog toga što pozicija (parlamentarna većina), koja predsjedava, koordinira i odgovara za rad vijeća to želi i sebi je postavila takav cilj.

Tko je uspostavio ovakve odnose i oblike parlamentarne borbe, da bismo saznali, potrebno je vratiti se na prvu sjednicu HNV-a i prisjetiti se da se Statut HNV-a usvaja većinom ukupnog broja vijećnika, a ne dvotrećinskom većinom kao u normalnim demokratskim institucijama. Potrebno je znati da je prilikom usvajanja prvog Statuta lista »A« (20 vijećnika) isključila »listu B« sa sjednice vijeća i nakon toga usvojila Statut. Što je pozicija ovim činom dobila vidimo i danas.

Glede neusvajanja izmjena i dopuna Statuta HNV-a u kojem se pokraj ostalog predlaže u članku 14, točka 5 »vijećniku mandat prestaje, ako tijekom jedne kalendarske godine ne prisustvuje niti jednoj sjednici, niti sudjeluje u radu vijeća« smatram da HNV nije vlasnik mandata vijećnika i ne može oduzimati i poklanjati mandate. Da je ova odredba stajala

u sada važećem Statutu ni novoizabrani predsjednik niti predsjednica Izvršnog odbora ne bi bili vijećnici.

Odredba da HNV pokraj Izvršnog odbora ima i »elektronsku vladu« je besmislena. Njena uloga u prethodnom razdoblju je bila da stvara nejasnoće tko stvarno u HNV-u vlada.

Mogao bih nabrajati nebrojeno propusta no pravi razlog za skidanje točke 2 - Usvajanje, izmjene i dopune Statuta, sa dnevnog reda vijeća je izrazito loše pripremljena sjednica vijeća, a to novinari ne žele ili ne smiju zapaziti.

Ovakvo ponašanje je prelilo čašu i po tko zna koji put pogazilo »parlamentarnu praksu«. Da slučajno vijećnici nisu reagirali bili bi odgovorni pred Bogom i narodom, jer je to njihova zadaća. Nije točno da su pojedini vijećnici srušili kvorum. Sjednicu je demonstrativno napustilo više od deset vijećnika, znači i oni koji su svojim glasom podržali izbor novog predsjednika. Ispričavam se, ali nisam znao da je potrebno najaviti odlazak iz opravdanih razloga. Kako se utvrđuju neopravdani razlozi?

Josip Ivanković, vijećnik HNV-a

Prijedlog

Pisati o uglednim obiteljima

Srdačno vam čestitam na izboru za glavnu urednicu »Hrvatske riječi«. Puno uspjeha želim vam od srca, kao i da pod vašim uređivanjem ovaj list doživi procvat, a ne da bude svađalački faktor u našem korpusu. Želim da ovaj list ima za cilj afirmiranje našeg korpusa, pogotovo u Subotici. Volio bih da uvedete novu rubriku za Hrvate-Bunjevce koja bi se bavila vrlo uglednim obiteljima koje su doživjele nevjerovatan uspjeh

do 1945., a onda naglo propale i praktički bile potpuno uništene. Povod ovog prijedloga je rubrika u novinama »Subotičke«, članak o *Nikoli Stipiću*, i to me je potaknulo predložiti da o tome pišu i naše novine, pogotovo što baš naš korpus ima puno ovakvih primjera.

Gabor Peić

U očekivanju »velikoga zaokreta«

Duboko cijeneći odluku stranke HBŠS da dana 20. listopada 2004. godine prestane slati priopćenja na adresu uredništva »Hrvatske riječi«, te pozivajući se na Zakon o javnom informiranju Republike Srbije, želim naglasiti sljedeće: kao što potpisnik pisma u prošlom broju »Hrvatske riječi« pod naslovom »Nadvladati podjele«, predsjednik HBŠS *Blaško Temunović* i sam kaže, svojevremenu odluku o uskraćivanju priopćenja HBŠS u »Hrvatskoj riječi« donijela je stranka, a ne uredništvo »Hrvatske riječi«. Ako za neobjavljivanje mišljenja i stavova HBŠS-a netko snosi odgovornost, onda je to, uz vodstvo stranke, i urednica političke rubrike u »Hrvatskoj riječi«, današnja odgovorna urednica

tjednika »Hrvatska riječ« *Jasminka Dulić*, koja nikada, niti jedan tekst vezan za aktivnosti te stranke nije ponudila uredniku, niti je ikada, koliko je meni poznato, posjetila sjedište HBŠS. U svakom slučaju, nikada nikakve zabrane objavljivanja informacija o HBŠS-u u »Hrvatskoj riječi« nije bilo. Ako će sada naprasno doći do »velikoga zaokreta u ukidanju medijske blokade« i ako ćemo u »Hrvatskoj riječi« redovito čitati o aktivnostima HBŠS-a, ja ću to svakako pozdraviti.

Zvonimir Perušić,
bivši odgovorni urednik tjednika »Hrvatska riječ«

Za sadržajne promjene

Veoma mi je drago što su već u prvim brojevima *Hrvatske riječi* koje uređujete evidentne »pozitivne vibracije« i da se profesionalni odnos i novinarska etika vraćaju u ovu novinarsku kuću. Primite čestitke zbog toga, uz istodobne želje da ustrajete na ovako zacrtanoj uređivačkoj politici, za koju se ufam da bi, osim evidentnoga vraćanja objektivnosti informiranja, mogla polučiti i sadržajne promjene poput desubotizacije novina, dimenzioniranja skribomanije, defolkloralizacije kulture, manje prepisivanja s interneta, prekogranične suradnje (s hrvatskim manjinama u drugim zemljama) itd.

Zato se nadam da više nećemo biti svjedocima profesionalnih i etičkih posrnuća »Hrvatske riječi« iz zadnjih godinu-dvije dana, kada ju je jedna malena, ali bučna skupina tzv. etno-businessmana, dovela do razine Politike i Dnevnika od prije petnaestak godina. Oni koji su diktirali takav kurs »Hrvatske riječi« zaslužili su da završe u »ropotarnici povijesti«, da se poslužim terminologijom prevladane ideologije, čiji su oni izdanak, ali, nažalost, i relik u našoj malenoj zajednici.

Slaven Bačić, Subotica

**PETAK
2.3.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Među nama, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.05 - Zakon ljubavi, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.10 - Opatija: DORA 2007., prijenos
2. polufinalne večeri
22.10 - Vijesti
22.20 - Emisija opće prakse
23.25 - Vijesti iz kulture
23.35 - Entropy, američki film
01.20 - Vijesti dana
01.30 - 100 Mile Rule, film
03.00 - Paramedics, film
04.30 - Zakon ljubavi, serija
05.25 - M.A.S.H. 7., humoristična serija
05.50 - Znanstvena petica
06.15 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici
09.20 - MULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Crtani film
10.35 - Nisu krive koale, serija za mlade
11.05 - W.I.T.C.H., crtana serija
11.30 - Lovac na zmajeve, film
13.15 - Vijesti na Drugom
13.20 - Basket., američki film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Kazalište u kući, TV serija
16.45 - Jesam te! 7.
17.05 - Četiri kralja, humoristična serija

17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - Genijalci
20.50 - Naši i Vaši, serija
21.25 - Vijesti na Drugom
21.40 - Umrorstva u Midsomeru 10., serija
23.20 - Ubojstvo, napisala je - serija
00.05 - Četiri kralja
00.30 - Jesam te! 7.
00.50 - Pregled programa za subotu

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.45 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Kontakt, crtana serija
12.00 Vijesti
12.25 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola - Praksa
14.05 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.05 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Oluja, serija
18.15 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Večernja škola - Praksa
20.40 Cimmer fraj, serija
21.15 Ubojita elita, igrani film
22.55 Vijesti Nove TV
23.05 Kućanice, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.25 National geographic report
00.30 U paklu nasilja, igrani film
02.00 JAG, serija
03.30 Istraga, kriminalistički magazin
04.50 Kraj programa

06.45 Fifi i cvjetno društvo
07.00 Medvjedići dobra srca
07.25 Deseta policijska, dramska serija (R)
08.20 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
08.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
09.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
09.45 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.10 Roseanne, humoristična serija

10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.45 Eksploziv, magazin (R)
12.10 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.40 Amerika, telenovela (dvije epizode)
14.30 Deseta policijska, dramska serija
15.25 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
15.55 Puna kuća, humoristična serija
16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
16.50 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Fear Factor, show
21.00 Cop land, film, triler
22.50 Smrtonosni susret, igrani film, triler
00.25 Vijesti
00.35 Razarač, igrani film, akcijska komedija
02.00 Naša priča, film, (R)

**SUBOTA
3.3.2007.**

07.05 - TV raspored
07.10 - TV kalendar
07.20 - Žutokljunac
08.15 - Vijesti
08.20 - Velike filmske zvijezde: Marisa Berenson
08.50 - Kinoteka: Sedam veličanstvenih, film
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.25 - Skica za portret
14.35 - Vijesti
14.50 - Oprah Show
15.40 - Reporter: Otmice i mučenja na američki način
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.40 - Dnevnik velikih medvjeda, dokumentarna serija
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Kazalište u kući

20.50 - Opatija: DORA 2007., prijenos finalne večeri
23.00 - Gospodar neba i svijet sutrašnjice, film
00.55 - Vijesti dana
01.05 - Vijesti iz kulture
01.15 - My Name is Modesty - A Modesty Blaise Adventure, američki film
02.30 - Princeza s mačem, japanski film
04.05 - Godzilla, japanski film
05.40 - Svijet prema Jimu 4.
06.00 - Oprah Show
06.45 - Dvoboj strasti, serija

08.05 - TV raspored
08.10 - Obični ljudi, serija
10.25 - Kućni ljubimci
11.00 - Briljanteen
11.50 - Direkt
12.20 - O.C. 3., serija
13.05 - Automagazin
13.40 - Lako konjaništvo, australski film
15.25 - Kulturni magazin
15.45 - Little Buddha, britansko-talijanski film
18.05 - Gilmoreice 6., serija
18.45 - Post scriptum
19.26 - Svijet prema Jimu 4.
19.46 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
20.00 - Emisija
20.10 - Hajduk - Šibenik, prijenos
22.05 - Emisija
22.45 - Sportske vijesti
22.55 - Zakon i red: Odjel za žrtve 7., serija
23.40 - Zločinački umovi, serija
00.25 - Šaptačica duhovima, serija
01.05 - Pregled programa za nedjelju

05.30 Don Quixote, crtani film
06.20 Ninja kornjače II, crtana serija
07.10 Atom, crtana serija
07.30 Power Rangers S.P.D.
08.00 Bratz, crtana serija
08.20 Yu-gi-oh GX, serija
09.20 Skijanje Kranjska Gora: vsl m, 1. vožnja, prijenos
10.30 Moja ekipa, serija
11.00 Čarobnice, serija
12.00 Smallville, serija
12.50 Skijanje Kranjska Gora: vsl m, 2. vožnja, prijenos
13.50 Goalissimo
14.20 Kviskoteka, kviz
15.20 Zadnji veliki ratnik, igrani film

17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Kod Ane, kulinarski show
18.10 Nad lipom 35, glazbeni show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, zabavna emisija
21.40 Deveta vrata, igrani film
00.00 Odjeci u tami, igrani film
01.40 Ulica noćnih mora, film
03.10 Ukleta kuća, igrani film
04.40 Kraj programa

06.20 Fifi i cvjetno društvo, (3 epizode) (R)
07.35 Jagodica Bobica
07.55 Trollz, crtana serija
08.20 SpužvaBob Skockani, crtana serija
08.45 Nikola, humoristična serija
09.10 Barbari pred vratima, igrani film, komedija
11.00 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
13.30 Vijesti uz ručak, informativna emisija
13.40 Everwood, dramska serija
14.25 Agnes, igrani film, triler
16.10 Vremeplov, igrani film, avanturistički
17.45 Zvijezde Ekstra: Najseksi zločeste cure, zabavna emisija
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta, zabavna emisija
20.05 Konačna odluka, igrani film, triler
22.10 Operacija Pandora, igrani film, akcijski triler
23.40 Playboy: Čuvane tajne, igrani film, erotski
01.20 Cop land, igrani film, triler (R)
03.05 Smrtonosni susret, igrani film, triler (R)

**NEDJELJA
4.3.2007.**

07.30 - TV raspored
07.35 - TV kalendar
07.45 - Powerpuff Girls Movie, američki animirani film
09.10 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.35 - Lilo i Stitch, crtana serija
10.00 - Vijesti

10.10 - Inspektor Morse, serija
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Plodovi zemlje
 13.25 - Split: More
 14.00 - Nedjeljom u dva
 15.05 - Vijesti
 15.20 - Planet Zemlja 2: Velike ravnice, dokumentarna serija
 16.15 - Jelovnici izgubljenog vremena
 16.35 - Život s cvijećem
 17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
 17.40 - Jack Munja, američki film
 19.15 - LOTO 6/45
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
 21.10 - Što je muškarac bez brkova, TV serija
 22.00 - Shpitzza
 22.50 - Lica nacije
 23.48 - Vijesti
 23.55 - Vijesti iz kulture
 00.05 - Grofica di Castiglione, serija
 01.35 - Vijesti dana
 01.40 - 24 (5.), serija
 02.20 - 24 (5.), serija
 03.05 - Planet Zemlja 2.: Velike ravnice, dokumentarna serija
 03.55 - Opera Box
 04.25 - Plodovi zemlje
 05.15 - Nedjeljom u dva
 06.15 - Split: More

08.00 - TV vodič
 08.20 - TV raspored
 08.25 - Obični ljudi, serija
 10.00 - Opera Box
 10.30 - Vijesti iz kulture
 10.40 - Skica za portret
 10.50 - Biblija
 11.00 - Podturen: Misa, prijenos
 12.00 - Grofica di Castiglione, serija
 13.30 - Mir i dobro
 14.00 - Gospodar neba i svijet sutrašnjice, film
 15.50 - Birmingham: Atletika, dvoransko prvenstvo Europe
 16.55 - Rukomet, KPK: Zagreb - Constanta, prijenos
 18.30 - Arena
 19.30 - Magazin nogometne Lige prvaka
 20.05 - Pobjesnjeli Max 2, film
 21.35 - 24 (5.), serija
 22.20 - 24 (5.), serija
 23.05 - Sportske vijesti
 23.15 - Evergreen - ciklus filmova Woodyja Allena: Hollywudski svršetak, američki film

01.05 - Pregled programa za ponedjeljak

05.40 Don Quixote, crtani film
 06.30 Ninja kornjače II, crtana serija
 07.20 Atom, crtana serija
 07.50 Power Rangers S.P.D., serija
 08.10 Bratz, crtana serija
 08.40 Yu-gi-oh GX, crtana serija
 09.40 National geographic report
 09.40 Ski nova
 09.50 Skijanje Kranjska Gora: sl m, 1. vožnja, prijenos
 10.50 Kuća na plaži, serija
 11.50 Automotiv, auto moto magazin
 12.20 Navigator, nautički magazin
 12.50 Ski Nova
 12.50 Skijanje Kranjska Gora: sl m, 2. vožnja, prijenos
 13.50 Ski Nova
 14.00 Cimmer fraj, serija
 15.20 Naša mala klinika, serija
 16.20 Vijesti Nove TV
 16.30 Crna ovca, igrani film
 18.10 Epicentar, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Nad lipom 35, humoristično glazbeni show
 21.00 Bolničarka Betty, igrani film
 23.00 Red Carpet, zabavna emisija
 00.00 Ja, ja i ja, igrani film
 01.50 Crna ovca, igrani film
 03.10 Zuhra Light show, zabavna emisija
 04.10 Kraj programa

06.55 Looney tunes
 07.15 Trollz, crtana serija
 07.40 SpužvaBob Skockani, crtana serija
 08.05 Lud za tobom, humoristična serija
 08.30 Cijena savjesti, dramska serija
 09.25 Tarzan, kriminalistička serija
 10.10 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (R)
 11.20 Dvornikovi, humoristična serija (R)
 12.25 Bibin svijet, humoristična serija (R)
 13.05 Vijesti uz ručak, informativna emisija
 13.15 Zavjera, igrani film, ratna drama

14.50 Konačna odluka, igrani film, triler (R)
 17.05 Salto, zabavna emisija
 18.05 Ekkluziv, magazin
 18.45 Vijesti
 19.10 Policijska patrola, dokumentarna sapunica
 20.05 CSI, kriminalistička serija
 20.50 Dani straha, triler serija
 21.40 Tomislav Jelinčić, talk show
 22.15 FBI: Istraga, dokumentarno-kriminalistička serija
 23.05 Novi forenzičari, dokumentarno-kriminalistička serija
 23.55 Operacija Pandora, film, akcijski triler (R)
 01.25 Playboy: Čuvane tajne, igrani film, erotski (R)

**PONEDJELJAK
5.3.2007.**

06.45 - TV raspored
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 - Serija
 10.00 - Vijesti
 10.06 - Slike krajolika: Sotavento - pješčani algarve, dokumentarna serija
 10.50 - Vijesti iz kulture
 11.00 - Riječ i život, religijski program
 12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Dvoboj strasti, serija
 13.17 - Radni ručak
 14.10 - Zakon i ljubav, serija
 15.00 - Vijesti, prijevod za gluhe
 15.10 - Timon i Pumbaa
 15.32 - Nora fora, igra za djecu
 16.00 - Eko zona
 16.35 - Život uživo
 17.40 - Vijesti
 17.55 - Najslabija karika, kviz
 18.40 - Obični ljudi, serija
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.05 - Štefica Cvek u raljama života, hrvatski film
 21.50 - Otvoreno (+Vijesti)
 22.45 - Vijesti iz kulture
 22.55 - Na rubu znanosti: Nuklearni rat drevnog doba
 00.00 - Vijesti dana
 00.05 - Dobro ugođena večer: Simfonijski orkestar Tartini
 01.05 - Zakon i ljubav, serija
 01.55 - CSI: Las Vegas 6.
 02.40 - Svijet prema Jimu 4.
 03.00 - M.A.S.H. 7.
 03.25 - 24 (5.), serija
 04.05 - 24 (5.), serija
 04.45 - Slike krajolika: Sotavento - pješčani algarve, dokumentarna serija
 05.30 - Eko zona

06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
 07.50 - TV kalendar
 08.00 - ŽUTOKLJUNAC
 08.55 - Tom i Jerry kao klinici
 09.20 - NULTI SAT
 09.35 - Pročitani
 09.55 - Kratki spoj
 10.20 - Nisu krive koale, serija za mlade
 10.50 - W.I.T.C.H., crtana serija
 11.15 - W.I.T.C.H., crtana serija
 11.35 - Jack Munja, film
 13.10 - Vijesti na Drugom
 13.15 - Inspektor Morse, serija
 15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
 15.45 - Hrvatska danas
 16.00 - Vijesti na Drugom
 16.10 - Kazalište u kući, TV serija
 16.45 - Jesam te! 7.
 17.05 - Četiri kralja
 17.35 - Direkt
 18.10 - Županijska panorama
 18.33 - Vijesti na Drugom
 18.55 - Večernja škola
 19.25 - Svijet prema Jimu 4.
 19.45 - M.A.S.H. 7.
 20.15 - CSI: Las Vegas 6.
 21.00 - Luda kuća 2., serija
 21.45 - Vijesti na Drugom
 22.00 - 24 (5.), serija
 22.45 - 24 (5.), serija
 23.25 - Ubojstvo, napisala je - serija
 00.10 - Četiri kralja
 00.35 - Jesam te! 7.
 00.55 - Pregled programa za utorak

07.10 Kockice, crtana serija
 07.20 Priče iz vrta, crtana serija
 07.40 Šaljivi kućni video
 08.10 U sedmom nebu, serija
 09.00 Nova lova, TV igra
 11.00 Slučajni partneri, serija
 12.00 Vijesti
 12.20 Svi vole Raymonda
 12.50 Svi vole Raymonda
 13.20 Večernja škola - Praksa
 14.00 Vrtlarova kći, serija
 15.00 Ljubav i mržnja, serija
 16.00 Oluja, serija
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
 18.15 Kontakt, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Večernja škola - Praksa
 20.40 Kućanice, serija
 21.30 Uvod u anatomiju, serija
 22.30 Vijesti Nove TV

22.40 Medicinska istraga, serija
 23.30 Sex inspektori, dokumentarna serija
 00.20 Seinfeld, serija
 00.50 Prvi radni dan, serija
 01.40 Tex, igrani film
 03.20 JAG, serija
 04.10 Medicinska istraga, serija
 05.00 Red Carpet, zabavna emisija
 05.50 Kraj programa

06.35 Fifi i cvjetno društvo
 06.50 Medvjedići dobra srca
 07.15 Deseta policijska, dramska serija (R)
 08.15 Princ iz Bel-Aira, (R)
 08.40 Puna kuća, (R)
 09.10 Pod istim krovom, (R)
 09.35 Bračne vode, (R)
 10.05 Roseanne
 10.30 Sudnica, show (R)
 11.30 Vijesti
 11.35 Ekkluziv, magazin (R)
 12.15 Zabranjena ljubav, (R)
 12.45 Amerika, telenovela (2 epizode)
 14.30 Deseta policijska
 15.25 Princ iz Bel-Aira
 15.55 Puna kuća
 16.25 Pod istim krovom
 16.50 Sam svoj majstor
 17.20 Bračne vode
 17.45 Sudnica, show
 18.45 Vijesti
 19.10 Exploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav
 20.05 CSI: Miami
 20.55 Dani straha, triler serija
 21.45 Izdan zakona, igrani film
 23.30 Vijesti
 23.45 Dani straha, triler serija (dvije epizode) (R)
 01.15 FBI: Istraga, serija (R)
 02.05 Novi forenzičari, serija (R)

**UTORAK
6.3.2007.**

06.45 - TV raspored
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 - Serija
 10.00 - Vijesti
 10.06 - Slike krajolika: Narew - rijeka na istoku Poljske, dokumentarna serija
 10.50 - Vijesti iz kulture
 11.00 - Normalan život, emisija za osobe s invaliditetom
 12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Dvoboj strasti, serija
 13.17 - Radni ručak
 14.10 - Zakon i ljubav, serija

15.00 – Vijesti
 15.10 – Timon i Pumbaa
 15.32 – Nora fora, igra za djecu
 16.00 – Potrošački kod
 16.35 – Život uživo
 17.35 – Vijesti
 17.45 – Znanstvene vijesti
 17.55 – Najslabija karika, kviz
 18.40 – Obični ljudi, serija
 19.30 – Dnevnik (T)
 20.05 – Globalno sijelo
 20.40 – Kontraplan
 21.35 – Poslovni klub
 22.10 – Otvoreno (+Vijesti)
 23.05 – Vijesti iz kulture
 23.15 – U potrazi za glumcem negromantom, dokumentarna emisija
 23.50 – Vijesti dana
 00.00 – Ponoćna antologija: Pošten trgovac, belgijski film
 01.25 – Zakon i ljubav, serija
 02.05 – Dr. House 2., serija
 02.45 – Svijet prema Jimu 4.
 03.05 – M.A.S.H. 7.
 03.30 – Slike krajolika: Rijeka na istoku Poljske, dokumentarna serija
 04.15 – Slobodna zona, kratki dokumentarni film
 04.25 – U potrazi za glumcem negromantom, dokumentarna emisija
 05.00 – Poslovni klub
 06.00 – Dvoboj strasti, serija
 07.45 – TV raspored
 08.00 – ŽUTOKLJUNAC
 08.55 – Tom i Jerry kao klinici
 09.20 – NULTI SAT
 09.35 – Abeceda EU: J
 09.55 – Promjene
 10.25 – Nisu krive koale
 10.55 – W.I.T.C.H., crtana serija
 11.20 – W.I.T.C.H., crtana serija
 11.45 – Pipi Duga Čarapa, animirani film
 13.05 – The First of May, film
 15.00 – Ubojstvo, napisala je - serija
 15.45 – Hrvatska danas
 16.00 – Vijesti na Drugom
 16.10 – Luda kuća 2., serija
 16.45 – Jesam te! 7.
 17.05 – Četiri kralja
 17.35 – Umnjak, znanstveni magazin
 18.10 – Županijska panorama
 18.33 – Vijesti na Drugom
 18.55 – Večernja škola
 19.25 – Svijet prema Jimu 4.
 19.45 – M.A.S.H. 7.
 20.10 – Boiling Points, humoristična serija
 20.35 – Nogometna Liga prvaka, 1. poluvrijeme
 21.35 – Vijesti na Drugom

21.45 – Nogometna Liga prvaka, 2. poluvrijeme
 22.45 – Dr. House 2., serija
 23.30 – Sažeci nogometne Lige prvaka
 00.15 – Ubojstvo, napisala je - serija
 01.00 – Četiri kralja
 01.25 – Jesam te! 7.
 01.45 – TV raspored za srijedu

07.10 Kockice, crtana serija
 07.20 Priče iz vrta, crtana serija
 07.40 Šaljivi kućni video
 08.10 U sedmom nebu, serija
 09.00 Nova lova, TV igra
 11.00 Kontakt, talk show
 12.00 Vijesti
 12.20 Svi vole Raymonda
 13.20 Večernja škola – Praksa
 14.00 Vrtlarova kći, serija
 15.00 Ljubav i mržnja, serija
 16.00 Oluja, serija 88. ep.
 17.00 Vijesti Nove TV i Hypo ski report
 17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
 18.15 Kontakt, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Večernja škola – Praksa
 20.40 Naša mala klinika, serija
 21.30 Draga, smanjio sam djecu, igrani film
 23.10 Vijesti Nove TV
 23.20 Medij, serija
 00.10 Seinfeld, serija
 00.30 Taksist, serija
 01.20 Moj brat bliznanc, film
 02.40 JAG, serija
 03.30 Sex inspektori, serija
 04.20 Medij, serija
 05.10 Epicentar, talk show
 06.10 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
 07.05 Medvjedići dobra srca
 07.30 Deseta policijska, (R)
 08.25 Princ iz Bel- Aira, (R)
 08.50 Puna kuća, (R)
 09.20 Pod istim krovom, (R)
 09.45 Bračne vode, (R)
 10.15 Roseanne
 10.40 Sudnica, show (R)
 11.40 Vijesti
 11.50 Eksploziv, magazin (R)
 12.15 Zabranjena ljubav, (R)
 12.45 Amerika, telenovela
 14.30 Deseta policijska
 15.25 Princ iz Bel- Aira
 15.55 Puna kuća
 16.25 Pod istim krovom
 16.50 Sam svoj majstor
 17.20 Bračne vode
 17.45 Sudnica, show
 18.45 Vijesti

19.10 Eksploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav
 20.05 Bibin svijet
 20.40 Dvornikovi
 21.40 Ljepotica i zvijer, romantična komedija
 23.30 Zaboravljeni slučaj
 00.20 Vijesti
 00.35 Iznad zakona, film (R)
 02.15 CSI: Miami, serija (R)
 03.05 Zaboravljeni slučaj, (R)

SRIJEDA 7.3.2007.

06.45 – TV raspored
 07.00 – Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 – Serija
 10.00 – Vijesti
 10.06 – Slike krajolika, dokumentarna serija
 10.50 – Vijesti iz kulture
 11.00 – Treća dob, emisija za umirovljenike
 12.00 – Dnevnik (T)
 12.30 – Dvoboj strasti, serija
 13.17 – Radni ručak
 14.10 – Zakon i ljubav, serija
 15.00 – Vijesti, prijevod za gluhe
 15.10 – Timon i Pumbaa
 15.32 – Nora fora, igra za djecu
 16.00 – Glas domovine
 16.35 – Život uživo
 17.33 – Vijesti
 17.45 – Najslabija karika, kviz
 18.30 – Obični ljudi, serija
 19.15 – LOTO 7/39
 19.30 – Dnevnik (T)
 20.05 – Piramida, zabavni program
 21.10 – Sudski poziv
 21.45 – Otvoreno (+Vijesti)
 22.40 – Vijesti iz kulture
 22.50 – Drugi format
 23.45 – Vijesti dana
 23.55 – Festivalistički filmovi: Biti Julia, film
 01.40 – Zakon i ljubav, serija
 02.30 – Galactica 2., serija
 03.15 – Svijet prema Jimu 4.
 03.35 – M.A.S.H. 7.
 04.00 – Glas domovine
 04.30 – Drugi format
 05.25 – Euromagazin
 05.55 – Dvoboj strasti, serija

07.45 – TV raspored
 08.00 – ŽUTOKLJUNAC
 08.55 – Tom i Jerry kao klinici
 09.20 – NULTI SAT
 09.35 – Otokar
 09.55 – Športerica
 10.20 – Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos

13.25 – Vijesti na Drugom
 13.30 – Rain, američki film
 15.00 – Ubojstvo, napisala je - serija
 15.45 – Hrvatska danas
 16.00 – Vijesti na Drugom
 16.10 – Globalno sijelo
 16.45 – Jesam te! 7.
 17.05 – Četiri kralja
 17.35 – Euromagazin
 18.10 – Županijska panorama
 18.28 – Vrijeme sutra
 18.33 – Vijesti na Drugom
 18.55 – Večernja škola
 19.25 – Svijet prema Jimu 4.
 19.45 – M.A.S.H. 7.
 20.10 – Emisija
 20.40 – Nogometna Liga prvaka, 1. poluvrijeme
 21.35 – Vijesti na Drugom
 21.45 – Nogometna Liga prvaka, 2. poluvrijeme
 22.40 – Emisija
 23.00 – Galactica 2., serija
 23.45 – Sažeci nogometne Lige prvaka
 00.30 – Ubojstvo, napisala je - serija
 01.15 – Četiri kralja
 01.40 – Jesam te! 7.
 02.00 – Pregled programa za četvrtak

07.10 Kockice, crtana serija
 07.20 Priče iz vrta, crtana serija
 07.40 Šaljivi kućni video
 08.10 U sedmom nebu, serija
 09.00 Nova lova, TV igra
 11.00 Kontakt, talk show
 12.00 Vijesti
 12.20 Svi vole Raymonda
 13.20 Večernja škola – Praksa
 14.00 Vrtlarova kći, serija
 15.00 Ljubav i mržnja, serija
 16.00 Oluja, serija
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
 18.15 Kontakt, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Večernja škola – Praksa
 20.40 Kviskoteka, kviz
 21.40 U sridu, društveno politički magazin
 22.50 Vijesti Nove TV
 23.00 Novac, business magazin
 23.20 Will i Grace, serija
 23.50 Seinfeld, serija
 00.20 Ništa zajedničko, serija
 00.40 National geographic report
 00.50 Taksist, serija
 01.40 Priča o Loretta Claiborne, igrani film
 03.00 JAG, serija
 03.50 Will i Grace, serija
 04.20 Ništa zajedničko, serija

04.40 U sridu, društveno politički magazin
 05.50 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
 07.05 Medvjedići dobra srca
 07.30 Deseta policijska, (R)
 08.25 Princ iz Bel- Aira, (R)
 08.50 Puna kuća, (R)
 09.20 Pod istim krovom, (R)
 09.45 Bračne vode, (R)
 10.15 Roseanne
 10.40 Sudnica, show (R)
 11.40 Vijesti
 11.50 Eksploziv, magazin (R)
 12.15 Zabranjena ljubav, (R)
 12.45 Amerika, telenovela
 14.30 Deseta policijska
 15.25 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
 15.55 Puna kuća, humoristična serija
 16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
 16.50 Sam svoj majstor
 17.20 Bračne vode
 17.45 Sudnica, show
 18.45 Vijesti
 19.10 Eksploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
 20.05 Kost, serija
 20.55 Nestali, serija
 21.50 Vatrene dečki
 22.45 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
 23.35 Vijesti
 23.50 Fear Factor, show (R)
 00.45 Ljepotica i zvijer, romantična komedija (R)
 02.30 Zaboravljeni slučaj, (R)

ČETVRTAK 8.3.2007.

06.45 – TV raspored
 09.10 – Serija
 10.00 – Vijesti
 10.06 – Slike krajolika, dokumentarna serija
 10.50 – Vijesti iz kulture
 11.00 – Hrvatska kulturna baština
 11.30 – Recenzija, znanstveno -obrazovni program
 12.00 – Dnevnik
 12.30 – Dvoboj strasti, serija
 13.17 – Radni ručak
 14.10 – Zakon i ljubav, serija
 15.00 – Vijesti, prijevod za gluhe
 15.10 – Aladdin, crtana serija
 15.32 – Nora fora, igra za djecu
 16.00 – Iskrivljeni odrazi, dokumentarna emisija
 16.35 – Život uživo

17.40 - Vijesti
17.50 - Metro express Život
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?
21.10 - Brisani prostor
22.05 - Pola ure kulture
22.40 - Otvoreno (+Vijesti)
23.35 - Vijesti iz kulture
23.45 - Plesačica, američki film
01.20 - Vijesti dana
01.25 - Zakon i ljubav, serija
02.15 - Snaga pravde, serija
03.00 - CSI Miami 4., serija
03.40 - Svijet prema Jimu 4
04.00 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
04.10 - Iskripljeni odrazi, dokumentarna emisija
04.40 - Pola ure kulture
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Glazbeceda
09.55 - Kokice
10.20 - Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - The Courage to Love, kanadsko-američki film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sudski poziv
16.45 - Jesam te! 7.
17.05 - Četiri kralja
17.35 - Sasvim obični ljudi
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - CSI Miami 4., serija
21.00 - Bitange i princeze 3.
21.40 - Zabavna emisija
22.05 - Vijesti na Drugom
22.20 - Snaga pravde, serija
23.05 - Film
01.40 - Ubojstvo, napisala je - serija
02.25 - Četiri kralja
02.50 - Jesam te! 7.
03.10 - Pregled programa za petak

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video

08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Kontakt, talk show
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola – Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.10 Ljubav i mržnja, serija
16.20 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola – Praksa
20.40 Istraga, kriminalistički magazin
22.10 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Slijepa pravda, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Taksist, serija
01.20 Trixie, igrani film
03.10 JAG, serija
04.00 Slijepa pravda, serija
04.40 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
05.30 Novac, business magazin
06.00 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
07.05 Medvjedići dobra srca
07.30 Deseta policijska, (R)
08.25 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.50 Puna kuća, (R)
09.20 Pod istim krovom, (R)
09.45 Bračne vode, (R)
10.15 Roseanne
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.50 Eksploziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, (R)
12.45 Amerika, telenovela
14.30 Deseta policijska
15.25 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.50 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Mijenjam ženu
21.10 Lažne pretpostavke, igrani film, triler
22.40 Zaboravljeni slučaj
23.35 Vijesti
23.50 Kostić, kriminalistička serija (R)
00.40 Nestali, kriminalistička serija (R)
01.25 Vatrene dečki, dramska serija (R)
02.15 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija (R)

TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »Tjednik« na programu Yueco televizije emitira se petkom s početkom u 22,30 sati. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU

RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

19,00 - 19,30

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH

19,30 - 20,00

- Poetski predah
- Popularne melodije – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- Na valovima hrvatske glazbene tradicije – narodna glazba

(utorkom)

- Veliki majstori glazbe – ozbiljna glazba (srijedom)
- Rock vremeplov (četvrtkom)
- Minute za jazz (petkom)
- Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

20,00 - 20,30

- Aktualije (ponedjeljkom)
- Gospodarski magazin (utorkom)
- Otvoreni studio (srijedom)
- Kultura četvrtkom (četvrtkom)
- U društvu s mladima (petkom)

20,30 - 21,00

- Ususret Europi (ponedjeljkom)
- Iz hrvatske povijesti (utorkom)
- Putokazi (srijedom)
- Iz hrvatske književne baštine (četvrtkom)
- Kamo za vikend (petkom)
- Blic vijesti i odjava programa (svim danima)

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 19,00 Najava programa, Vijesti dana
- 19,15 Vjerska emisija
- 20,00 Razgovor s povodom
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 19,00 Najava programa, Vijesti dana
- 19,10 Nedjeljni mozaik
- 19,50 Priča za laku noć – Dječja emisija
- 20,00 Ljudi nizine
- 20,35 Tjedni vodič
- 20,55 Odjava programa

Pretplatite se za tjednik »Hrvatska riječ«

Uskrsni popust

U vremenu do Uskrsa, najvećeg kršćanskog blagdana, te iza toga do 1. svibnja, NIU »Hrvatska riječ« daruje svoje pretplatnike popustom od 33 posto na cijenu tjednika. U razdoblju, dakle, od 2. ožujka do 1. svibnja 2007. godine, godišnja pretplata na tjednik »Hrvatska riječ« iznositi će 999 dinara, a polugodišnja 533 dinara. Godišnja pretplata za inozemstvo iznositi će 47 eura.

Svi oni pretplatnici, koji u navedenom razdoblju uplate iznos od 999, odnosno 533 dinara, odnosno 47 eura za inozemstvo, a od ranije im teče pretplata, osigurati će si redoviti prijem »Hrvatske riječi« u trajanju od novih godinu, odnosno pola godine dana, nakon isteka pretplate koja je u tijeku.

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci – 800 dinara
☒ 1 godina = 999 dinara
☐ 1 godina = 1.500 dinara

INOZEMSTVO

- ☐ 1 godina – 47 EUR

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam silje »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

SWIFT: VIBUNCS22
 VOJVODANSKA BANKA
 AD MS ITL, SUBOTICA
 IBAN: CS7335500000200292421
 NIU Hrvatska riječ,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:

NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, Od sljedećeg broja započinjemo s novom rubrikom malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
 A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
 POGREBNE OPREME
 PREVOZ I CEREMONIJAL
 SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

TippNet

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

"NIJE KAKO JE SUDENO NEGO KAKO J' JE REČENO": NOVA PREDSTAVA DRAMSKOG ODJELA KPZH "ŠOKADIJA" IZ SONTA

